

Göteborgs konstmuseum Årstryck 2022

Göteborgs
konstmuseum
Årstryck 2022

Innehåll

FÖRORD	6	KONSERVERING	99
2022 – ÅRET I KORTHET	8	UTLÅN	106
UTSTÄLLNINGAR	11	DEPOSITIONER	109
INLÅN AV KONST	21	TEKNIK	110
OMHÄNGNINGAR	23	FASTIGHET	112
PEDAGOGIK	28	SÄKERHET	113
PROGRAM	33	VÄNFÖRENINGAR	114
EXTERNA RELATIONER	43	RESOR	116
FORSKNING	49	FORTBILDNING	118
PUBLIKATIONER	52	MEDARBETARE	121
BIBLIOTEK	54	BOKSLUT	123
MUSEIBUTIK	55		
NYFÖRVÄRV TILL SAMLINGEN	56		
FÖREMÅLSREGISTRERING	96	BILAGA: VINCENT VAN GOGH –	
FOTOGRAFERING	98	OLIVSKOG SAINT-REMY I FOKUS	124

Förord

Steg för steg har året 2022 inneburit en successiv återgång till ett öppet samhälle. Restriktioner på grund av covid-19-pandemin präglade fortfarande verksamheten vid Göteborgs konstmuseum under årets början, men efter sommaren var publiksiffrorna tillbaka på samma nivåer som före pandemin. Antalet besökare i juli 2022 visade på den bästa julimånaden på tio år. Det är tydligt att publiken längtat efter att delta i kulturlivet!

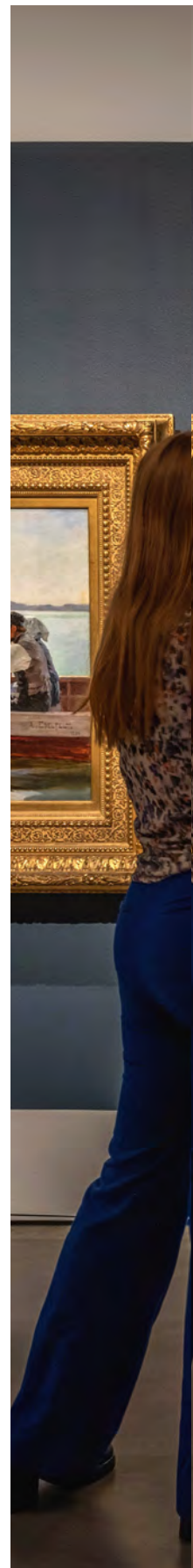
På konstmuseet har vi också längtat efter publiken och tagit tillfället i akt för att utveckla metoder för att skapa ett varierat och engagerande utbud och fundera över hur vi kan bidra till återhämtning och välbefinnande i en utmanande tid. Med ett gediget arbete kring målgrupper har vi fördjupat kunskaperna om att systematiskt integrera en publikorienterad upplevelsedesign i konstmuseets verksamhet inom utställningar och publikt arbete. Visningar med meditation och kortare visningar som ger en paus i vardagen utvecklades inom den publika verksamheten för att erbjuda tillfälle för reflektion och fördjupning. Relationen till de digitala besökarna var i fokus för projektet *Digitala relationer* (finansierat av Riksantikvarieämbetet) med syfte att fördjupa våra kunskaper om det digitala museets möjligheter att engagera publiken. Att stimulera skolorna att boka visningar och använda museets digitala pedagogiska

material som en resurs i undervisningen var målet för projektet *Ungas skapande. Återstart konstpedagogik* (finansierat av Statens kulturråd). Att planera för längre utställningsperioder för projekt som *Barbro Östlihn. New York Imprint* och utgå mer från de egna samlingarna som i *Play: videokonst ur samlingen* skapar stabilitet och hållbarhet i programläggningen, men är också en fördel för publiken i och med att utställningarna bli tillgängliga under längre tid och det blir tillfälle att lära känna mer av konstsamlingen.

För framtidens besökare pågår förberedelser för den omfattande om- och tillbyggnaden av Göteborgs konstmuseum. Översyn av samlingar, arkiv och bibliotek innebär att nya metoder, kunskap och planer utarbetas. Arbetet skapar bättre förutsättningar för att kunna flytta ut föremålen på ett säkert sätt och för att göra dem mer tillgängliga för publiken framöver.

Årstrycket för 2022 redovisar Göteborgs konstmuseums rika verksamhet och vårt hängivna arbete för att erbjuda upplevelser, nya perspektiv och eftertanke för besökare på plats och utanför museet, i dag och i framtiden.

Museichef
Patrik Steorn

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa, Etagera.

EDELFELT
Convoi d'un enfant
(1898, oil on canvas)

2022 – året i korthet

VÄSENTLIGA HÄNDELSER OCH VERKSAMHETSUTVECKLING

Göteborgs konstmuseum har under 2022 fortsatt att stärka sin profil som ett av norra Europas främsta museer för bildkonst. Detta har skett genom ett internationellt utställningsprogram, ett aktivt arbete med värdskap och ett varierat pedagogiskt utbud, nyförvärv, forskning och ett utvecklat kvalitetstänkande inom museets alla verksamhetsområden.

Året inleddes med en större utställning med Barbro Östlihn, som trots sin klassikerstatus varit relativt osynlig i museisammanhang under senare tid. Utställningen, med undertiteln *New York Imprint*, tog sin utgångspunkt i Östlihns storskaliga, både dekorativa och formstränga målningar med motiv från New York, där konstnären bodde under 1960-talet och umgicks i konstnärskretsarna. I museets tre etager kunde ett större

urval av Östlihns produktion från flera decennier visas tillsammans med skisser och fotografier.

Parallellt visades utställningen *Play: videokonst ur samlingen* i Stenahallen som arkitektoniskt och scenografiskt omformats för att hysa videoverk i olika visningsformat som projektioner och tv-skärmar. En stor del av museets växande och mångfasetterade samling av videokonst mötte här publiken i en lustfylld och tankeväckande blandning. Utställningen innehöll verk från tidigt 1980-tal fram till nutid. Dans och performance blandades med tecknad film och datoranimering, det personliga med det politiska.

Efter att Göteborgs konstmuseums målning *Olivskog, Saint-Rémy* av Vincent van Gogh varit utlånad till en utställning om van Goghs olivlundar i Dallas och Amsterdam, uppmärksammade Göteborgs konstmuseum verkets återkomst med en utställningspresentation. I presentatio-

Barbro Östlihn. *New York Imprint*, Etagera, © Barbro Östlihn/Bildupphovsrätt 2023.

nen visades verket tillsammans med en film där nya forskningsrön förmedlades, bland annat om konstnärens färgpigment.

Höstens stora konsthistoriska utställning i Etagera var *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*. Den gjordes i samarbete med Konstmuseet Ateneum, Finlands Nationalgalleri och hade tidigare visats i en annan version i Paris. Här presenterades en konstnär som är känd för museets publik genom sin representation i Fürstenbergska galleriet. Nu fick publiken möjlighet att fördjupa sig i konstnärskapet och följa dess utveckling under en omvälvande tidsperiod.

Utställningsåret avslutades traditionsenligt med *Stenastiftelsens kulturstipendium 2022* i Stenahallen. Årets stipendiater inom bild- och formområdet var Eric Magassa och Jelizaveta Suska. Magassa bjöd på en totalinstallation med färgrika tapeter, objekt, fotografier, filmer och ljud-

spår med kopplingar till konstnärens personliga historia där migration, kolonialism och blandning av kulturer är framträdande teman. Mot Magassas färgexplosioner stod Suskas minimalistiska installation av egensinniga smycken som påminner om gnistrande och färgrika mineraler. Objektet var placerade på ett specialdesignat cirkulärt podium.

Arbete med framtida utställnings- och forskningsprojekt har fortsatt med bland annat ett större projekt om göteborgskoloristerna. Vid sidan av egna utställningar har museet under året arbetat intensivt med ett större utlån av nordisk sekelskifteskunst till Polen i ett samarbete med bakgrund i projektet *Młoda Polska. Sekelskifteskunst från Polen*, en utställning med polsk konst från samma tidsperiod som visades på Göteborgs konstmuseum 2018–2019. Under året har även nya konservatoriska undersökningar

utförts på museets målning *Konungarnas tillbedjan* av Rembrandts skola inför ett utlån till Italien.

Planeringen inför den beslutade om- och tillbyggnaden av museet har gått in i en ny fas. En arkitekttävling har utlysts och ett antal byråer kommer att väljas ut och bjudas in att göra tävlingsförslag. Planeringen inför stängning av museet och utflyttning av samlingen har intensifierats. En omfattande samlingsöversyn har inletts, vilken sker parallellt med ordinarie verksamhet. Samlingsöversynen syftar till att få bättre kontroll över samlingens olika delar, varav en del tidigare varit oregistrerade, men också till att skapa rutiner för packning och utflyttning. Utflyttningen underlättas av de nya förvaltningsgemensamma magasin som ska uppföras i Angered.

Den publika verksamheten, innefattande pedagogik och program, har efter pandemiåren återgått till ordinarie verksamhet på plats även om verktyg som filmproduktion, digitala möten och inlägg på sociala medier fortsatt utgör en betydande del av arbetet. Världintroduktioner

och utställningsvärdskap i *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa* har varit särskilt uppskattade inslag, vid sidan av ordinarie visningar.

Under året har ett målgruppsarbete bedrivits vid Göteborgs konstmuseum, under ledning av Niels Righolt från CKI (Center for Kunst & Interkultur), där flera medarbetare från museets olika verksamheter har deltagit. Arbetet har resulterat i kunskap om olika arbetsmetoder inom ACED (Audience Centered Experience Design), bland annat har ett antal "personas" har tagits fram. Genom att utveckla konkreta arbetsmetoder liksom uppdaterade rutiner och arbetssätt kommer målgruppstänkande att implementeras i konstmuseets verksamhet inom utställningar och publikt arbete.

Under 2022 slutfördes flera projekt samtidigt som museet blickar framåt mot att skapa en förnyad profil, ett förnyat innehåll och en utvidgad och moderniserad museibygnad värdig museets unika samling och verksamhet.

Utställningar

Utställningar är ett av museets publika rum där nya perspektiv på konst formuleras. Göteborgs konstmuseums utställningar ska engagera och stimulera till upplevelser och reflektion. Berättelser om människan, kulturen och samhället gestaltas i möten mellan konstverk, konstnärskap och publik.

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat utställningsprogram med en blandning av äldre och samtida konst, liksom av svensk, nordisk och internationell konst. Museets mål är att varje år visa en större utställning skapad genom internationella samarbeten. Det är vidare en målsättning att göra problematiserande utställningar där resultat från museets forskning kommer allmänheten till del. Museet vill också visa samlingarna ur nya perspektiv och låta den samtida konsten gå i dialog med den äldre.

Det breda utställningsprogrammet riktar sig till olika målgrupper, inte minst barn och unga genom särskilda pedagogik- och utställnings-satsningar. Lektions- och visningsverksamheten utgår i hög grad från aktuella utställningar och en rad funktioner inom museet medverkar i utställningsproduktionen.

BARBRO ÖSTLIHN. NEW YORK IMPRINT

Etagerna 12 mars–25 september

Curator: intendent Per Dahlström

Co-curator: Annika Öhrner

Barbro Östlihn (1930–1995) konstnärskap är ett av de mest intressanta i den svenska efterkrigstidens konst. Mitt i de kretsar där den amerikanska popkonsten och neorealismen formades, utarbetade hon under 1960-talet ett eget formspråk. I takt med sin tid men ändå med ett personligt uttryck ritar hon med sitt måleri upp ett eget spår en bit vid sidan av såväl svensk som amerikansk huvudfåra inom konsten.

Östlihn hade länge inte någon självklar plats i den svenska konsthistorien men framstår alltmer som en av de viktigaste svenska konstnärerna under det sena 1900-talet. Hennes karriär var mer internationell än svensk. På 1960-talet pendlade hon mellan Stockholm och New York, där hon visade separatutställningar på flera av de mest betydelsefulla gallerierna för den tidens samtidskonst. Med ett konsekvent och målmedvetet måleri skaffade hon sig en position i New Yorks konstvärld där bekantskapskretsen bestod av

Barbro Östlihn

Barbro Östlihn

Barbro Östlihn. *New York Imprint*, Etagera,
© Barbro Östlihn/Bildupphovsrätt 2023.

konstnärer som Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Robert Rauschenberg och Frank Stella.

Östlihn målade framför allt stadsrummets fasader och arkitektur. Hon utgick oftast från sina egna fotografier när hon omvandlade fasaderna till strama, abstraherade kompositioner. Motiven fann hon både i Stockholm och på Manhattan. Med tiden blev hennes målningar alltmer förenklade. Från mitten av 1970-talet levde Östlihn i Paris och målade där abstrakta verk i en för henne karakteristisk mönsterteknik.

Med den här utställningen presenterades Östlihns konstnärskap i stort format för första gången i Göteborg. Utställningen vandrade senare vidare i en mindre version till Västerås Konstmuseum och Liljevalchs konsthall i Stockholm med eventuell sista etapp i Paris. I samband med utställningen i Göteborg producerades en katalog, redigerad av Per Dahlström med förord av Patrik Steorn och text av Annika Öhrner.

PLAY: VIDEOKONST UR SAMLINGEN

Stenahallen 23 april–6 november 2022

Curator: intendent Momir Popović

Rörlig bild har blivit en del av vår vardag. Filmer och videoklipp är i dag ett viktigt uttryckssätt för människor att göra sig hörda och kommunicera med sin omvärld. Det är ett medium under ständig förändring som fortsätter att öppna för nya perspektiv inom samtidskonsten.

Rörlig bild är numera ett centralt inslag i konsten och har bidragit till att vidga uppfattningen om vad konst kan vara. Mediets tillgänglighet har också medfört att många människor, från olika länder och samhällsskikt, har kunnat bli en del av det demokratiska samtalet. Internet och sociala medier har medfört nya möjligheter att uppmärksamma orättvisor av både lokal och global karaktär samt dela med sig av sina åsikter samtidigt som utvecklingen också har lett till ökad övervakning, exploatering och social kontroll.

Utställningen lyfte fram olika sätt att använda rörlig bild som konstnärligt uttryck. Flera av

Play: videokonst ur samlingen, Stenahallen.

verken rör sig i gränslandet till andra uttrycksformer och kombinerar video med bland annat performance, animation och teckning. Magnus Wallin har arbetat med 3D-animation och Lisa Jeannin och Rolf Schuurmans med stop-motion teknik. Andra verk i utställningen lyfter fram frågor om representation och problematiserar bilden av att det endast finns en sanning. Jeannette Ehlers tar sig an det koloniala arvet i Norden och Meira Ahmemulić skildrar språk och tillhörighet i Sverige.

Möjligheten att producera och redigera videomaterial med relativt enkla medel har, tillsammans med mediets nära relation till tv och

datorspel, haft stor inverkan på samtidskonstens uttryck. Den digitala tekniken har medfört en förändrad syn på både skapande och samlande av konst. Göteborgs konstmuseum började förvärva videokonst på 1990-talet och har sedan dess utökat samlingen kontinuerligt med nya verk från samtida nordiska konstnärskap.

I *Play: videokonst ur samlingen* fick besökare för första gången möjlighet att bekanta sig med denna del av museets samling i en större presentation. Utställningen erbjöd en inblick i de senaste tjugo åren av videokonst samtidigt som den bjöd in till att reflektera över den rörliga bildens roll i konstnärliga skildringar av vår samtid.

Vincent van Gogh: *Olivskog, Saint Rémy i fokus*, sal 27 våning sex.

**VINCENT VAN GOGH:
OLIVSKOG, SAINT RÉMY I FOKUS
Sal 27 våning sex 22 juni–tills vidare**

Curator: konservator Malin Borin och intendent Eva Nygårds

Göteborgs konstmuseums målning *Olivskog, Saint-Rémy* (1889) av Vincent van Gogh ingår i en serie om femton verk med motivet olivlundar som van Gogh målade under en period i slutet av sitt liv då han vistades i Saint-Rémy-de-Provence. Under åren 2019–2022 har målningen ingått i ett unikt internationellt forsknings- och utställningsprojekt där samtliga målningar i van Goghs serie med olivlundar har visats tillsammans och analyserats på djupet.

Efter att ha varit utlånad till utställningen om van Goghs olivlundar som visades i Dallas och Amsterdam, uppmärksammade Göteborgs konstmuseum verkets återkomst med en utställningspresentation. I denna visades *Olivskog, Saint-Rémy* tillsammans med en film där resultat från forskningsprojektet redovisas. Filmen

ger en inblick i det konservatoriska arbetet men även en konsthistorisk kontext till van Goghs arbete med serien.

Det tvärvetenskapliga utställnings- och forskningsprojektet har inneburit att samtliga femton målningar i serien genomgått konservatoriska undersökningar med fokus på van Goghs konstnärsmaterial, måleriteknik och färgpalett. Analyser av pigment visar att färgerna har förändrats över tiden. Röntgen och datoriserad analys av målardukens väv har möjliggjort en mer exakt datering av målningarna.

I undersökningen har Göteborgs konstmuseums verk kunnat sättas in i en kronologisk ordning där *Olivskog, Saint-Rémy* nu anses tillhöra de fem målningar med motivet olivlundar som målades mellan den 26 november och början av december 1889. Målningen tros vara en förstudie till *Olivlund med två olivplockare* (Kröller-Müller Museum, Nederländerna). Till skillnad från det senare verket har Göteborgs konstmuseums målning troligtvis skapats utomhus, då växtbaserat

material har hittats i färgskiktet. Målningen har även en större variation vad gäller penseldrag och mer impulsiv applicering av färg, vilket tyder på ett spontant arbete med penseln.

Flera målningar i serien har visat sig innehålla färger som var experimentella och nya för konstmarknaden vid tiden. *Olivskog, Saint-Rémy* är ett av de verk som har bäst bevarade pigment. Originalfärgen har förblivit relativt intakt till skillnad från andra målningar i serien där pigmenten har bleknat avsevärt och förändrat verkens utseende. Genom forskningsresultaten kommer vi nära den skarpa färgbild som van Gogh skapade 1889.

Brodern Theo van Gogh tog hand om konstnärens verk efter hans död. *Olivskog, Saint-Rémy* blev en personlig favorit och han såg till att den ställdes ut på Salongen i Paris under våren 1890. Verket köptes in till Göteborgs konstmuseum av dåvarande museichef Axel L. Romdahl i Paris 1917 med hjälp av gåvomedel från enskilda konstvännen. Detta ikoniska verk blev början till museets förstklassiga samling av franska verk av bland andra Paul Cézanne, Paul Gauguin, Henri Matisse, Claude Monet och Pablo Picasso.

Projektet har genomförts i samarbete med Van Gogh Museum i Amsterdam, Dallas Museum of Art i Texas och Riksantikvarieämbetet.

ALBERT EDELFELT – MODERNT KONSTNÄRSLIV I SEKELSKIFTETS EUROPA Etagera 22 oktober 2022–12 mars 2023

Curator: intendent Eva Nygårds

Albert Edelfelt tillhör den finländska konsthistoriens mest omtyckta konstnärer som här presenterades i en stor utställning. Edelfelt blev tidigt erkänd på den internationella konstscenen och rörde sig mellan det lokala och det kontinentala livet. Motivvärlden uppvisar en konstnärlig bredd som växlar mellan vardagliga folklivs-scener från den finländska skärgården, prestigefyllda societetsporträtt från en kosmopolitisk miljö, historiemåleri och illustrationsuppdrag.

I Paris etablerade Edelfelt ett stort internationellt nätverk bland konstnärer, samlare, skribenter och kulturpersonligheter. Med stor skicklighet skildrar han borgerliga miljöer och modekreationer, sällskapslivet i storstaden och modernitetens tidsanda. Genom porträtt av vänner, bekanta och modeller i Paris gav han även en mer intim inblick i de konstnärskretsar och den urbana tillvaro som han var en del av. Historiemåleriet var dock utgångspunkten i Edelfelts konstnärskap och i några sena verk återknöt han till mytologiska motiv. Likt många samtida konstnärer i Paris ägnade han sig åt friluftsmåleri ute i naturen.

Edelfelt var en av de första finländska konstnärer som nådde stor internationell framgång. Målningen *Ett barns likfärd* tilldelades tredje klassens medalj på Salongen i Paris 1880. Den tekniska skickligheten och mångsidigheten som konstnär bidrog till hans framgångar. Storskaligt historiemåleri, naturalistiska friluftsstudier, omtalade illustrationsuppdrag och porträttbeställningar av kungligheter utfördes i tekniker som olja, pastell och akvarell. Han gjorde både kärva realistiska skildringar av finländska skärgårdsbor och "solskensstycken" från det borgerliga sommarlivet i skärgården.

Edelfelt använde sig av olika strategier för att positionera sig på den internationella konstscenen. De goda kontakterna med andra konstnärer och kulturpersonligheter i societeten var viktiga i detta avseende. Han var också medveten om att vissa motivval gav större effekt på Salongen. I sina vardagsnära skildringar av det finländska folket lyckades han förena det traditionella akademiska måleriet med friluftsmåleriets nya tekniker.

Den moderna konstnärns rollen i slutet av 1800-talet innebar stort fokus på konstnären som individ och Edelfelt visade sin konst i separatutställningar – en nyhet inom konstvärlden. Trots internationella framgångar och prestigefyllda uppdrag brottades Edelfelt bitvis med tvivel på sin konstnärliga förmåga och de krav som fanns både privat och professionellt.

Albert Edelfelt – *Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*, Etagera.

Göteborgs konstmuseum har flera betydelsefulla verk av Edelfelt i samlingen, däribland publikfavoriten *På havet* (1883) i Fürstenbergska galleriet. Edelfelts första utställning i Sverige ägde rum i Göteborg 1884 och han hade flera nära kontakter i staden, bland annat till paret Pontus och Göthilda Fürstenberg som tillhörde hans mecenater. I den här utställningen gavs *På havet* en framträdande placering i hängningen, men det gavs även möjlighet till fördjupning kring museets andra verk av Edelfelt och Göteborgs betydelse för Edelfelts karriär.

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa producerades i samarbete med

Konstmuseet Ateneum, Finlands Nationalgalleri, Helsingfors, som initierade projektet, och Petit Palais (Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris). Varje institution ansvarade för sin egen presentation. Urvalet anpassades utifrån respektive institutions infallsvinklar och de rumsliga möjligheterna på respektive utställningsplats.

Utställnings- och forskningsprojektet var ett samarbete mellan ovan nämnda tre institutioner och ett flertal externa forskare. Några av dessa forskare bidrog med artiklar till utställningskatalogen som producerades i samarbete med Appell Förlag och trycktes i en svensk- och en engelskspråkig version.

Eric Magassa. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022, Stenahallen, © Eric Magassa/Bildupphovsrätt 2023.

**ERIC MAGASSA OCH JELIZAVETA SUSKA.
STENASTIFTELSENS KULTURSTIPENDIUM
2022**

Stenahallen 3 december 2022–12 februari 2023

Curator: intendent Johan Sjöström

Färgrika kollage som öppnar dörrar till minnen och städer mötte bärbara glaciärer i mörka koncentrerade rum. Stenastiftelsen och Göteborgs konstmuseum avslutade utställningsåret med att uppmärksamma två särpräglade konstnärskap med stark internationell förankring.

Utställningen visade verk av konstnären Eric Magassa och konsthantverkaren Jelizaveta Suska, båda mottagare av Stenastiftelsens kulturstipendium 2022 inom bild och form.

Eric Magassa (f. 1972) är en Göteborgsbaserad mångdisciplinär konstnär utbildad i London och New York. Han arbetar huvudsakligen med kollage, fotografi, installationer och musik. I sina verk undersöker han teman som utanförskap, identitet och historieskrivning. Magassa finns representerad på Göteborgs konstmuseum och Moderna Museet. Han deltar regelbundet i utställningar i Sverige och internationellt.

Jelizaveta Suska (f. 1989 i Lettland) utbildades i Japan, Tyskland och på Högskolan för Design och Konsthantverk (HDK). Hon arbetar med smycken, ett slags bärbara skulpturer som påminner om geologiska fynd, fragment av glaciärer eller landskap i miniatyr. Metoden baseras på ett

Jelizaveta Suska. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022, Stenahallen.

experimentellt utforskande av material, bland annat titan, guld och krossad marmor. Jelizaveta Suska bor och arbetar i Göteborg. Hon finns representerad på Nationalmuseum och i internationella samlingar och har återkommande utställningar i Sverige och utlandet.

Stenastiftelsen är en viktig aktör i västsvenskt kulturliv som ger en unik chans till nyproduktion och synlighet för konstnärer. I år erhåller sex kulturutövare 300 000 kronor vardera som syftar till att stimulera vidareutveckling. Sedan 1996 har stiftelsen delat ut 161 utbildningsstipendier till talangfulla personer som arbetar med bland annat konst, musik, teater, dans, litteratur, design och scenografi.

Vidare har stiftelsen lämnat bidrag till många olika forsknings- och kulturprojekt.

Stipendiemotiveringarna lyder:

Konstnären Eric Magassa

Eric Magassa utforskar avstånd, platser och röster i sitt konstnärliga arbete. Ofta intresserar han sig för människans sätt att vara i moderniteten och att äga sin historia. Förlust av identitet, språk och kultur, liksom erfarenheter av urbanitet och exil blir raster att tolka verkligheten genom. Med vibrerande kollage, målningar, fotografier och skulpturer bjuds betraktaren in till Eric Magassas universum, som kombinerar lekfull abstraktion

med reflektioner över rumsliga förutsättningar och noggranna kartläggningar av material, geografi och minne.

För ett konstnärskap som med vemod och eufori visar på bildens färdvägar och dess musikaliska dimensioner tilldelas Eric Magassa stipendium för 2022 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.

Konstnären Jelizaveta Suska

Jelizaveta Suska använder sten, plastmaterial, guld och bärnsten till att forma suggestiva smycken. I objekt som kan leda tankarna till meteoriter eller arkeologiska fynd omsluter matta, skrovliga ytor minnen och hemligheter. Anspråkslösa till formatet överraskar smyckena genom sitt sätt att skapa dramatiska bilder och associationer. En sällsam, utåtriktad spänning

uppstår i de hårt koncentrerade verken. Likt en modern alkemist lockar konstnären fram något värdefullt och fantastiskt ur oväntade materialkombinationer.

För ett konstnärskap som med poetiska perspektivförskjutningar låter oss se det stora i det lilla tilldelas Jelizaveta Suska stipendium för 2022 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.

I anslutning till utställningen producerades även en omfattande katalog med längre personliga intervjuer och ett rikt bildmaterial för årets samtliga kulturstipendiater.

Sedan 2019 kvarstår utställningen Närstudie av Akrobatfamilj – Perspektiv på Picasso i Picassorummet på våning sex.

Inlån av konst

Göteborgs konstmuseum lånar återkommande in konstverk till tillfälliga utställningar. Inlånen görs från såväl institutioner som privatpersoner. Under verksamhetsåret 2022 har museet lånat in 197 verk till 3 utställningar. Utöver det har museet även lånat in 86 verk till 3 utställningar som visades över årsskiftet 2021/2022. Långgivare har varit museer, institutioner, stiftelser, gallerier, utställande konstnärer och privata samlare i Sverige och Europa.

Inlånsverksamheten kräver en upparbetad logistik och ställer höga och specifika krav på transporter, klimat och säkerhet. Vid större utställningar krävs statlig utställningsgaranti, vilket fordrar lång framförhållning i dialogen med museer och institutioner, likaså med Kammarkollegiet och Riksantikvarieämbetet. Under de år då särskilda restriktioner rådde med anledning av covid-19-pandemin, upparbetades nya digitala rutiner för att kunna arbeta med digitala kurirer vid inlån. Under 2022 har arbetet med digitala kurirer fortsatt parallellt med fysiska kurirer. Nedan följer en redogörelse för inlån av verk till tillfälliga utställningar som öppnat och/eller avslutats under året.

Tre utställningar stod kvar över årsskiftet 2021/2022

MOT EN ANNAN VÄRLD. 25 ÅR AV SVENSK SAMTIDSKONST – STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM

30 oktober 2021–13 februari 2022

Antal inlånade verk: 64 (måleri, fotografi, installation, skulptur, videoverk, verk på papper, textil)

Antal långgivare: 18

Långgivare var konstnärerna, Borås Konstmuseum; Norrköpings Konstmuseum; Neugerriemschneider, Berlin; Sten A Olssons Stiftelse För Forskning och Kultur; Galleri Magnus Karlsson, Stockholm; Gió Marconi Gallery, Milano samt tre privata långgivare i Sverige. Dessutom visades 9 verk ur Göteborgs konstmuseums samling.

STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM 2021. BELLY OF THE BEAST, EMANUEL RÖHSS

4 december 2021–20 mars 2022

Antal inlånade verk: 4 (videoverk, installation)

Antal långgivare: 1

Långgivare var konstnären.

PARAFRAS ROMANTIKEN

15 december 2021–20 februari 2022

Antal inlånade verk: 18 (keramik, metall, textil)

Antal långgivare: 18

Långgivare var studenter från HDK-Valand –
Högskolan för konst och design.

Tre utställningar med inlån öppnade under året

BARBRO ÖSTLIHN. NEW YORK IMPRINT

12 mars–25 september 2022

Antal inlånade verk: 40 (måleri)

Antal långgivare: 17

Långgivare var: Länsmuseum Gävleborg, Gävle;
Norrköpings Konstmuseum, Norrköping;
Moderna Museet, Stockholm; Västerås
konstmuseum, Västerås samt privata långgivare.
Dessutom visades 2 verk ur Göteborgs
konstmuseums samlingar.

ALBERT EDELFELT – MODERNT

KONSTNÄRSLIV I SEKELSKIFTETS EUROPA

22 oktober 2022–12 mars 2023

Antal inlånade verk: 77 (måleri, verk på papper)

Antal långgivare: 23

Långgivare var: Statens Museum for Kunst,
Köpenhamn; Konstmuseet Ateneum, Finlands
Nationalgalleri, Helsingfors; Nationalmuseum
Finland, Helsingfors; Republikens presidents
kansli, Helsingfors; Stiftelsen Reitz samlingar,
Helsingfors; Helsingfors universitet;
Hämeenlinna Art Museum, Hämeenlinna,
Finland; Gösta Serlachius Konststiftelse, Mänttä,
Finland; Joensuu Art Museum, Joensuu, Finland;
Åbo Konstmuseum, Åbo; Musée d'Orsay, Paris;
Musée Georges Garret, Vesoul, Frankrike;
Nationalmuseum, Stockholm samt privata
samlare från Finland, Frankrike, Sverige och
Storbritannien. Dessutom visades 6 verk ur
Göteborgs konstmuseum egna samlingar.

**ERIC MAGASSA OCH JELIZAVETA SUSKA.
STENASTIFTELSENS KULTURSTIPENDIUM
2022**

3 december 2022–12 februari 2023

Antal inlånade verk: 80 (verk på papper, skulptur,
smycken, rörlig bild)

Antal långgivare: 2

Långgivare var konstnärerna.

Omhängningar

Liksom utställningar förmedlar hängningar av museets samling konsten till publiken utifrån olika perspektiv. Då museet förfogar över samlingar från 1400-tal till nutid, svenskt och internationellt liksom olika medier från grafik, teckning, måleri och skulptur till fotografi, video och installationer, finns goda möjligheter att ställa den samtida konsten i dialog med den äldre.

Ett urval av museets samling hänger alltid framme med sina skilda delar som holländskt och flamländskt 1600-tal, 1700-talssamlingen, Düsseldorfmåleri, romantiken, dansk guldålder, Fürstenbergska galleriet, det nordiska 1880- och 1890-talsmåleriet, den franska samlingen, göteborgskolorism med mera. Genom hängningar med oväntade möten och alternativa urval vill museet anlägga nya perspektiv på konsten. Omhängningar görs också i samband med utlån då egna eller inlånade ersättningsverk tillfälligt kan visas. Eftersom museet lider brist på utrymme för större tillfälliga utställningar används Etagerorna för utställningar, ett rum som tidigare var reserverat för samlingen med modern och samtida konst. Då den moderna samlingen saknar ett fast utrymme har det varit angeläget att på andra sätt aktivera denna del av samlingen.

År 2022 har inneburit flera större omhängningar av Göteborgs konstmuseums samlingspresentation. En av anledningarna är ett omfattande utlån av nordisk konst från sekelskiftet 1900 till en stor utställning i Polen under vintern 2022/2023. Dessutom kommer många av de verk som visats i museets ordinarie samlingspresentation att presenteras i den stora utställning med göteborgskolorism som förbereds på Göteborgs konstmuseum 2023.

Polenutlånet var en del av ett samarbete med polska museer som inleddes med utställningen *Młoda Polska. Sekelskifteskunst från Polen* som visades på Göteborgs konstmuseum 2018–2019. Nu när en motsvarande utställning med svensk och skandinavisk konst från sekelskiftet 1900 presenteras i Polen innebär det att 35 verk från Göteborgs konstmuseums samling lånas ut. Bland dem finns några av den tidens allra mest kända verk i museets samling som Richard Berghs *Nordisk sommarkväll*, prins Eugens *Molnet*, Karl Nordströms *Trädgårdsmotiv från Grez*, Hanna Paulis *Konstnären Venny Soldan-Brofeldt* och Carl Wilhelmsons *Juniafton, Värmland*. Utlånet gav utrymme för att plocka fram några av museets mindre kända verk ur magasinen.

August Hagborg, Sverige 1852–1921, *Välsignandet av en fiskebåt*, 1881, Göteborgs konstmuseum, inköpt 2022, GKM 2022-3.

VÅNING SEX

I Fürstenbergsska galleriet hängdes Ester Almqvists akvarell *Porträtt* från 1899 och Bruno Liljefors *Uven djupt inne i skogen* från 1895 fram.

I sal 20, med konst från nordiskt sekelskifte, presenterades August Hagborg och Carl Fredrik Hill i en mindre utställning med verk från museets samling. De tillhör samma generation, gick samtidigt på Konstakademien i Stockholm och reste båda i mitten av 1870-talet till Paris för att slutföra sin utbildning. Men trots alla likheter är de mycket olika som konstnärer.

Hill inspirerades av det nya franska friluftsmåleriet och utvecklade i Frankrike ett närmast expressionistiskt landskapsmåleri. Hans stora mål var att bli antagen på Parissalongen men till skillnad mot Hagborg blev Hill gång på gång

refuserad och det stora genombrottet uteblev. Redan under studieåren kämpade han med en begynnande mental ohälsa och 1878 togs Hill in på sjukhus i Passy utanför Paris. Han kom senare att vårdas på St. Lars sjukhus i Lund och i hemmet av sin mor och sina systrar fram till sin död 1911.

Hagborg var till skillnad från Hill en framgångsrik konstnär. Han reste ofta till Normandie och den franska nordkusten. Där fann han en motivkrets som gav honom stora framgångar på Parissalongen. Han inriktade sig tidigt på genremotiv av arbetare och bönder men allra helst målade han scener ur den fattiga fiskarbefolkningens liv. I samband med omhängningen presenterades Hagborgs stora målning *Välsignandet av en fiskebåt* från 1881, ett nyförvärv till

samlingen 2022. Målningen som mäter 166×267,5 cm ställdes ut tillsammans med förberedande skisser på 1881 års Parissalong med den franska titeln *Bénédiction d'une barque*. I och med omhängningen presenterades målningen nu återigen tillsammans med skisserna som sedan länge funnits i museets ägo. I presentationen av Hagborg ingick även *Fiskarflicka, Tallar vid vattnet, Zorn i hans ateljé* samt den stora målningen *Kyrkogården i Tourville* från 1883.

Hills flodlandskap och blommande fruktträd från åren i Frankrike har efter hans död fått stor uppskattning, och han har under 1900-talet betraktats som en av sin tids mest intressanta svenska landskapsmålare, till skillnad från Hagborg som numera har en mer undanskymd plats i konsthistorien.

I sal 22 med 1890-talsmåleri innebar Polenutlånet att flera av museets mest kända målningar från tiden, som prins Eugens *Molnet*, Erik Werenskiolds *Höst* och Carl Wilhelmsons *Juniافتon, Värmland* fick ge plats åt andra verk. Robert Thegerströms *Sommarافتon* (1891) och Anders Zorns *Ute* (1888) flyttades hit från sal 20. Vidare hängdes Zorns *Stora bryggeriet* (1890) och Ernst Josephsons *Dam i teaterloge* från omkring 1893 in i salen. I samband med omhängningen togs också Edvard Munchs *Den sjuka flickan* (1896) ner inför ett utlån till Musée d'Orsay i Paris. Den ersattes av samme konstnärs *Författaren Christian Gierlöff* från 1909.

Sal 25, som visat målningar av göteborgskoloristerna Åke Göransson och Ragnar Sandberg, hängdes om vid två olika tillfällen under året. Strax före sommaren hängdes salen om i samband med ett utlån av sex målningar av Åke Göransson till utställningen *Åke Göransson. Färgens tröst* på Liljevalchs konsthall i Stockholm. Vid det här tillfället ersattes de utlånade målningarna från sal 25 av andra verk av Göransson från museets samling.

I december tömdes salen helt på målningar som en förberedelse inför Göteborgs konstmuseums stora utställning om göteborgskolorismen med titeln *Den Underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. I samband med detta målades rummet i en varm orange kulör och hängdes om med målningar av Tor Bjurström, Carl Kylberg, Gösta Sandels och Birger Simonsen som alla var inspiratörer och föregångare till göteborgskoloristerna.

Som en del av ett forskningsprojekt i samarbete med Van Gogh Museum i Amsterdam, Dallas Museum of Art och Riksantikvarieämbetet reserverades sal 27 för en presentation av ett forskningsprojekt kring Vincent van Goghs serie med olivlundar och museets målning, *Olivskog, Saint-Rémy* från 1889. Detta innebar att de målningar av Carl Kylberg och Karl Isakson, som tidigare presenterats där, togs ner. Flera av målningarna flyttade i december till sal 25.

VÅNING FEM

I Karl XII-salen togs John Börjesons skulptur *Kägelspelaren* ner för att lånas ut till en utställning i med titeln *Useless Bodies* på Fondazione Prada i Milano. Skulpturen kommer efter utlånet att placeras i magasin och har tills vidare ersatts av ett nyförvärv från 2022, Berit Lindfeldts *Nature morte* (2019). Nya målningar i salen är också Peder Severin Krøyers *Messalina* (1881) och Geskel Salomans *Nyheter från Krimkriget* (1855). Målningarna ersatte verk som lånats ut till Polen. Förutom dessa verk har Per Hasselbergs skulptur *Eduard* från omkring 1880 placerats bredvid Gustaf Cederströms *Karl XII:s Likfärd*.

I sal 9 med konst från svenskt 1700-tal har ytterligare ett av nyförvärven från 2022 placerats. Det är den norska konstnären Frida Orupabos fotomontage *Woman on Carpet* från 2021 som i december fick ersätta Peter Dahls *Liberalismens genombrott i societeten* (1970). Dahls målning ingick i utställningen *Kanon. Perspektiv på svensk konshistorieskrivning*, formad som ett spår i samlingen med utgångspunkt i ett forskningsprojekt med samma namn. Utställningen avslutades under 2022.

MONTER I KABINETTEN

I Kabinetten på våning fem visas målningar från 1400-tal till 1600-tal i tre mindre utställningssalar (salarna 5, 6 och 7). I sal 5 finns också en monter som används för presentationer av konst på papper från samlingen.

Under januari 2022 visades en presentation med träsnitt av Siri Magnus-Lagercrantz. Hon växte upp i ett rikt, kulturintresserat hem i Göteborg. Efter studier på Göteborgs musei rit- och målarskola på 1890-talet fortsatte hon sina studier på Konstnärskörbundets skola i Stockholm samt på Académie Colarossi i Paris. Några år in på 1900-talet började Magnus-Lagercrantz arbeta med träsnitt. För att utveckla sin teknik reste hon 1910 till München. Träsnittet hade under 1800-talet haft låg status och mest använts för illustrationer i böcker, tidningar och tidskrifter. Med modernismen, inte minst genom sekelskiftets vurm för japanska träsnitt, steg intresset för att arbeta även konstnärligt med tekniken. Genom sitt arbete blev Magnus-Lagercrantz en av banbrytarna för den moderna träsnittskonsten i Sverige som hon också stöttade genom Föreningen Original-Träsnitt. I hennes intresse för dekorativa former och linjernas rytm kan man se påverkan från både jugend och expressionism.

I slutet av januari byttes den presentationen mot en utställning om ett omfattande digitaliseringsprojekt som startade 2021 med målet att alla konstverk på papper ska ha en bild. Projektets första etapp var att skanna 13 300 gravyrer i Konrad Peter Lundblads porträttsamling. Under arbetet byttes gamla monteringsmaterial ut mot nya med neutralt pH-värde. Det äldre monteringspapperets låga pH-värde försvagar bladen så att de blir sköra. I några av de gamla monteringsmaterialen har en skuggbild av verket skapats, kanske på grund av en reaktion mellan de sura ämnena i monteringsmaterialet och bläcket i trycket. I montern visades två exempel på verk tillsammans med de tidigare sura bakstyckena med skuggbild och en text om projektet av konservator Victoria Skalleberg.

De verk som visades var porträtt av Martin Luther och Isabella Clara Eugenia av Spanien. Porträttet av Luther är utfört efter en målning av Lucas Cranach d.ä., där den tyska konstnären Johann Michael Püchler (aktiv omkring 1680–1702) använt en teknik som kallas micrography, eller microcalligraphy. I en förstord detaljbild visades hur Püchler gestaltat Luthers hår av virvlande rader av text. Texten i bilden kommer från Bibeln och eventuellt från Luther.

Porträttet av Isabella Clara Eugenia av Spanien är utfört av Pieter de Jode II efter Anthony van Dyck. Isabella porträtteras som nunna men var i själva verket en av de mest inflytelserika kvinnorna i Europa under denna tid. Hon var infantinna av Spanien och regent över Spanska Nederländerna med sin make Albrekt VII av Österrike. Under sin livstid blev Isabella flera gånger porträtterad av några av den tidens viktigaste och mest inflytelserika konstnärer som Peter Paul Rubens, Anthony van Dyck och Sofonisba Anguissola. Efter makens död valde Isabella att bli nunna och anslöt sig till Monesterio de las Descalzas Reales (De barfota kungligheterens kloster), som hon också donerade flera viktiga konstverk till.

I slutet av maj byttes grafiken mot ett urval av Johan Egerkrans originalbilder till 2022 års nyutgivning av Astrid Lindgrens *Mio, min Mio* som förra året donerades till samlingen på Göteborgs konstmuseum. Egerkrans illustrationer är både samtida och kopplade till konsthistorien. Med inspiration från konstnärer och illustratörer som John Bauer, Albrecht Dürer och Eyvind Earl (illustratör till Disneys *Törnrosa*) och populärkulturella gestalter som Dracula, Darth Vader och Sauron (*Sagan om ringen*) har Egerkrans skapat en bildvärld som är helt annorlunda än Ilon Wiklands gestalter i 1954 års utgåva. Med utgångspunkt i teckningar och en digital bearbetning i lager på lager kombinerar bilderna modern fantasy med sirlig art nouveau och det lite hårdare uttrycket i 1950-talets illustrationskonst.

SKULPTURHALLEN

I Skulpturhallen och Oktogonerna visades under 2022 flera av de senaste årens nyförvärv. Hit hör till exempel Olof Marsjas tre masker i glas, *Orange Madness*, *Polestar Blue* och *Lily of the Valley*. I den Västra oktogonen presenteras sedan januari 2022 Sandra Mujingas tre textila skulpturer *Nkámá*, *Mókó* och *Libwá*. De tre skulpturerna köptes in efter hennes utställning på Göteborgs konstmuseum 2020 och har nu fått en framträdande plats i museet. I Östra oktogonen togs Charlotte Gyllenhammas skulptur *Double Blind* ner i samband med att den lånades ut till en utställning på Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm. Skulpturen ersattes av Ingrid Erikssons *Alla mot alla* och Daniel von Sturmers videoverk *Painted Video (Sequence 1)*.

SJÄLVPORTRÄTTGÅNGEN

En omfattande omhängning gjordes också i Självporträttgången på våning tre. Där visades fram till 2020 enbart verk ur Hjalmar Gabrielsons samling med självporträtt. Gabrielson var i början av 1900-talet en framträdande konstsamlare. Hans samling betraktades som en av de finaste i Sverige.

I den ingick ett stort antal självporträtt som donerades till Göteborgs konstmuseum efter hans död 1949. Delar av samlingen, som består av 64 självporträtt, har sedan länge visats i det smala galleriet intill Skulpturhallen. Den innehåller verk från främst 1930- och 1940-talet av en lång rad kända och okända konstnärer, bland andra Isaac Grünewald, Käthe Kollwitz och Kurt Schwitters.

Under den period då museet var stängt 2021 målades rummet om i en distinkt blå kulör. I den nya hängningen förtätades presentationen och Gabrielsons samling fick sällskap av andra självporträtt från museets samling. Sammanlagt visas nu ett åttiototal självporträtt. Eftersom ett tiotal av verken i porträttgången kommer att visas i utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus våren 2023*, hängdes porträttgången delvis om i slutet av 2022. Bland de nyhängda verken kan nämnas Ragnar Högmans *Självporträtt* (1955), Ivan Ivarsons *Självporträtt* (1924), Olle Olsson Hagalunds *Självporträtt* (1924), Johan Henrik Scheffels *Självporträtt* (cirka 1710–1781) och Hugo Simsons *Självporträtt* (1947).

Ansvarig för omhängningarna har varit intendent samling Per Dahlström.

Pedagogik

Inom den pedagogiska verksamheten arbetar Göteborgs konstmuseum kontinuerligt för att göra museets samling och utställningar tillgängliga och angelägna för en mångfald besöksgrupper med olika förutsättningar. Det sker genom ett brett pedagogiskt utbud av öppna visningar, lektoner för besökande skolklasser, uppsökande verksamhet, bokade gruppvisningar, specialvisningar och projekt för unga. Den pedagogiska verksamheten är omfattande och växande. Fler målgrupper tillkommer, samarbeten inleds och nya arbetssätt prövas i en strävan att göra konsten i museet tillgänglig och angelägen för så många som möjligt. Museets visningar och andra pedagogiska aktiviteter täcker in alla åldrar från bebisar till seniorer, med hänsyn tagen till olika behov och intresseriktningar. Museielektioner för skolklasser är sedan många år tillbaka en tyngdpunkt i verksamheten.

Bland de 807 pedagogiska och publika aktiviteter som genomfördes under 2022 fanns en bredd från bebisvisningar och skapande arbete i Studion för de yngsta till konsthistoriska föreläsningar för studenter och specialintresserade. Det gjordes också anpassade visningar för olika behov som lätt svenska, syn- eller teckenspråkstolkning och visningar för personer med en demensdiagnos. Tyngdpunkten låg fortsatt på arbete riktat mot förskola och skola med 246 genomförda museielektioner.

Under 2022 lades huvudfokus på utställningen *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*. Visningar och museielektioner hölls även i utställningarna *Play: videokonst ur samlingen* och *Barbro Östlihn. New York Imprint*.

En nysatsning i form av en ljudguide erbjöds på svenska och engelska till sju utvalda konstverk i samlingen. Museets konstpedagoger och programansvarige samarbetade kring aktiviteter med extra fokus kopplade till konceptet Slow Art. Därutöver genomfördes lovaktiviteter för att nå barn och unga i ett av stadens prioriterade områden, i detta fall Tynnered.

UTSTÄLLNINGAR

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa

Den finska konstnären Albert Edelfelt var ämne för 2022 års stora pedagogiska satsning under hösten. Till utställningen producerades en fördjupande folder för vuxna samt en pedagogisk folder för barn och unga. Den senare erbjöd uppgifter i form av motivjakt, korsord, räknelekar och diskussionsfrågor.

Kopplat till utställningen erbjöds privata visningar, museielektioner, specialvisningar, öppna visningar, utställningsintroduktioner, event och skapande verkstad i Studion för skolor under

Upptäck mer! Titta och klura i Albert Edelfelt-utställningen, pedagogisk folder.

vardagar och för allmänheten under helger och utvalda lov. Den skapande verkstaden "Min plats" knöt an till Edelfelts kärlek till sin uppväxtsort och uppmuntrade deltagarna att genom sitt skapande utforska platser som är viktiga för dem.

Utställningen bemannades av en utställningsvärd som även löpande höll introduktioner i utställningen på svenska och engelska för att bättre kunna bemöta besökarna, svara på frågor och på ett flexibelt sätt kunna förmedla djupare kunskap om konsten. Under 2022 genomfördes 95 introduktioner i utställningen.

Play: videokonst ur samlingen

I utställningen *Play: videokonst ur samlingen* var värdskapet vid utvalda tider tillgängligt för samtal och introduktion till de besökare som önskade fördjupning. En specialutformad museilektion togs fram för utställningen. Då verken som visades var i videoformat, ofta med ljud, var det svårt att hålla en traditionell visning i rummet. I stället lades fokus på en kort introduktion,

följd av självständigt beskådande av verken och avslutningsvis tid för diskussion med uppsamlade frågor.

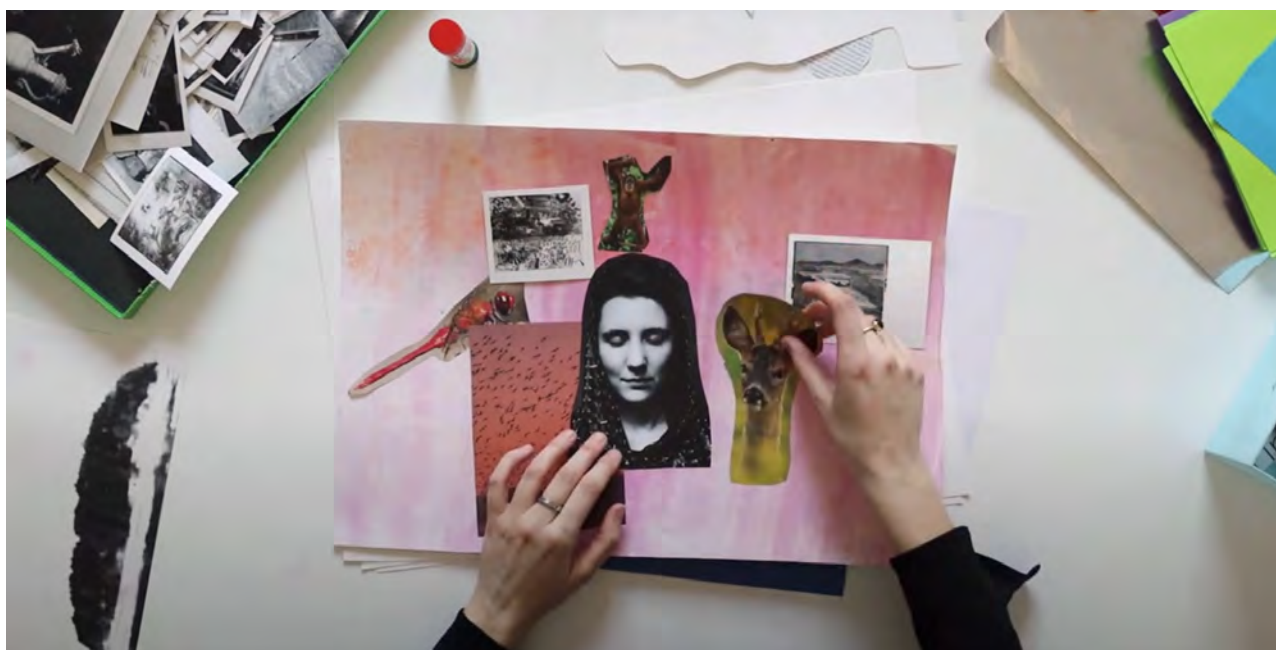
LOVSATSNINGAR

Sportlov, påsklov och höstlov

Under sportlovet gjordes uppsökande lovaktiviteter på Mellangården i Tynnered med temat krympplast. Påsklovet bjöd på aktiviteter i Studion med rubriken "Skapa kort med vår- eller påsktema" och under höstlovet "Skrapa fram ett spöke". I vanlig ordning bjöd höstlovet även på ficklampsvisningar för de modiga under kvällstid (måndag och tisdag).

Under terminloven har den pedagogiska verksamheten producerat korta filmer med instruktioner till eget skapande.

Inga särskilda medel för lovsatsningar tillkom verksamheten under 2022. Aktiviteter för barn och unga gjordes således med egna medel.

Skapa tillsammans med Göteborgs konstmuseum, konstpedagog Jonna Kihlsten, foto: Fia Doepel.

Sommarlov – Workshopar i Tynnered och öppen Studio

Under sommaren 2022 erbjöd Göteborgs konstmuseum pedagogiska aktiviteter i Tynnered samt i våra egna lokaler i Studion.

I Tynnered anordnades sex träffar på Mötesplats Bergkristallparken. Ingen åldersgräns fanns då målet var att nå en bred publik och skapa en naturlig mötesplats för skapande. Temat för skapandet var "Gör din egen pin eller magnet med Göteborgs konstmuseum" och museet erbjöd material och hjälp för att kunna göra egna bilder till pins eller magneter med en knappmaskin. Ansvariga konstpedagoger var Emelie Arendorff Runnerström och Gringgo Solomon. Aktiviteterna hölls måndag till onsdag vecka 26 och 27. Sammanlagt deltog 170 personer varav 106 var under 20 år.

I Studion hölls öppet skapande under ledning av två konstpedagoger där deltagarna själva fick välja vad de skulle arbeta med. Inga teman sattes och Studion var öppen klockan 13–15 för drop

in. En särskilt populär teknik visade sig vara linoleumtryck. Aktiviteterna hölls tisdag till torsdag veckorna 26, 27 och 28. Ansvariga konstpedagoger var Freja Holmberg och Sofia Trönnberg. Sammanlagt deltog 238 personer varav 129 var under 20 år.

Specialvisningar

Under året genomfördes ett antal populära specialvisningar på kvällstid med varierade teman. Målet var att erbjuda öppna visningar som visar hur konsthistorien kan belysa samtida fenomen och ge fördjupad förståelse för samhällsdiskussionen i dag. Tema valdes baserat på publika önskemål och konstpedagogernas kunskapsområden. Några exempel på teman under 2022 var Natur i konsten, Emanuel Röhs (Stenastipendiat 2021), Sagor och myter, Barbro Östlihn (med intendent Per Dahlström), Utbildning och konst, Material och teknik, samvisningar med Hasselblad Center och meditationsvisningar. Sammanlagt genomfördes 19 specialvisningar där 340 personer deltog.

Den pedagogiska verksamheten i siffror

Under 2022 deltog 21 740 personer i 853 pedagogiska aktiviteter vid Göteborgs konstmuseum.

245 museielektioner

16 visningar för högre utbildningar såsom
högskolor, universitet, folkhögskolor

81 bokade vuxenvisningar

111 utställningsintroduktioner (av värdskapet)

99 öppna visningar inklusive specialvisningar

24 tillfällen av Lördag i Studio

37 lovaktiviteter

53 kurstillfällen i samarbete med Folk-
universitetet, St Elisabets folkhögskola och
Senioruniversitetet

35 bebisvisningar

10 syntolkade visningar

8 visningar inom satsningen *Möten med minnen*
för personer med demensdiagnos och deras
följeslagare

4 teckenspråkstolkade aktiviteter

8 torsdagar med öppet för förskolor och
lågstadieklasser

Övrig pedagogisk verksamhet

Under sommaren och hösten genomfördes pedagogiska aktiviteter under West Pride och Kulturkalaset, högtidlighållande av teckenspråkets dag, museielektioner, bebisvisningar, syntolkade visningar, visningar för personer med demensdiagnos, teckenspråkstolkade visningar, undervisning för Göteborgs universitet, kurser, höstlovsverksamhet och ficklampsvisningar.

Sammantaget var 2022 ett år då aktiviteten inom museets pedagogiska arbete ökade igen efter pandemin. Ett särskilt fokus låg på att utvärdera hur verksamheten kan effektiviseras genom medvetna prioriteringar. Målet framöver är att lägga tonvikt på kärnverksamheten (visningar, lektioner och förmedling av utställningsinnehåll) och att välja våra samarbeten noggrant för att garantera relevant innehåll för vår publik.

Slow Art och Lunchpaus

Slow Art är ett begrepp som används för att

Se mer, se queer – et normkritisk blick på kunsthistorien, Jugendstilsenteret og Kube i Ålesund.

beskriva betraktande av konst som får ta tid, med fokus på kvalitet och eftertanke. Göteborgs konstmuseum har de senaste åren fördjupat sitt Slow Art-koncept. 2022 utvecklades visningsformatet *Lunchpaus* på initiativ av utställningskoordinator Tanja Axelryd. *Lunchpaus* är en 30 minuter lång visning i museets samlingar. Ingen anmälan krävdes för medverkan och deltagarantalet var begränsat till cirka 15 personer. Under visningen mötte två personer från museet gruppen framför ett utvalt konstverk. Fokus låg på besökarens egen upplevelse av verket. En av pedagogerna ledde gruppen genom mindfulness-inspirerande övningar och den andra tonsatte visningen med pianospel. Syftet var att lyfta fokus från konstnärens ursprungliga tanke till att i stället underlätta en egen inre konstupplevelse i tystnad och till musik.

Audioguide i samlingen

Under 2022 lanserades en audioguide till utvalda verk i samlingen. Manus skrevs av museets konstpedagoger på svenska och engelska. Sju konstverk valdes ut; Cajsas von Zeipels *Seconds in Ecstasy*, Idun Baltzersens *Bevakning*, Hanna Paulis *Konstnären Venny Soldan-Brofeldt*, Tori

Wrånes *Mom, Don't You Miss the Real Me?*, Sigrid Hjerténs *Figurer på badstrand* och Edvard Munchs *Den sjuka flickan*. Svensk inläsning gjordes av Sofia Trönnberg och engelsk inläsning av Gringgo Solomon. Audioguiderna kan avlyssnas i mobiltelefon genom skanning av utplacerade QR-koder, eller genom att besökaren lånar en mp3-spelare i receptionen.

Konst på besök nominerad till Årets pedagogiska pris

Bildutställningen *Konst på besök*. Bildutställning från Göteborgs konstmuseum, som producerades av Göteborgs konstmuseum, nominerades under våren till årets pedagogiska pris 2021 av Fuism (Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer). Vandringsutställningen hade premiär på serviceboendet Gerdas Gård i Högsbo under pandemiåret 2021. I utställningen visades reproduktioner av kända äldre konstverk i nästan naturlig storlek, vackert inramade i tidsenliga ramar. Ett läsematerial togs fram baserat på den pedagogik som används under visningar för personer med demensdiagnos inom projektet *Möten med minnen*. En utbildningsdag genomfördes med personalen på boendet där de instruerades i hur de kunde använda konsten och för att väcka minnen. Utställningen invigdes på vernissagedagen under festliga former med tårta, tal och många glada skålar. Utställningen gick under 2022 vidare till vård- och omsorgsboendet Grevegården i Tynnered.

Återstartprojekt Ungas skapande

I efterdyningarna av covid-19-pandemin kvarstod efterfrågan och förväntan på museet att erbjuda digitalt material samtidigt som bokningarna av museielektionerna minskade under våren. Den 1 september 2022 sättes återstartprojektet *Ungas skapande*, som finansierades av Statens kulturråd. Projektet beviljades medel på 570 000 kronor med syfte att stärka den digitala metodutvecklingen inom den pedagogiska verksamheten för att nå den unga publiken. *Ungas skapande* pågick från

den 1 september 2022 till den 31 maj 2023. Målet var att få tillbaka skolklasser till museet och att utveckla metoder för att länka samman det digitala utbudet med fysiska besök. Genom att undersöka lärarnas förändrade förutsättningar och behov kan den pedagogiska verksamheten bättre matcha sitt utbud till deras verklighet. Det handlar om kopplingen till läroplanen och om ämnen och perspektiv som känns relevanta för barn och unga. Här ingår också att utveckla en användarvänlig hemsida så att den blir ett relevant verktyg för lärarna i deras undervisning. Projektet bygger vidare på de etablerade relationerna med skolor i museets prioriterade område, Tynnered.

Konst på besök, informationsfolder.

Program

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat program av föreläsningar och kulturaktiviteter med koppling till museets utställningar, samling och övriga verksamhet. Under året har ett nära samarbete skett med Konstmuseets Vänner i Göteborg, HDK-Valand – Högskolan för konst och design, Göteborgs Stadsteater, Göteborgs Konserthus/Göteborgs Symfoniker och Folkuniversitetet. Dessa samarbeten har medfört att de samarbetande institutionerna fått ta del av varandras publik och digitala kanaler.

Restriktionerna kring covid-19-pandemin lyftes den 9 februari, vilket medförde att programverksamheten kunde återgå till normala former.

Relationsskapande aktivitet mot målgruppen äldre, som har svårt att ta sig till konstmuseet för ett fysiskt besök, fortsatte med *Konst på besök. Bildutställning från Göteborgs konstmuseum*. Vandringsutställningen flyttade till och invigdes på Grevegårdens vård- och omsorgsboende den 13 maj.

Föredragsserien för Konstmuseets Vänner i Göteborg, där museets personal föreläser för medlemmarna, fortsatte med sju föreläsningar under rubriken "Reproduktion och avtryck". Under hösten gavs åtta föreläsningar på temat "Kontroverser, skandaler och konflikter".

Fri entré till utställningar och program erbjöds museets publik tre dagar under 2022, Museernas dag, en dag under Kulturkalaset och på Kultur-

natta. Under Museernas dag den 23 april var fokus på vernissage av utställningen *Play: videokonst ur samlingen* med invigningstal och visningar. Kulturkalaset den 3 september innehöll ett författarsamtal med Tony Fischier i samarbete med Konstmuseets Vänner i Göteborg samt en öppen studio för barn på temat "Det jag tycker om". Kulturnatta gav ett brett program med visningar i museets utställningar och papperskonserveringsateljé, panelsamtal i samarbete med Göteborgs Stadsteater på temat "Flickor, femininitet och the Vivian girls" med regissör Linda Forsell och Kajsa Widegren, forskare i genusvetenskap. Moderator för samtalet var Johannes Nordholm, psykolog och konstpedagog.

Museet har även deltagit i stadens uppdragsgrupp med ansvar kring lokala evenemang som att genomföra Tornedalingarnas högtidsdag den 15 juli i samarbete med tidskriften *Meänmaa*.

Inom det publika programmet har ett kontemplativt spår utvecklats med Slow Art-upplevelser, dels genom visningen *Lunchpaus* (se rubriken "Pedagogik"), dels meditationsvisningar som genomförts i *Barbro Östlin. New York Imprint* i april av meditationslärare Lars Hein samt i *Albert Edelfelt – Modern konstnärsliv i sekelskiftets Europa* i november och december av meditationslärare Pake Hall.

Sammanlagt genomfördes under året 47 programpunkter med 4 641 deltagare fysiskt i huset.

PROGRAMAKTIVITETER VID GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Programaktiviteter i anslutning till utställningar

*Mot en annan värld. 25 år av svensk samtidskonst
– Sten A Olssons Kulturstipendium*

Konstnärssamtal

Medverkande: Katarina Andersson, Jens Fänge,
Jenny Magnusson, moderator: Magnus af Petersens

Auditoriet 2 februari

Konstnärssamtal med fokus på en mångsidig
period av svensk konsthistoria. Utställningens
curator samtalade med tre av de medverkande
konstnärerna och fördjupade sig i den konst-
närliga processen samt de senaste decenniernas
konstklimat.

Barbro Östlihn. New York Imprint

Barbro Östlihn, i en tid då måleriet omförhandlades

Curator och konstvetare fil.dr Annika Öhrner

Auditoriet 13 mars

Annika Öhrner, co-curator för utställningen,
berättar om Barbro Östlihns konstnärskap och
hur det växte fram i mötet med Manhattan i bör-
jan av 1960-talet.

Konstmorgon. Meditativa betraktelser i utställningen *Barbro Östlihn. New York Imprint*

Under ledning av Lars Hain, fyra tillfällen under
helgen

Etagerna 2–3 april

Om Barbro Östlihn

Utställningskoordinator Tanja Axelryd

Auditoriet 21 september

*Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets
Europa*

Meditationsvisning

Meditationslärare Pake Hall

Etagerna 24 november

Högläsning av Fänrik Ståls sägner

Uppläsning av värdsamordnare Joel Melkersson,
värd/fotograf Sofia Doepel, utställningskoordi-
nator Tanja Axelryd och programsamordnare
Linda Noreen

Etagerna 6 december

Meditationsvisning

Meditationslärare Pake Hall

Etagerna 10 december

Samarbeten

Makt och maktlöshet – inför livets slutskede och konstens födelse

Konstnär Krystallia Sakellariou

Auditoriet 23 februari

Stafettsamtal i samverkan med Konstmuseets
Vänner i Göteborg

Fokus 8 mars – Sträckande sig uppåt mot ljuset, om konstsamlaren Signe Thiels

Gunilla Grahn-Hinnfors

Entrén 8 mars

I samverkan med Konstmuseets Vänner i Göte-
borg

Kultur och hälsa

Patrik Steorn, museichef Göteborgs konstmu-
seum och Gunnar Bjursell, professor emeritus
Visning och samtal om hur konst och kultur
påverkar vår hälsa utgående från tre konstverk i
samlingen

Samlingen, våning sex och fem 2 september

I samarbete med Folkuniversitetet

Författarsamtal med Tony Fischier

Sal 23 våning sex 3 september

Författarsamtal under Kulturkalaset i samarbete
med Konstmuseets Vänner i Göteborg

Intendent Per Dahlström under pressvisning av utställning *Barbro Östlihn. New York Imprint*.

Stafettsamtal med konstnär Johanna Arvidsson

Auditoriet 7 december

Stafettsamtal i samverkan med Konstmuseets Vänner i Göteborg

Sound #8, Ljud och rörelse

Ljudverk i samlingen skapat i samverkan med HDK-Valand – Högskolan för konst och design. Samarbetet resulterade även i en digital utställning via HDK-Valands hemsida från den 11 december 2022 till den 11 januari 2023.

Samlingen våning fem 10–11 december

FÖREDRAG FÖR KONSTMUSEETS VÄNNER I GÖTEBORG

Vårens konstkurs hade tema "Reproduktion och avtryck". Föreläsningarna ägde rum i Auditoriet.

Måleriets förvandlingar.

Nedslag i Stenas Jubileumsutställning

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson

3 och 4 februari

Stenastiftelsens Jubileumsutställning visar ett urval av de konstnärer som genom åren tilldelats Stenastipendiet. Föreläsningen fokuserade på

konstnärerna i utställningen och deras relation till modernismen och verkligheten. Från Kent Lindfors uppbrott från realismen under 1970-talet rör vi oss mot ett rumsligt måleri där modernismen och abstraktionen kommer tillbaka i ny form. Katarina Anderssons strama abstraktion och Andreas Erikssons naturimprovisationer samsas med Jörgen Svenssons och Jens Fänges kulturella utgrävningar av gamla bildtyper som bonader, abstraktion och surrealism. Modernismen återkommer som något annat. Men vad betyder dessa återkomster?

Parafraser i konsten

Intendent samling Per Dahlström

10 och 11 februari

Många konstnärer har genom åren arbetat med att göra parafraser på äldre verk. Ursprungligen var parafrasen en litterär eller musikalisk term med rötter i antiken. Termen användes om en utsmyckad omskrivning av ett tidigare verk. Senare har den kommit att användas även om bilder som med väsentliga ändringar och tillägg efterbildar en annan bild. Parafrasen kan bli en lek, en parodi, eller en utveckling av grundverket, men behöver inte vara särskilt likt. Med exempel från både konsthistorien och samtidskonsten diskuterades i föredraget parafrasen som konstnärligt uttryck.

Barbro Östlihn

Utställningskoordinator Tanja Axelryd

17 och 18 mars

Barbro Östlihns måleri och konstnärskap har trots sin höga relevans och samtida hyllning på ett märkligt sätt hamnat i skymundan i berättelsen om det sena 1900-talets svenska konsthistoria. Under större delen av sin aktiva karriär levde och arbetade Barbro Östlihn internationellt. I början på 1960-talet flyttade hon till New York, senare även Paris. Under våren visade Göteborgs konstmuseum en större separatutställning med Barbro Östlihns måleri. Föreläsningen berättade om hennes konstnärskap och liv samt tog upp verk i utställningen.

Svenskt mode i USA under 1960-talet.

Kläder och nationell identitet

Museichef Patrik Steorn

21 och 22 april

Mode har ofta hamnat i skymundan när skandinavisk design under 1900-talet lanserats för en internationell publik. Men redan under 1960-talet fick Sverige en hel del uppmärksamhet för konfektion med enkla former och starka färger, särskilt i USA. Mode blev i själva verket en viktig komponent i formandet av bilden av "svenskhhet", inte minst i amerikansk media. Föredraget handlade om hur svenskt mode uppfattades i USA under 1960-talet och om de föreställningar om svenskhet som exporterades tillsammans med kläderna.

Gatusmart.

Avtryck och intryck silade genom gatukonst, affischer, reklam och vandalism

Intendent utställningar Johan Sjöström

28 och 29 april

Häng med på en repa i gränslandet mellan konst, skadegörelse och missförstånd. Vi kikar på 2 000 år gammalt klotter, Toulouse-Lautrecs affischer i 1890-talets Paris, Göteborgs hemligaste konstprojekt samt den konst som väcker anstöt och av olika skäl vandaliseras i dag.

Kärlek

Intendent pedagogik Freja Holmberg

5 och 6 maj

Kärleken är ett evigt tema i konsten. Den är ämne för några av våra äldsta historiska artefakter. Kärleken kan avbildas på många olika sätt och vad som faktiskt är kärlek kan, tro det eller ej, diskuteras. Under föredraget fördjupades begreppen den fysiska kärleken, den mentala kärleken och den universella kärleken. Var går gränsen för vad som kan tolkas som kärlek i dag och hur har vi genom århundradena ändrat vårt språk för att beskriva kärlek? Det är några av frågorna som ställdes under detta föredrag.

Nästan äkta. Kan reproduktioner och kopior ge samma konstupplevelse?

Konstpedagog och värd Gringgo Solomon
12 och 13 maj

Mellan 1400- och 1600-talen var det en vanlig praxis för konstnärer att reproducera egna och andras konstverk, dels för att sprida konstnärens namn, dels för att tillgängliggöra konsten till den stora massan. Med tiden har förhållningssättet till kopior och reproduktioner förändrats. Kopior av de gamla mästarna säljs till förmånligt pris som inredningsobjekt, till exempel i museibutiker och konstfabriker. I vissa fall förekommer förfälskade konstverk som används vid bedrägeriförsök. Förändras vår konstupplevelse när vi får veta konstens ursprung? Kan vi fortfarande uppskatta Gustav Klimts verk trots att reproduktionen kommer från IKEA?

Höstens konstkurs hade tema "Kontroverser, skandaler och konflikter". Föreläsningen ägde rum i Auditoriet.

Göteborgskoloristernas efterföljare
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
18 och 19 oktober

Göteborgskoloristerna slog igenom stort i mitten av 1930-talet men redan på 1940-talet märks en trötthet vid färgexcesserna och en ny generation konstnärer i Göteborg börjar i stället utforska form, valör och gråskalor. Stillebenmåleriet blir viktigt och Cézanne är en förebild. Till denna andra generation kolorister hör Alf Lindberg, Olle Petterson, Wilgot Olsson, Maj Arnell, Per Lindekrantz, Magda Ringius, Olle Skagerfors och Carl-Erik Hammarén. Om dessa används termen Göteborgsmålari snarare än göteborgskolorister. I föreläsningen berättade Kristoffer Arvidsson om göteborgsmålariets utveckling efter göteborgskolorismen.

Hatade konstverk
Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
25 och 26 oktober

Inte alla konstverk vinner genast betraktarnas kärlek. Genom historien har många verk tvärtom blivit avskydda och hatade av olika anledningar. Ibland kollektivt av ett helt samhälle, ibland av kritiker eller enskilda personer. Hur har det kommit sig och vilka underliggande åsikter och känslor kan skönjas under hatets stormiga yta? Kan hat från den politiska vänsterkanten ha något gemensamt med hat från den politiska högerkanten och vad ska vi göra med vår egen avsmak och de konstverk vi kanske har svårt för? Föreläsningen såg närmare på några utvalda konstverk som är eller har varit hatade och undersökte deras olika uttryck, liksom vad som kan tänkas dölja sig bakom ilskan.

Rörelse i konsten
Intendent pedagogik Freja Holmberg
1 och 2 november

Att förmedla rörelse genom stillastående avbildning är inte en lätt uppgift. Ändå har vi människor sedan vi påbörjade vår ambition att nedteckna omvärlden gjort försök att fånga rörelser. Genom poser, hjälpande symboler och avancerad teori- bildning har konstnärer skapat verk med framåtskridande motiv som frustande hästar, springande jägare och motoriserade maskiner. Denna föreläsning tittade närmre på hur rörelse kan avbildas på olika sätt i konsten.

Kontroverser, skandaler och konflikter kring en målningens tillblivelse

Intendent samling Per Dahlström
8 och 9 november

Historien kring Rubens ofullbordade målning Henrik IV av Frankrike vid belägringen av Amiens 1597 är fylld av kontroverser, skandaler och konflikter. Målningen ingick i en större beställning från den franska änkedrottningen Maria de Medici 1622. Serien med målningar skulle illustrera Henrik IV krigiska bedrifter och var avsedd för Palais du Luxembourg som då var under uppförande i Paris. På grund av stridigheter inom den kungliga familjen kom endast sex

målningar att påbörjas. I dag finns fem av dem bevarade i museisamlingar runt om i världen.

Larm, kiv och allmänt bråk. En närmare titt på några ordentliga gräl i konsten

Intendent utställningar Johan Sjöström

6 och 7 december

Konstvärlden och konsthistorien har ofta kännetecknats av bråk, missförstånd och tvister. Tiden har dock en förbluffande förmåga att försona och förena ytterligheterna. Ibland tar det något år, ibland sekler, men inte sällan har det som varit en praktfull skandal i en tid ansetts vara en genial succé i en annan. Hur ser dessa berättelser ut? Kan man se några mönster bland tumult och uppträden? Behövs ibland en rejäl kontrovers för att ta utvecklingen framåt? Följ med på en föreläsning som ställer oss inför konsthistoriens smockor och oväsen!

Albert Edelfelt. Ett mångfacetterat konstnärskap mellan tradition och förnyelse

Intendent utlån Eva Nygårds

13 och 14 december

Albert Edelfelt tillhör den finska konsthistoriens mest omtyckta och välkända konstnärer och rörde sig vant mellan det lokala och det kontinentala livet, vilket även avspeglas i hans motivvärld. Finska folklivsscener, societetsporträtt, historiemåleri och illustrationer vittnar om en konstnärlig bredd. Trots internationella framgångar och prestigefyllda uppdrag inom konstlivet brottades Edelfelt bitvis med tvivel på sin konstnärliga förmåga och de krav som fanns både privat och professionellt. I Paris fanns möjligheten till ett friare liv bland konstnärsbohomer samtidigt som tryggheten fanns på sommarnöjet i Haikko.

Den moderna staden

Intendent Momir Popović

20 och 21 december

Industrialiseringen och uppkomsten av en modern stadsmiljö kom att ha stor inverkan på 1900-tals konsten. Staden lockade till sig konstnärer och blev en kreativ samlingspunkt. Det urbana

landskapet blev också ett vanligt motiv och medförde att nya platser, människor och situationer skildrades i konsten. En plats som är både förförisk och skrämmande, som har hyllats och kritiserats i lika stor utsträckning. En symbol för utveckling och framtidstro eller ett bevis på mänskligt förfall? Med nedslag i olika konstnärliga uttryck, tittade föreläsningen närmare på hur den moderna storstaden kom att förändra vår tids visuella kultur.

Övriga föreläsningar för Konstmuseets Vänner i Göteborg

Pierre Bonnards olja på kartong.

En jämförande studie av två målningar på

Göteborgs konstmuseum

Konservator papper Mariateresa Pullano och

konservator papper Victoria Skalleberg

Auditoriet 4 maj

Två oljemålningar på kartong i Göteborgs konstmuseums samling, *Naken* och *Modell i fåtölj* av Pierre Bonnard, har undersökts och jämförts. Båda målningarna utfördes omkring 1903–1905 under en betydelsefull tid i Bonnards karriär; hans palett ljusnade och han rörde sig i riktning mot ett mer koloristiskt uttryck. Verken har varit permanent utställda sedan de förvärvades, men *Naken* visar en högre grad av missfärgning och nedbrytning medan *Modell i fåtölj* framstår som mer stabil. I presentationen diskuterades resultaten från denna undersökning av teknik och skick. Båda verkens pigment samt två typer av fernissa identifierades. Dessutom upptäcktes ett övermålat datum. Proveniensen och konsthistoriska sammanhang presenterades tillsammans med ny information om verkens historia.

VERNISSAGE

Barbro Östlihn. New York Imprint

Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen, Anna-Lena Wibom filmproducent, invigningstalade, curatorerna intendent Per Dahlström

och Annika Öhrner presenterade utställningen. Talen teckenspråktolkades och museet bjöd in till mingel med dj Fredrik Rixman i foajén. Mellanetage 12 mars

Play: videokonst ur samlingen

Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen. Samtal mellan Patrik Steorn och intendent Momir Popović, curator, om utställningens innehåll. Dagen innehöll också tre publika visningar i utställningen som gavs av pedagog Helena Hedblom. Foajén samt Stenahallen 23 april

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa

Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen. Maimo Henriksson, Finlands ambassadör, invigde utställningen. Intendent Eva Nygårds, curator, samtalande om utställningen tillsammans med museichef Marja Sakari och curatorerna Anne-Maria Pennonen och Hanne Selkokari från Konstmuseet Ateneum i Helsingfors. Invigningen teckenspråkstolkades. Musik framfördes av en stråkkvartett. Mellanetage 22 oktober

Eric Magassa och Jelizaveta Suska. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022

Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen. Selma Olsson Åkefeldt, ledamot i Stenastiftelsens donationsråd, invigde utställningen. Dj Erik Höök spelade soulmusik i foajén. Stenahallen 3 december

ÖVRIGT

Bokrelease: Peter Wendel, *Missing Pages*
Auditoriet 30 mars

Privat konstmarknad 1650–1750

Samtal mellan redaktör Christina Dalhede och museichef Patrik Steorn.
Sal 23 våning sex 4 maj

Invigning av utställningen *Konst på besök – en bildutställning från Göteborgs konstmuseum*
Grevegårdens vård- och omsorgsboende 13 maj

En ny frihet. 17 konstnärer. 100 år

Samtal mellan redaktör Lena Boëthius och museichef Patrik Steorn.
Auditoriet 18 maj

Museernas dag

Introduktioner av nya utställningen *Play: videokonst ur samlingen* med aktiviteter. Fri entré till museet. Olika platser i museet 23 april

Tornedalingarnas högtidsfirande

Poesi, musik och samtal, i samarbete med tidsskriften *Meänmaa*. Programmet streamades även från konstmuseets Facebooksida.
Etagerna 15 juli

Lunchpaus

En visning med kontemplation och musik med utställningskoordinator Tanja Axelryd och intendent pedagogik Freja Holmberg.
Etagerna 14 september

Konstmuseets Vänner i Göteborgs 80-årsjubileum

Skulpturhallen och Auditoriet, 17 september

Lunchpaus

En visning med kontemplation och musik med utställningskoordinator Tanja Axelryd och intendent pedagogik Freja Holmberg.
Våning sex 16 oktober

Om Tarot

Föreläsning med konstnär Linda Spåman
Auditoriet 26 oktober

Kulturnatta

Museet bjöd på fri entré och aktiviteter mellan kl. 17 och 22. Kvällen innehöll ett program med specialvisning av *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv*

Lunchpaus, Tanja Axelryd och Freja Holmberg framför Carl Kylbergs Hemkomsten, foto: Linda Noreen.

liv i sekelskiftets Europa av curator intendent Eva Nygårds; "Introduktion till Vincent van Goghs måleriteknik och färgerna som försvann" av konservator måleri Malin Borin; "Bakom kulisserna med konservatorerna" med konservator paper Mariateresa Pullano, konservator paper Victoria Skalleberg och praktikant Gaia Pizzini; panel-samtalet "Flickor, femininitet och The Vivian Girls" med Kajsa Widegren, forskare i genusvetenskap och regissör Linda Forsell modererat

av Johannes Nordholm, psykolog och konstpedagog; samt "Guldkorn, guidad tur i samlingen", konstpedagog Anna-Lena Åsemyr.
Olika platser i museet 22 oktober

Lunchpaus

En visning med kontemplation och musik med utställningskoordinator Tanja Axelryd och intendent pedagogik Freja Holmberg.
Våning sex 17 december

SÄRSKILDA VISNINGAR**Visning av kolorister och kanonutställning för Norrköpings konstförening**

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, 8 september

Visning av samlingarna för pensionärsförening från Jönköping

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
29 oktober

Visning av moderna samlingen för estetikstudenter från Göteborgs universitet

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, 9 november

FÖRELÄSNINGAR UTANFÖR MUSEET**Förändring och förtroende. Omställning till digitalt kurirskap**

Föreläsning för Sveriges Museers Vårmöte med föreläsning

Konservator paper Mariateresa Pullano och utställningskoordinator Tanja Axelryd

Halmstad 16 mars

Göteborgskoloristernas efterföljare

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Senioruniversitetet, Adventskyrkan, Göteborg 4 maj

Det skadar inte att prova!

Intendent pedagogik Freja Holmberg
Föreläsning om inkluderande museipedagogik, Vestfold Museene, Norge 29 augusti

Se mer, se queer – om en queer blick på konsthistorien

Intendent pedagogik Freja Holmberg
Föreläsning för Stavanger konstmuseum, Norge 19 oktober

WEBBFÖREDRAG**Recommendations and Trust: How Gothenburg Museum of Art handled two big international exhibitions amid a global pandemic**

Webbföreläsning till IADA-symposiet
Konservator paper Mariateresa Pullano
Utställningskoordinator Tanja Axelryd
15 februari

Förändring och förtroende. Omställning till digitalt kurirskap

Konservator paper Mariateresa Pullano och utställningskoordinator Tanja Axelryd
Museernas vårmöte, Sveriges Museer 16 mars

Det skadar inte att prova!

Digital föreläsning om inkluderande museipedagogik för nätverket "Kultur för fingrar och öron"
Intendent pedagogik Freja Holmberg
17 november

Att skapa digitala relationer

Digitalt föredrag på FUISM:s (Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer) höstkonferens i Jönköping 28 november
Intendent pedagogik Freja Holmberg och kommunikatör Johan Lindblom

UNDERVISNING**Forskning vid Göteborgs konstmuseum**

Föreläsning för Seminariet för kritiska studier, Göteborgs universitet
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Sammanträdesrummet 7 april

Konserveringspraktik med utlån i Göteborgs konstmuseum

Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet
Konservator paper Mariateresa Pullano
11 maj

Introduktion till konservering

Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet
Konservator papper Mariateresa Pullano
13 september

Konserveringspraktik i samband med utlån på Göteborgs konstmuseum

Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet
Konservator papper Mariateresa Pullano
11 maj

Visning av museets grafiksamling för Göteborgs konstskola

Konservator papper Mariateresa Pullano
12 maj

Introduktion till konservering

Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet
Konservator papper Mariateresa Pullano
13 september

Moderna samlingen

Visning för studenter på estetikkurs vid Göteborgs universitet
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
9 november

Externa relationer

Externa relationer innefattar alltifrån bemötande av besökare till kommunikation och marknadsföring. Enheten Kommunikation och marknad är en gemensam stödenhet för fem institutioner som ingår i avdelningen Göteborgs museer och konsthall. Uppdraget innefattar att tillgodose museernas och konsthallens behov av kommunikation och marknadsföring. Enheten driver och tar ansvar för kommunikationsprocessen i avdelning Göteborgs museer och konsthall i samverkan med verksamheterna. Grunden för enhetens uppdrag är att öka och bredda publiken, öka affären och stärka varumärkena.

KOMMUNIKATION OCH PUBLIKBEMÖTANDE

Göteborgs konstmuseum arbetar med olika instrument för att kommunicera museets verksamhet till publiken. Museets publik är inte begränsad till besökare i museet. Användare av kanaler som webbplats, webbkatalogen *Sök i samlingen*, Wikimedia Commons och sociala medier utgör även de museets publik. Några av dessa kanaler är inte bara marknadsföringsytor utan också mötesplatser för konst- och kultur-

intresserade där dialog mellan museet och besökare, liksom besökare sinsemellan, äger rum. Facebook och Instagram är centrala kanaler för att kommunicera och interagera med publiken.

KOMMUNIKATION OCH MARKNADSFÖRING

Kommunikation och marknad ansvarar för planering av kommunikationen. Enheten arbetar för att hålla publiken uppdaterad om och väcka intresse för utställningar, programutbud, visningar och övrig verksamhet som pågår i museets regi. Enheten ansvarar för verksamhetens webbplats och övriga digitala kanaler samt pressbearbetning. Den genomför marknadsundersökningar, följer upp och kommunicerar statistik från tillgängliga källor samt genomför förstudier och analyser när det är relevant för utveckling av kommunikationen. Vidare ansvarar enheten för upphandling av kommunikationstjänster och intern projektledning i samarbete med upphandlade byråer. Enheten arbetar med marknadsplan och aktiviteter för museets butik samt strategisk och operativ kommunikation i projektet för om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum.

Flyer, tre motiv, Barbro Östlihn. New York Imprint.

Marknadsföring av utställningar, samling och programaktiviteter

Marknadsföring av Göteborgs konstmuseums utställningar, samling och programaktiviteter innefattar information på museets webbplats, annonsering i tryckt och digital media, digitala vernissageinbjudningar, information via museets sociala medier samt i kalendarier. För årets fyra utställningsöppningar har annonsering beroende på budget och målgrupp skett i dagspress samt riktade medier inom främst konst- och kulturområdet. Museet har annonserat (digitalt och print) i dagspress riktad mot närområdet (*Göteborgs-Posten*), regionalt (*Bohuslänningen*, *TTELA*, *Hallands Nyheter*, *Alingsås Tidning*) samt i fack- och populärpress som *Omkonst* och *Konsten.net*, *Artlover*, *ELLE Decoration*, *Nöjesguiden* och *Kupé*. Information om utställningar och tillhörande programaktiviteter (i urval) har även kommunicerats i ett antal kalendarier och guider som *ADA*, *Artlover*, *Konstkalendern*, *Konst i Göteborg*, *Konstguiden*, *Konstperspektiv*, *GP-gui-*

den, *goteborg.com* och *goteborg.se*. Flertalet utställningar under året marknadsfördes även med vepor på museets fasad.

En större marknadsföringsinsats gjordes för utställningen *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*. Kampanjen startade i sociala medier samt i breda och publika kanaler för att skapa kännedom om utställningen och nå en främst lokal och regional målgrupp med en fasadvepa på museibyggnaden, banners i *Göteborgs-Posten* och flera regionaltidningar, en tre veckors kampanj i lokaltrafiken (insidan av spårvagnarna) som följdes av två veckors kampanj på stadsinformationstavlor runt om i Göteborg. Kampanjen kompletterades med banners i *Svenska Dagbladet* och *Dagens Nyheter*, digitala konstmagasin som *Omkonst* och *Konsten.net* samt annonser i *Göteborgs-Postens* helgmagasin *Två Dagar*, *Nöjesguiden* och *Kupé*. Utöver detta distribuerades flyers till bibliotek, kulturhus, kaféer, restauranger och butiker runt om i Göteborg.

Webbplats

Museets webbplats är navet för den digitala kommunikationen. Det är en stabil kanal för information om öppettider, nyheter, program och utställningar, men också för kvalitativt innehåll för digitala besökare. Under året har flera satsningar gjorts på digitala fördjupningar inom ramen för utställningsproduktion i form av artiklar, intervjuer och filmade visningar. Detta innehåll har haft en god spridning och varit uppskattat av publiken.

En särskild satsning har gjorts på fördjupande kunskapsinnehåll i relation till utställningar och nyförvärv. Ett par exempel är utställningen *Play: videokonst ur samlingen* där flera konstnärer intervjuades om sina konstnärskap och verk, en intervju med Johan Egerkrans i samband med förvärvet av hans illustrationer till *Mio, min Mio* samt digitala fördjupningar om verken i utställningen med Albert Edelfelt.

Under året fortsatte satsningen på rörlig bild. Till utställningarna *Barbro Östlihn. New York Imprint* och *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa* producerades introduktionsfilmer i syfte att skapa intresse hos både befintliga och nya besökare samt ge en upplevelse till de som inte hade möjlighet att fysiskt besöka museet. Filmade intervjuer togs även fram till utställningen *Eric Magassa och Jelizaveta Suska. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022* i samarbete med Stenastiftelsen. Filmerna publicerades på webbplatsen för att senare delas i sociala medier.

Antalet besök på museets webbplats ökade rejält under året i jämförelse med tidigare år och är också betydligt högre än åren innan pandemin.

Användare på webbplatsen

2022: 196 889

2021: 147 478

2020: 111 376

Sociala medier

Målet för museets närvaro i sociala medier är att öka medvetenheten om museets verksamhet,

från samlingen till aktuella utställningar, projekt och aktiviteter. Inläggen ska lyfta fram alla relevanta delar av verksamheten och ge kunskap och perspektiv. Under året har museet publicerat innehåll som relaterar till de aktuella utställningarna, programverksamheten, nyheter samt serien *#veckansverk*, vars syfte är att ge en pedagogisk ingång till verk i museets samling. Flera av inläggen i serien *#veckansverk* är också några av de inläggen som har skapat mest engagemang hos de digitala besökarna, tillsammans med ett par av verken av Albert Edelfelt.

Museet ökade antalet följare under 2022 på både Facebook och Instagram. Både algoritmer och statistikverktyg förändras på sociala plattformar, vilket gör att vissa insatser är svåra att mäta över tid på ett relevant sätt. Men under året har museet nått flera hundra tusen människor i räckvidd och har drygt 50 000 interaktioner på kunskapsbaserade inlägg på sociala medier. Genom satsningen på att publicera högupplösta bilder från samlingen på Wikimedia har museet över fem miljoner visningar av verk på den plattformen, vilket är ett gott tecken på att museets digitala resurser både når en stor och bred publik och stärker varumärket på ett positivt sätt.

Facebook

Antal följare:

2022: 14 226

(2021: 13 092, 2020: 12 115)

Instagram

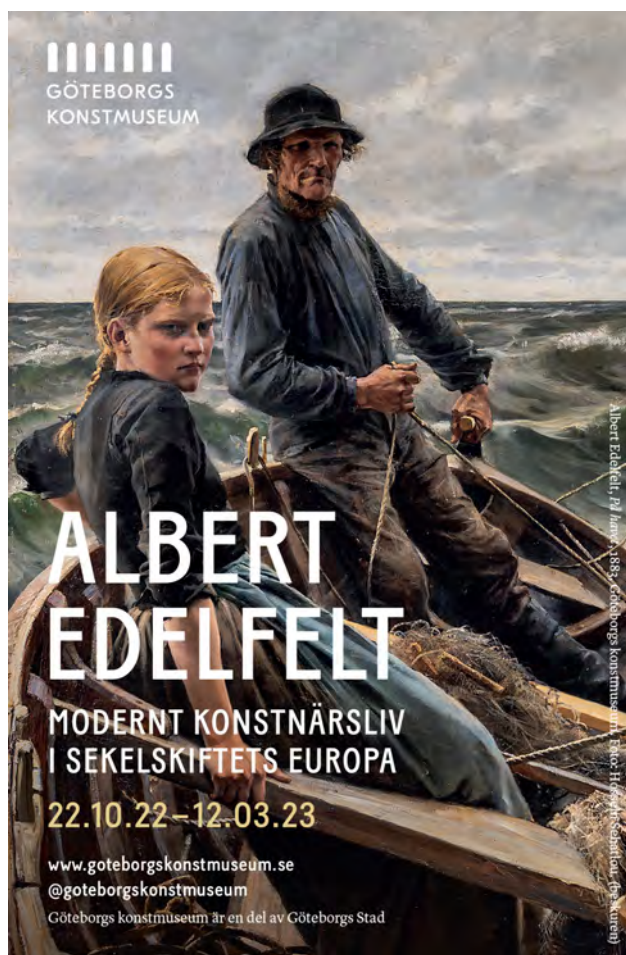
Antal följare:

2022: 19 005

(2021: 17 481, 2020: 14 125)

Utvecklingsprojekt om digitala relationer

Under 2022 har Göteborgs museer och konsthall drivit forsknings- och utvecklingsprojektet "Att skapa relationer genom det digitala museet: principer för kuraterat innehåll" med medel från Riksantikvarieämbetet. Projektet har fokuserat på Göteborgs konstmuseum och utvecklingen

Annons, Två Dagar, Göteborgs-Posten, Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa.

av museets digitala förmedling i syfte att engagera och bygga relationer med digitala besökare.

Tillsammans med forskare från Centrum för digital humaniora vid Göteborgs universitet har projektet undersökt begrepp som digital rumslighet, resonans och utvecklat metoder för digital storytelling med fokus på kunskapsupplevelser. Projektet har också haft ett samarbete med Chalmers Tekniska Högskola med fokus på att skapa digitala koncept genom metoden Design Thinking. En större publikundersökning och fördjupande intervjuer med olika målgrupper har genomförts.

Genom projektet har museet utvecklat flera koncept och digitala tillägg för webbplatsen som kan användas som fördjupningsstationer på skärmar i utställningarna. På museets webbplats har projektet drivit en blogg med drygt tjugo artiklar med olika nedslag med fokus på kuraterat innehåll för digitala medier och olika utvecklingsspår. Flera koncept och metodik från projektet kommer att implementeras i verksamheten under kommande år.

Press och media

Att uppmärksamma press och media på museets verksamhet är ett löpande arbete som görs med pressmeddelanden, pressvisningar och direktkontakter med journalister och redaktioner, främst i samband med att nya utställningar öppnar.

En nyckel till framgång i pressarbetet har varit den nya rutinen med gemensamma pressmeddelande som gått ut från Göteborgs museer och konsthall halvårsvis med kommande utställningar, vilket har genererat förhandsartiklar och gjort att flera utställningar har hamnat på olika topplistor. Det har skapat förväntan och gett stor nationell spridning.

Utöver nya utställningar har museet uppmärksammat i pressen i samband med den planerade om- och tillbyggnaden, större donationer och oro för klimataktioner. Under 2022 förekom Göteborgs konstmuseum i cirka 850 artiklar eller inslag i svenska medier av de totalt cirka 2 470 som stadens museer och konsthall förekom i. Artiklarna och inslagen om Göteborgs konstmuseum nådde totalt cirka 104,8 miljoner läsare/lyssnare/tittare i Sverige.

Antal artiklar print, webb, eter: 850 (669)

Bruttoräckvidd: 104,8 (106,6 föregående år) miljoner
*Annonsvärde** 31,7 (27,7 föregående år) miljoner kr

*Annonsvärdet visar kostnaden för att köpa motsvarande annonsutrymme i de aktuella medierna, oberoende av hur stort utrymme Göteborgs konstmuseum får i artiklarna. Radio och tv ingår inte i annonsvärdet. Kalendrier ingår ej i underlaget. Källa: Infomedia.

Stadsinformationstavla, Fullsize, Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa.

Utställningen *Barbro Östlihn. New York Imprint* fick mest uppmärksamhet, följt av *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*, såväl nationellt som regionalt och lokalt, med övervägande positiva recensioner.

Barbro Östlihn. New York Imprint: 136 artiklar
Play: videokonst ur samlingen: 8 artiklar
Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa: 90 artiklar
Eric Magassa och Jelizaveta Suska. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022: 15 artiklar

PUBLIKUNDERSÖKNINGAR

Under året genomfördes en varumärkesundersökning med invånare i Västra Götaland med uppgift att ge ökad kunskap om målgruppens varumärkeskännetecken och inställning till respektive varumärke/museum. Det gjordes även en attitydundersökning med ett tvärsnitt av Göteborgs invånare.

Källor: Mantap Global, Origo Group.

Regional varumärkesundersökning, slutsatser i sammandrag

- Göteborgs konstmuseum har en kännedom på 64,3 procent (63,2 procent 2021).
- Göteborgs konstmuseum tillhör ett av de tre museer i Göteborg som respondenterna i varumärkesundersökningen tyckte var mest intressant (48,3 procent).
- Att det är ett museum som verkar intressant anses vara den allra viktigaste faktorn vid val av museum, därefter att museet har trevlig personal/bra service och på tredje plats att det är prisvärt.

- Undersökningen visar att 66 procent använder Google eller liknande sökmotor när de ska hitta information om museer i Göteborg, 41,6 procent besöker museets webbplats och 16,9 procent frågar vänner och bekanta.
- När det gäller information och nyheter från museer i Göteborg har flest respondenter angett att de vill ha information från en webbplats (56,5 procent), via sociala medier (25,2 procent) eller via e-post (22,2 procent).

Attitydundersökning, slutsatser i sammandrag

- Bland Göteborgs museer kom Göteborgs konstmuseum på första plats (52 procent) vad gäller spontan kännedom (en ökning då museet låg på andra plats 2021).
- Näst störst andel (20 procent) anger att Göteborgs konstmuseum är det intressantaste museet (en minskning från föregående år då störst andel angav detsamma).
- Andelen som säger sig ha besökt Göteborgs konstmuseum under 2022 har ökat kraftigt sedan föregående år till 52 procent.
- Den vanligaste beskrivningen av Göteborgs konstmuseum är: bra/trevligt museum, utställningar/utbud, konst/tavlor.
- Fler/nya utställningar, event och program-innehåll samt mer marknadsföring skulle få respondenterna att besöka Göteborgs museer oftare.
- Respondenterna vill främst ha information om museernas verksamhet via Google/hemsida (43 procent), sociala medier: Facebook eller Instagram (38 procent) samt annonsering i stadsmiljö (29 procent).

Forskning

Göteborgs konstmuseums forskningsavdelningen instiftades 2008 med finansiellt stöd under tre år av Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur. Avsikten var att bygga upp ett dynamiskt forskningscentrum i samverkan med det omgivande vetenskapssamhället för att bedriva forskning om och kring museets samling. Uppdraget ingår att undersöka och granska samlingen, öka kunskaperna om Göteborgs konstliv och berika utställningsverksamheten med fördjupande studier och kritiska perspektiv.

Forskningen bedrivs i fristående projekt men också i anslutning till särskilda utställningar och som fördjupande perspektiv på museets samling. Forskningsprojekten involverar museets forskare liksom externa forskare från Sverige eller utlandet. Ett flertal projekt har tagit form av större tvärdisciplinära samarbeten.

Forskningsresultaten tillgängliggörs genom publikationer, utställningar, konferenser, föredrag och museets webbplats. I museets skriftserie *Skiascope* publiceras regelbundet forskningsprojekt på teman knutna till museer, konsthistoria och Göteborgs konstliv. Samtliga publikationer i skriftserien finns tillgängliga som nedladdningsbara pdf-filer från museets webbplats. Vid sidan av *Skiascope* medverkar forskningsavdelningen i produktionen av forskningsbaserade utställningskataloger och böcker om samlingen men också i textproduktion till utställningar, beståndsdatas, webbplats och sociala medier.

I Göteborgs konstmuseums årstryck, som även det är tillgängligt från webbplatsen, dokumenteras museets verksamhet i en forskningsunderstödjande publikation. Grundforskning kring samlingen tillgängliggörs genom webb katalogen *Sök i samlingen*. Där kan besökare söka efter konstnärer och verk, och till ett stort antal poster få fram bilder på verk ur samlingen, faktauppgifter, pedagogiska texter, utställningshistorik och litteraturreferenser motsvarande informationen i en resonerande katalog.

Under året har forskningen inbegripit forsknings- och utställningsprojekten *Brännpunkt Europa. Nysakligheter 1919–1939* och *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*.

FORSKNINGSPROJEKT

Brännpunkt Europa. Nysakligheter 1919–1939

Göteborgs konstmuseums stora utställning om mellankrigstidens realistiska konst, *Brännpunkt Europa. Nysakligheter 1919–1939*, visades den 12 juni–19 september 2021. Utställningen innehöll verk lånade från museer i ett flertal länder i Europa och USA med konstnärer från Sverige, Tyskland, Österrike, Nederländerna, Belgien, Storbritannien och Sri Lanka. I samband med utställningen utgavs en omfattande utställningskatalog som togs fram i syfte att fördjupa tematiken och erbjuda nya perspektiv på konsten.

Medverkande forskare i katalogen var fil.dr Kristoffer Arvidsson, forskningsledare vid Göteborgs konstmuseum, författaren, dramatikern och idéhistorikern professor Michael Azar, konsthistorikern professor emerita Lena Johannesson, curatören och skribenten Sacha Llewellyn, konsthistorikern och curatören Dr. Janina Nentwig, verksam vid Berlinische Galerie, konsthistorikern Dr. Mieke Rijnders, lektor vid Open Universiteit, Nederländerna. Därutöver innehöll katalogen ett förord av docent Patrik Steorn, museichef vid Göteborgs konstmuseum. Den välbesökta utställningen väckte stor och positiv uppmärksamhet i pressen.

Som en utvärdering av projektet sammanställdes en tryckt rapport där utställningen dokumenterades i bild och text. Rapporten innehöll information om aktiviteter som seminarier och visningar, pedagogisk studio, uppsökande pedagogisk verksamhet, digitalt kurirskap och pressteckning. Här återgavs även resultat av en publikundersökning som utvärderade besökarnas upplevelse av utställningen avseende engagemang, förväntningar, lärande med mera.

Syftet med rapporten var att dokumentera det arbete som sker inför, under och efter en större utställning av detta slag, återge pressröster och publikreaktioner samt att beskriva erfarenheter av projektet. Förhoppningen är att dessa erfarenheter, genom att tillgängliggöras i en tryckt dokumentation, kan tillvaratas i framtida projekt. Rapporten trycktes och distribuerades under våren.

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus

Forskningsavdelningen har under året fortsatt arbetet med ett forsknings- och utställningsprojekt om göteborgskoloristerna. Projektet ska resultera i en utställning och en forskningsbaserad utställningskatalog våren 2023.

Göteborgskolorismen är en av de mest älskade delarna av Göteborgs konstmuseums samling, tillika den konstriktning som nationellt är mest förknippad med Göteborgs konstliv under

1900-talet. Göteborgskoloristerna har uppmärksammats i ett flertal utställningar nationellt och lokalt genom åren men har inte visats i Göteborg under senare tid. Senast uppmärksammades Ivan Ivarson med en separatutställning på Göteborgs konstmuseum 2010, dock utan katalog. Det är därför motiverat att presentera riktningen för nya generationer av besökare, men också vidga och uppdatera perspektivet och kritiskt granska en del av den romantiserande mytbildning som florerat kring göteborgskoloristerna.

Utställningen presenterar ett större urval göteborgskolorister än den kärntrupp som tidigare fått mest uppmärksamhet. Dessutom visas såväl föregångare som efterföljare inom Göteborgsmålariet. Projektet handlar därför inte bara om göteborgskolorismen som riktning utan också om den vidare västsvenska koloristiska måleritradition som göteborgskolorismen var ett av flera uttryck för.

Syftet med projektet är att utforska göteborgskolorismen utifrån nya kritiska perspektiv som historiografisk och feministisk kanonkritik. Vidare syftar arbetet till att teckna ett idéhistoriskt sammanhang kring konsten samt att studera nätverk och relationer. Därigenom hoppas museet kunna erbjuda en uppdaterad, nyanseerad och fördjupande bild av riktningen.

Arbetet har under året huvudsakligen bestått av planering av utställningen, forskningsinsatser samt kontakt med externa forskare och skribenter. Ett möte med forskargruppen hölls på Göteborgs konstmuseum den 6 maj. Medverkande forskare i katalogen är fil.dr Kristoffer Arvidsson, forskningsledare vid Göteborgs konstmuseum; fil.dr Per Dahlström, intendent för samlingen vid Göteborgs konstmuseum; Martin Gustavsson, docent i ekonomisk historia vid Score (Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor) vid Stockholms universitet; Andrea Kollnitz, docent i konstvetenskap vid Stockholms universitet; Lydia Sandgren, författare och leg. psykolog; docent Patrik Steorn, museichef vid Göteborgs konstmuseum; Håkan Wettre, tidigare inten-

dent för den moderna samlingen vid Göteborgs konstmuseum; Jeff Werner, professor i konstvetenskap vid Stockholms universitet; och Eva Zettermann, docent i konst- och bildvetenskap och universitetslektor i genusvetenskap vid Göteborgs universitet.

Forskningsansökningar

Under året har ett flertal ansökningar gjorts för finansiering av forskningsprojektet om göteborgskoloristerna.

SAMARBETEN

Samarbetet med Den Hirschsprungske Samling i Köpenhamn kring ett forskningsprojekt om judiska konstsamlare har fortsatt med ett gemensamt möte i Köpenhamn under sommaren. Projektet ska undersöka likheter och skillnader mellan familjen Hirschsprung i Köpenhamn och Fürstenberg i Göteborg, deras gärning som konstsamlare och relation till samhället. Vilken betydelse spelade judiska konstsamlare i konstens och konstlivets utveckling i Skandinavien under det sena 1800-talet och vilken betydelse hade deras judiska identitet i sammanhanget? Projektet involverar museichef docent Patrik Steorn och forskningsledare fil.dr Kristoffer Arvidsson från

Göteborgs konstmuseum, forskarna fil.dr Alexandra Herlitz, Göteborgs universitet och fil.dr Charlotta Nordström, museichef Rasmus Kjærboe, Den Hirschsprungske Samling, forskaren Søren Blak Hjortshøj och museumsinspektör Sara Fredfeldt Stadager, Judiska museet Köpenhamn.

DOKUMENTATION

Databasarbete

Arbetet med webbkatalogen över museets samling, *Sök i samlingen*, har fortsatt under året med ett flertal publicerade poster och texter. Till museet inkomna publikationer går igenom av forskare som noterar på vilka sidor museets verk är omnämnda och avbildade, information som därefter registreras i databasen och visas i anslutning till respektive verkspost i webbkatalogen.

Årstryck

Årstrycket tillhandahåller information om museets verksamhet till allmänheten och fungerar samtidigt som dokumentation till nytta för det interna museiarbetet, samarbetspartner och framtida forskning. Årstrycket för 2021 redigerades av forskningsledaren i samverkan med museets medarbetare.

Publik- ationer

UTSTÄLLNINGSKATALOGER

Barbro Östlihn. New York Imprint

Redaktör: Per Dahlström

Författare: Annika Öhrner, Patrik Steorn

Grafisk form: Mikael Selin

Mjukband

Format: 52 sidor

Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2022

ISBN 978-91-984601-7-9

Pris: 65 kr

Albert Edelfelt – Modernt

konstnärsliv i sekelskiftets Europa

Redaktörer: Eva Nygårds, Patrik Steorn

Författare: Patrik Steorn, Eva Nygårds,

Maria Vainio-Kurtakko, Anne-Maria

Pennonen, Hanne Selkokari och Maria

Catani

Göteborgs konstmuseum och Appell

Förlag

Göteborg och Stockholm 2022

Hård pärm

Format: 200 sidor

ISBN 978-91-986644-1-6

Finns även i engelskspråkig upplaga

Pris: 285 kr

Stenastiftelsen. Årsbok 2022

Redaktörer: Sara Michaëlsson och

Magnus Haglund

Författare: Sara Michaëlsson

Fotograf: Peter Claesson m.fl.

Grafisk form: Jonatan Sahlin

Språk: Svenska

Göteborgs konstmuseum och Sten

A. Olssons Stiftelse för Forskning och

Kultur

Göteborg 2022

Mjukband

Format: 192 sidor

ISBN: 978-91-986555-2-0

Pris: 100 kr

ÖVRIGT

Rapport: Brännpunkt Europa.

Nysakligheter 1919–1939.

Göteborgs konstmuseum 12 juni– 19 september 2021

Författare och redaktör: Kristoffer
Arvidsson

Fotograf: Hossein Sehatlou och

Hendrik Zeitler

Grafisk form: Emma Engström

Språk: svenska

Göteborgs konstmuseum, Göteborg
2022

Mjukband

Format: 70 sidor

ISBN 978-91-984601-8-6

Göteborgs konstmuseum.

Årstryck 2021

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Författare: Kristoffer Arvidsson et al.

Grafisk form: Jonatan Sahlin

Göteborgs konstmuseum, Göteborg
2022

Mjukband, 122 sidor

ISSN 0432-126X

Bibliotek

Göteborgs konstmuseums bibliotek har främst litteratur som anknyter till museets samling. Här finns konstnärsmonografier, böcker om konstteori, konsthistoria, utställningskataloger och kataloger över olika museers samlingar. Biblioteket har cirka 20 000 volymer. En stor del av biblioteksbeståndet består av publikationer som museet fått genom det utbyte man har med 161 museer över stora delar av världen. Museet har under året skickat *Barbro Östlihn. New York Imprint* till utbytesmuseerna. Biblioteket har under 2022 utökat sitt bestånd med 237 titlar. De flesta har förvärvats genom katalogutbytet men även genom inköp.

Sedan 2006 registreras beståndet i den nationella bibliotekskatalogen LIBRIS och museet har för närvarande 4 605 titlar registrerade där. Övriga titlar kan sökas i bibliotekets kortkatalog. Museets bibliotek är ett referensbibliotek och materialet kan studeras på plats. Biblioteket används

främst av museets personal. Forskare, och om särskilda skäl föreligger, även andra externa besökare, är välkomna att efter överenskommelse besöka biblioteket. Bibliotekarien besvarar även förfrågningar via telefon eller e-brev.

Biblioteket har under året varit föremål för en större genomgång inom den samlingsöversyn som görs inför museets planerade om- och tillbyggnad. Främst har tidskrifter, lexikalia och äldre okatalogiserat material gått igenom av bibliotekarie tillsammans med forskare och intendent.

Göteborgs konstmuseums bibliotek samarbetar med andra museibibliotek i Göteborg i den museibiblioteksgrupp som bildades 2008. Biblioteket har även samarbete med andra konstabliotek, främst i Göteborgsregionen, via medlemskap i konstablioteksförbundet ARLIS/Norden. Bibliotekarien deltog i den årliga ARLIS/Norden-konferensen som hölls i Oslo i oktober.

Museibutik

Museibutiken erbjuder ett brett urval produkter som knyter an till museets verksamhet, främst ett rikt sortiment av konstlitteratur med en väl-sorterad avdelning för arkitektur och fotografi. Förutom museets egna publikationer som utställningskataloger, boken om samlingen och skriftserien *Skiascope*, säljer butiken vykort med motiv av många av museets mest efterfrågade verk.

Efter en period med begränsad verksamhet på grund av covid 19-pandemin, återgick museibutiken under 2022 till normala förhållanden.

Efter en något trevande start blev den årliga bokrean i slutet av februari en framgång. Förra året var bokrean digital och det märktes att museets besökare uppskattade att åter kunna besöka rean fysiskt och botanisera efter fynd. Utställningen med Barbro Östlihn öppnade samtidigt som bokrean avslutades. Att den uppskattades stort av publiken märktes i butikens försäljning. Inte minst sålde museets egenproducerade tryck med Östlihns verk bra.

Under Barbro Östlihn-utställningen återgick publikintresset till normala nivåer. Under sommaren hade museet många besökande utländska och inhemska turister. Museets profilprodukter (tryck, vykort, kylskåpsmagneter och kataloger) sålde väldigt bra under denna period. Till höstens stora publika utställning med Albert Edelfelt hade butiken tagit fram ett rikt sortiment i samarbete med utställningens externa producent. Utbudet var populärt och butikens försäljning under årets sista kvartal blev den starkaste på över tio år. Även sett över hela året var butikens verksamhetsår starkt med den högsta omsättningen och det bästa resultatet sedan 2017.

Museets nya webbutik öppnade i maj. Från en start med ett par köp i veckan genomfördes i slutet av året ett par köp om dagen. Det finns dock fortfarande mycket att göra för att nå ut med webbutiken.

Museibutiken har varit medarrangör till en rad event under året med höstens föreläsningar med Linda Spåman och kulturtidskriften *Arche* som två höjdpunkter.

Nyförvärv till samlingen

Berit Lindfeldt (f. 1946)

Nature morte, 2019, bemålad masonit, 88×165×55 cm, GKM 2022-2

Inköpt från konstnären, 110 000 kr

August Hagborg (1852–1921)

Välsignande av en fiskebåt, 1881, olja på duk, 166×267,5 cm, GKM 2022-3

Inköpt genom Bukowskis, 245 000 kr

Hilda Hellström (f. 1984)

Frans af Assisi, 2020, relief i syntetgips, diptyk: 90×65×4 cm; 90×65×3,5 cm, GKM 2022-10

Inköpt från konstnären, 85 000 kr

© Hilda Hellström/Bildupphovsrätt 2023

Anna Ödman (1876–1960)

Dam i grönt, 1881, olja på duk, 46,5×55,5 cm, GKM 2022-11

Inköpt genom Stockholms Auktionsverk, 116 455 kr inkl. avgifter

Bo E:son von Zweigbergk (1897–1940)

Porträtt av min fästmö, 1921, olja på duk, 86,5×60,5 cm, GKM 2022-12

Inköpt genom Stockholms Auktionsverk, 53 980 kr inkl. avgifter

Ali Ardalan (f. 1985)

The Frame, 2022, järn, plexiglas samt video, storlek beroende av installation, GKM 2022-14

Inköpt från konstnären, 120 000 kr

Lena Svedberg (1946–1972)

Narkotikan tog hans liv, utan år, collage, 33,5×25 cm, GKM 2022-15

Inköpt genom CFHILL, 35 000 kr

© Lena Svedberg/Bildupphovsrätt 2023

Frida Orupabo (Norge f. 1986)

Woman on Carpet, 2021, collage, 95×140 cm, GKM 2022-34

Inköpt från Galerie Nordenhake, 308 500 kr

Corbin Shaw (Storbritannien f. 1998)

SOFTEN UP HARD LAD, 2020, textil applikation, bomull, 92,5×152 cm, GKM 2022-35

Ohlsson/Dit-Cilinn (David Ohlsson Sverige f. 1985 och Dit-Cilinn Sverige/Thailand f. 1983)

Polarian (Navel), 2017, skumplast på lera och trä, titanstift, 100×65×5 cm, GKM 2022-36

(Polarian), 2017, skumplast på lera och trä, titanstift, 100×62×7 cm, GKM 2022-37

Polarian (Nipples), 2017, skumplast på lera och trä, titanstift, 100×60×5 cm, GKM 2022-38

Inköpt från Cecilia Hillström Gallery, 115 000 kr

Lena Trapp (f. 1974)

Monument of the Tides, 2021, 3D-animerad film, 30 sekunder loop, GKM 2022-41

Inköpt från konstnären, 30 000 kr

Axel Petersson Döderhultarn (1868–1925)

Fallos, odaterad, trä, 20×9×16 cm, GKM 2022-43

Inköpt genom Bukowskis, 47 500 kr inkl. avgifter

Frithiof Berglund (1905–1973)

Stilleben, 1944, olja på pannå, 61×50 cm, GKM 2022-44

Inköpt genom Bukowskis, 4 003 kr inkl. avgifter

Gustaf Wilhelm Palm (1810–1890)

Uppgången till Monte Pincio, 1875, olja på duk, 32,5×40,5 cm,

GKM 2022-45

Inköpt genom Stockholms Auktionsverk, 18 750 kr inkl. avgifter

Elsa Celsing (1880–1974)

Flicka på gunghäst, ca 1920, akvarell på papper, 53×38,7 cm, GKM 2022-53

Inköpt genom Uppsala Auktionskammare, 26 775 kr inkl. avgifter

Diana Agunbiade-Kolawole

(Nigeria/Sverige/Storbritannien f. 1988)

Cloak, 2015, installation, fotografi, 161×540 cm, GKM 2022-55

Inköpt från Galleri Futura, 250 000 kr

Eric Magassa (Sverige/Frankrike f. 1972)

Oracle, 2020, färgfotografi, 140×210 cm, GKM 2022-56

Inköpt från konstnären, 93 000 kr

© Eric Magassa/Bildupphovsrätt 2023

Martin Jacobson (f. 1978)

Illustrationer till *Sagan om den lilla gråsparven*, 2021, akvarell, gouache och tusch på papper, vardera 50,5×35,5 cm utom BBV 43/2022 som mäter 59,3×42 cm, BBV 43/2022–BBV 66/2022

Inköpt från konstnären delvis med stöd från Barnboksbildens Vänner, 112 000 kr

Anna Höglund (f. 1958)

Illustrationer till *Alla frågar sig varför*, 2016, collage på papper och på pannå,
32,5×44,7 cm/32,5×44,7 cm/47,8×66,8 cm/ 50×70 cm, BBV 67/2022–BBV 70/2022
Inköpt från konstnären, 36 000 kr © Anna Höglund/Bildupphovsrätt 2023

Åke Schmägers (1905–1970)

Utan titel, 1932, olja på duk, 84,5×112 cm, GKM 2022-13

Gåva av Lars Looströms dödsbo

Carl Fredrik Reuterswärd (1934–2016)

Kafkas språk och förvandling och process, 1981, portfölj med 12 litografier på papper, 63,5×49,5 cm, GKM 2022-16

Gåva av Carl Fredrik Reuterswärd Art Foundation © Carl Fredrik Reuterswärd/Bildupphovsrätt 2023

Inge Schiöler (1908–1971)

Murbruksfabriken – Skanstull, 1922, olja på duk, 65×65 cm, GKM 2022-17

Porträtt av Barbro Schiöler, 1950-tal, olja på duk, 60×54 cm, GKM 2022-18

Gåva av Anders och Amel Linde

© Inge Schiöler/Bildupphovsrätt 2023

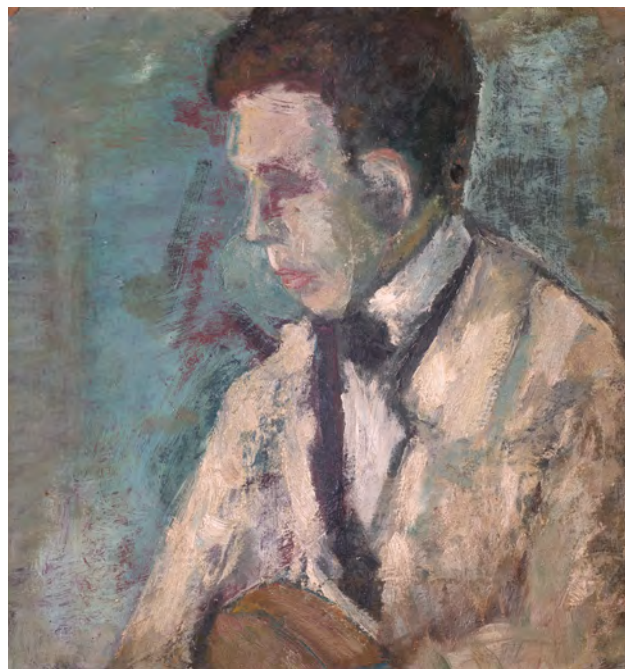
Nils Nilsson (1901–1949)

Bruden, 1936, olja på duk, 65,5×81,5 cm, GKM 2022-19

Kafé, Bretagne, ca 1934, olja på duk, 93×111 cm, GKM 2022-20

Gåva av Anders och Amel Linde

Ivan Ivarson (1900–1939)

Självporträtt, 1928, olja på duk, 55,5×40,5 cm, GKM 2022–21

Porträtt av konstnärsvännen Folke Andréasson, ca 1923, olja på kartong, 34,5×32 cm, GKM 2022–22

Gåva av Anders och Amel Linde 2022

Ragnar Sandberg (1902–1972)

Moëll tittar på sina dekorationer, 1930, kol på papper, 37,7×27,4 cm, GKM 2022-23

Gåva av Anders och Amel Linde

© Ragnar Sandberg/Bildupphovsrätt 2023

Roj Friberg (1934–2016)

Skuggor, 1986, vaxkrita på papper, 110,5×128 cm, GKM 2022-24

Balkongscen, 1993, vaxkrita på papper, 64,5×79,5 cm, GKM 2022-25

Publik, 1994, vaxkrita på papper, 95,5×110 cm, GKM 2022-26

Hoppet, 1998, vaxkrita på papper, 90×110 cm, GKM 2022-27

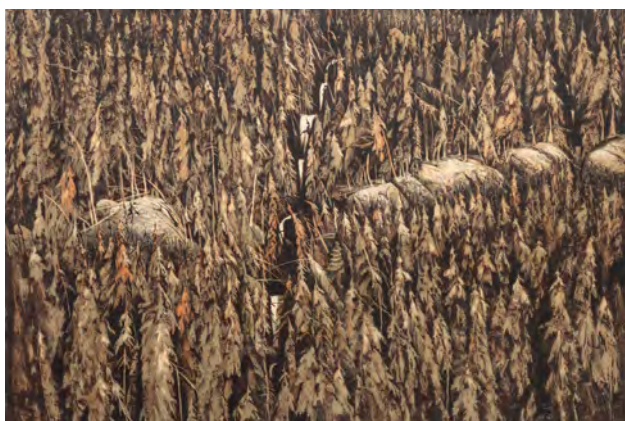
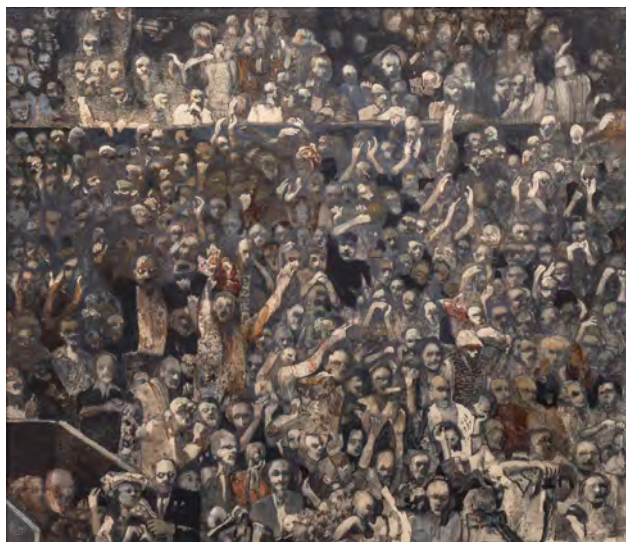
Valar, 1985, litografi på papper, 45×60,7 cm, GKM 2022-28

Storskog, 1986, litografi på papper, 62×89,5 cm, GKM 2022-29

Husfasad med betraktande gubbar, 1989, litografi på papper, 79,5×108,5 cm, GKM 2022-30

Gåva av Anders och Amel Linde

© Roj Friberg/Bildupphovsrätt 2023

Jörgen Zetterquist (1928–2013)

Tidningsläsande kvinna, 1982, blyerts på papper, 47,5×63 cm, GKM 2022-31

Gåva av Anders och Amel Linde

© Jörgen Zetterquist/Bildupphovsrätt 2023

Reinhold Lindberg (1945–2020)

Väntrum i Viborg, början av 1970-talet, olja på duk, 75×100 cm, GKM 2022-32

Vattenmannen, början av 1970-talet, olja på duk, 165,5×200,5 cm, GKM 2022-33

Gåva av Ulla Lindberg

© Reinhold Lindberg/Bildupphovsrätt 2023

Johan Thomas Lundbye (Danmark 1818–1848)

Erindring fra Schweiz. Vallekilde! Oct. 1846, 1846, akvarell på papper, 21,1×34,2 cm, GKM 2022-39

En lille ven..., 1846, akvarell på papper, 16,6×10,1 cm, GKM 2022-40

Gåva av Jesper Nielsen

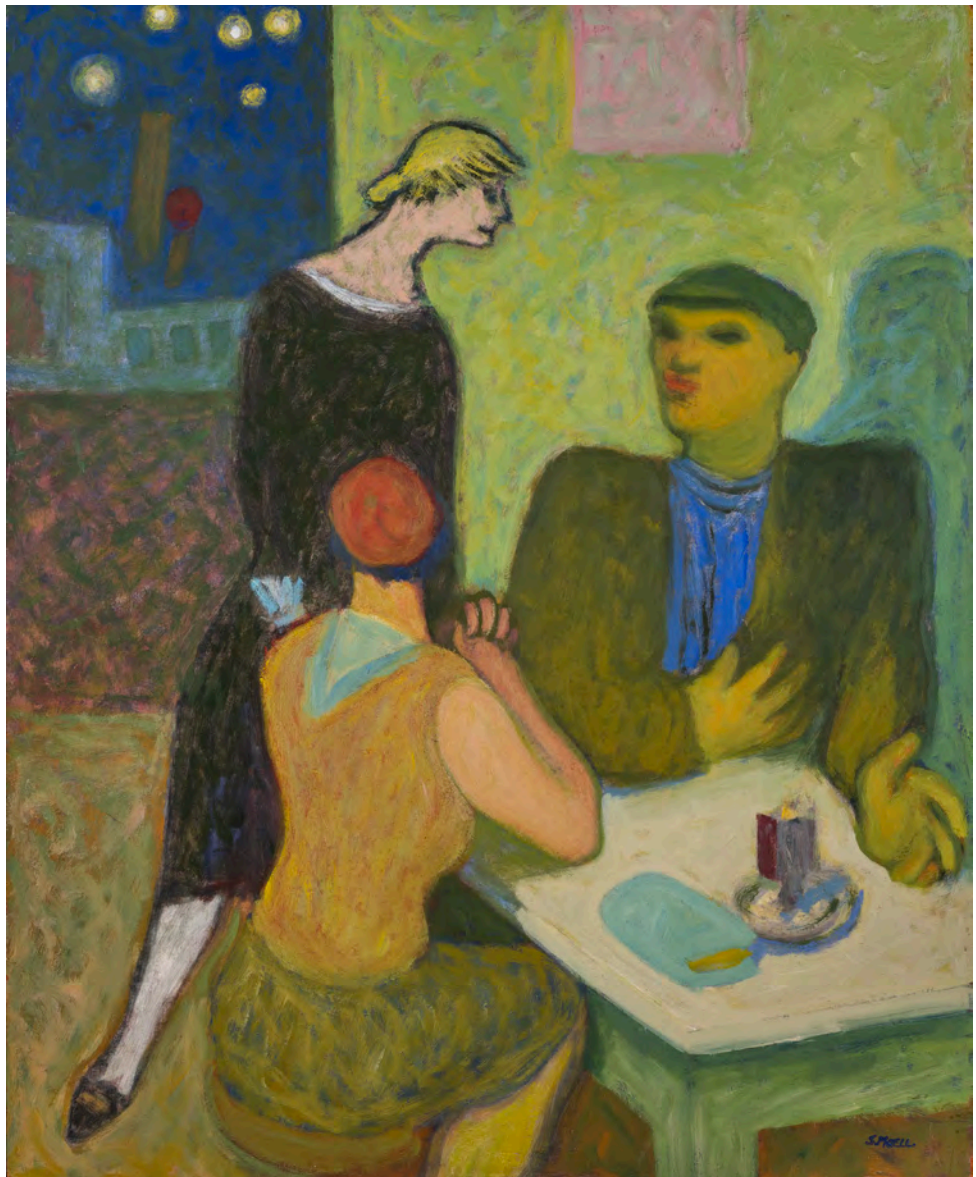

Lena Cronqvist (f. 1938)

Måltid med solros, 1975, 50,5×61,5 cm, GKM 2022-42

Testamentarisk gåva av Lennart Didoff

© Lena Cronqvist/Bildupphovsrätt 2023

Sven Moell (1894–1974)

På hamncafé, utan år, olja på pannå, 84,4×68,3 cm, GKM 2022-46

Skurmadam, utan år, blyerts på papper, 22,8×18,1 cm, GKM 2022-47

Sven i hatten, utan år, blyerts på papper, 27,2×22,5 cm, GKM 2022-48

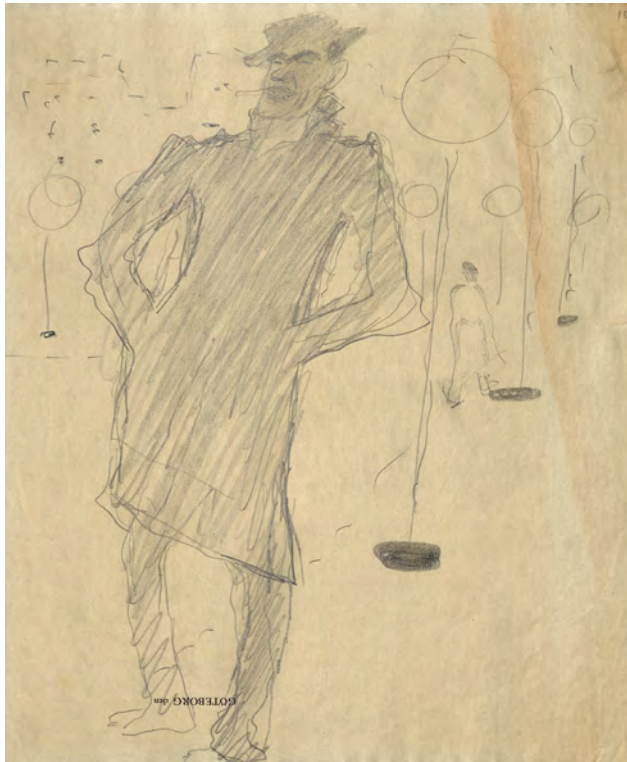
Hamnen, utan år, krita och blyerts på papper, 28,8×37,4 cm, GKM 2022-49

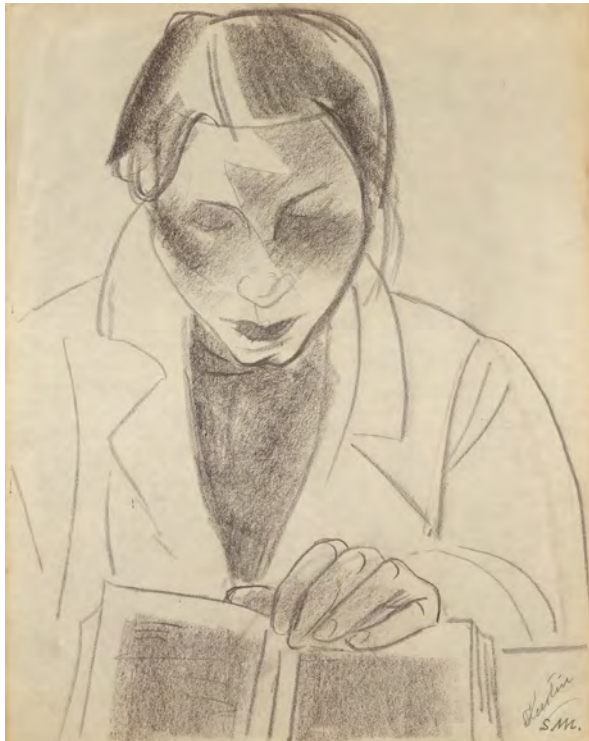
Hamncafé, utan år, krita på papper, 34,6×27 cm, GKM 2022-50

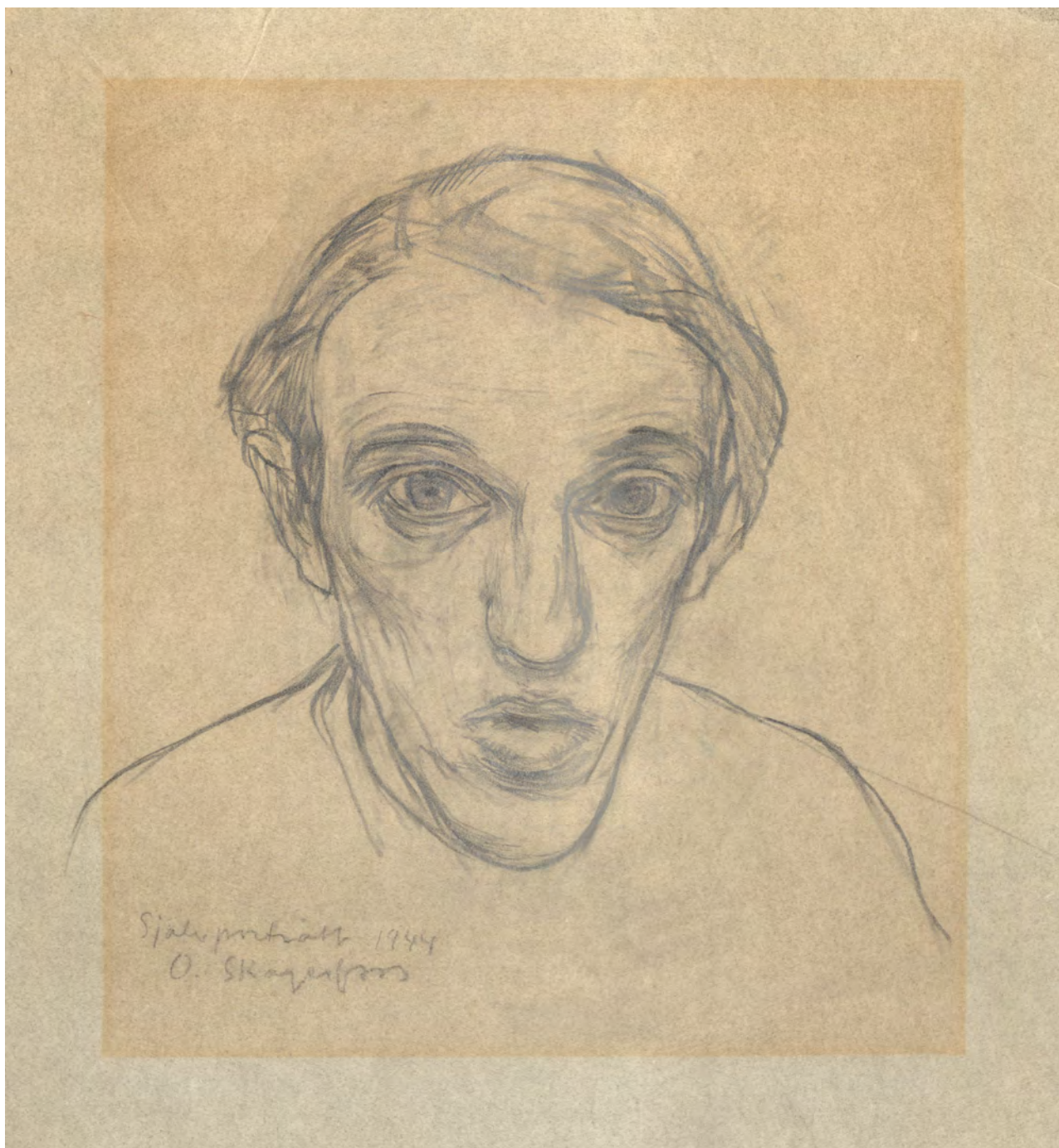
Höstkväll i Nordstan, utan år, kol på papper, 31,4×28 cm, GKM 2022-51

Kerstin läser, utan år, krita på papper, 41,1×33 cm, GKM 2022-52

Gåva av anonym givare

Olle Skagerfors (1920–1997)

Självporträtt, 1944, blyerts på papper, 34×29 cm, GKM 2022-54

Gåva av Anders och Amel Linde

Alfred Proessdorf (1882–1925)

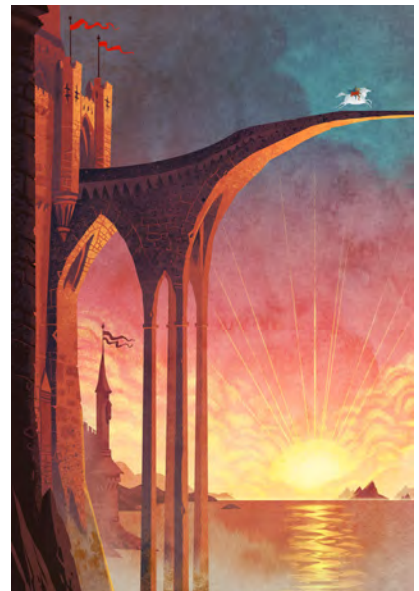
Illustrationer ur Per och Lisa hos fiskarne, utgiven 1912, akvarell, gouache och blyerts på papper, BBV 1/2022–BBV 4/2022
Gåva av Barnboksbildens vänner

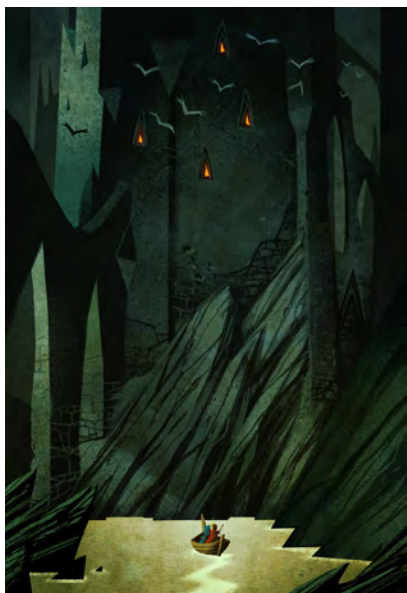
Johan Egerkrans (f. 1978)

Illustrationer till Mio, min Mio, 2019–2020, digitalt original samt gicléestryck, BBV 5/2022–BBV 42/2022

Gåva av Johan Egerkrans 2022

Endre Nemes (1909–1985)

Ödesdiger spådom, 1945, olja och tempera på duk,
67,5×73,3 cm, GKM 2022-4

© Endre Nemes/Bildupphovsrätt 2023

Lena Cronqvist (f. 1938)

Linus, 1969, olja på duk, 90×100 cm, GKM 2022-5

© Lena Cronqvist/Bildupphovsrätt 2023

Lynn Chadwick (Storbritannien 1914–2003)

Odjur XI, 1961, brons, 22×25,5×55 cm, GKM 2022-6

Foto: Mira Dolk Flodin

Lucio Fontana (Italien 1899–1968)

Rumsligt koncept (Teatrino), 1966, serigrafi på perforerad kartong med aluminium, 50×47,5 cm, GKM 2022-7

© Lucio Fontana/Bildupphovsrätt 2023

Roberto Matta (Chile 1911–2002)

Ljuga för de unga, 1968, olja på duk, 115,5×148 cm, GKM 2022-8

© Roberto Matta/Bildupphovsrätt 2023

Bild saknas

Julio Le Parc (Argentina f. 1928)

Continuel Mobile, 1966, rostfritt stål, nylonlina, bemålat trä, 75,50×64,50×29,00 cm, GKM 2022-9

Inköp till Göteborgs konstmuseums samling görs helt med fondmedel från privata donationer.

Nyförvärv statistik

Antal förvärvade verk: 59

Antal förvärvade verk av kvinnor: 11

Antal förvärvade verk av män: 45

Antal förvärvade verk av konstnärsgrupp: 3

Antal konstnärer som verk förvärvades av: 40

Antal kvinnor som verk förvärvades av: 11

Antal män som verk förvärvades av: 29

Det har förvärvats:

22 målningar (4 av kvinnor, 18 av män)

13 teckningar (13 av män)

8 skulpturer (1 av en kvinna, 4 av män, 3 av en konstnärsgrupp (1 kvinna, 1 man))

4 grafiska blad (4 av män)

Illustrationer till 4 barnböcker (1 av en kvinna, 3 av män)

2 kollage (2 av kvinnor)

2 installationer (1 av en kvinna, 1 av en man)

1 fotografi (1 av en man)

1 relief (1 av en kvinna)

1 rörlig bild (1 av en kvinna)

1 textilt verk (1 av en man)

De förvärvade konstnärerna föddes:

1800–1849: 2 (2 män)

1850–1899: 8 (2 kvinnor, 6 män)

1900–1909: 7 (7 män)

1910–1919: 2 (2 män)

1920–1929: 3 (3 män)

1930–1939: 3 (1 kvinna, 2 män)

1940–1949: 3 (2 kvinnor, 1 man)

1950–1959: 1 (1 kvinna)

1960–1969: 0

1970–1979: 4 (1 kvinna, 3 män)

1980–1989: 6 (4 kvinnor, 2 män)

1990–1999: 1 (1 man)

Nationalitet på de förvärvade konstnärerna:

Svensk: 29 (9 kvinnor, 20 män)

Engelsk: 2 (2 män)

Argentinsk: 1 (1 man)

Chilensk: 1 (1 man)

Dansk: 1 (1 man)

Italiensk: 1 (1 man)

Nigeriansk: 1 (1 kvinna)

Norsk: 1 (1 kvinna)

Svensk-fransk: 1 (1 man)

Tysk-svensk: 1 (1 man)

Ungersk-svensk: 1 (1 man)

Förvärvsomständigheter

Antal gåvor: 32 (1 verk av en kvinna, 31 verk av män)

Antal inköp: 21 (9 verk av kvinnor, 9 verk av män, 3 verk av en konstnärsgrupp (1 kvinna, 1 man))

Överförda från Göteborg Konst: 6 (1 verk av en kvinna, 5 verk av män)

Föremåls- registrering

Föremålsregistratorn ansvarar för registrering av museets föremål i föremålsdatabasen MuseumPlus och för webbpubliceringen av poster i den publika katalogen *Sök i samlingen*. I arbetsuppgifterna ingår övervakning och underhåll av databasen och rutiner kring denna i kontakt med det företag som levererar systemet. Museets föremålsregistrator ansvarar vidare för hantering av samlingen med konst på papper. Under året var föremålsregistratorn även engagerad i det avdelningsgemensamma projektet *Samlingskollen*, med syfte utveckla en app för att stötta flyttprocesser. Appen tas fram i samarbete med det statliga forskningsinstitutet RISE.

MuseumPlus

MuseumPlus, som först installerades 2010 och uppdaterades 2018, är ett arbetsverktyg för flertalet medarbetare på Göteborgs konstmuseum, i högre eller mindre omfattning beroende på ansvarsområde.

Under året har det löpande hållits utbildningar för medarbetare som använder systemet. Det har gjorts individuellt för att möjliggöra att varje introduktion kan anpassas till respektive medarbetares arbetsuppgifter. Den avdelnings-

gemensamma arbetsgruppen för MuseumPlus har fortsatt kommit att fokusera på utveckling och uppdatering av systemet.

Arbetet med att registrera nyförvärv och publicera föremåls- och konstnärsposter i *Sök i samlingen* har fortsatt under året.

eMuseumPlus

Museets webbkatalog *Sök i samlingen* (eMuseumPlus) har varit tillgänglig för allmänheten sedan augusti 2012 och nya poster publiceras allteftersom. Totalt har 404 nya poster publicerats i *Sök i samlingen* under året. Vid årsskiftet 2021/2022 innehöll katalogen 9 625 poster och hade besökts 29 003 gånger.

QR-koder används fortsatt till enskilda verk i samlingen och i presentationer med museets verk (på museet och hos depositions-mottagare). QR-koderna länkar till verkens föremålsposter i *Sök i samlingen*, där mer information finns om verken. Besökare har under året läst av QR-koder vid 4 078 tillfällen.

Wikimedia Commons

Under 2021 genomfördes det avdelningsgemensamma projektet 2021 bilder, med syfte att fritt

tillgängliggöra bilder med utslocknad upphovs-
rätt ur förvaltningens museisamlingar på Wiki-
media Commons. De 500 publicerade bilderna
från 2021 kompletterades under 2022 med 36 bil-

der. Under året var ett antal bilder länkade till 248
Wikimediaartiklar och genererade tillsammans
4 750 352 sidvisningar.

Foto- grafering

Museets fotograf ansvarar för dokumentation av utställningar och hängningar, fotografering av verk i samband med bildbeställningar samt skanning och bildbearbetning. Bildbeställningar inkluderar fotografering av konstverk till publikationer och pressbilder till utställningar, bilder av konst efter externa förfrågningar, besiktningsbilder, utlånsdokumentation, depositionsbilder och bilder till föreläsningar.

Verk i mindre format fotograferas i fotoateljén medan större verk fotograferas på plats i sal eller i tillfälligt upprättad fotostudio i Auditoriet. Inför fotografering av ramade verk monteras målningen ur ramen för att ge bästa resultat. Dessutom fotograferas baksidan.

Fotografen matar in komprimerade bilder i databasen MuseumPlus där de automatiskt visas i anslutning till varje post. Därutöver har fotografen ansvar för museets fotoarkiv, som innehåller

bilder i olika format som papperskopior, negativ, diapositiv och digitala bilder i olika filformat.

BILDUTLÅN

Mot en avgift tillhandahåller Göteborgs konstmuseum bilddokumentation av museets konstverk till utställningskataloger, böcker, tidskrifter med flera ändamål. Under 2022 lånades 60 bilder ut, vilket är en aning färre än 2021 då totalt 69 bilder efterfrågades. Den minskade efterfrågan på bilder beror på att Göteborgs konstmuseum under 2021 släppte 500 högupplösta bilder för fri användning på Wikimedia Commons. Genom att successivt tillgängliggöra fler fria högupplösta bilder bidrar museet till att öka tillgängligheten till och sprida kunskap om museets samling. Tillgängliggörandet gäller verk där konstnärens upphovsrätt gått ut.

Konser- vering

Museets konservatorer svarar för preventiv och aktiv konservering av museets samlingar. Konservatorerna hanterar verk som hängs i basutställningar eller tillfälliga utställningar, lånas ut eller deponeras till andra institutioner. Det preventiva arbetet innefattar att skapa förutsättningar för en god miljö i utställningsrum och magasin samt att iordningställa hållbara monteringar för enskilda verk. Det aktiva konserveringsarbetet innebär åtgärder som säkerställer konditionen på konstverk i museets samlingar. Konservatorerna arbetar även med att tillgängliggöra information om konservering till allmänheten, studenter vid Göteborgs universitet och andra museer, till exempel genom rådgivning, ateljévisningar och föreläsningar. Museets konservatorer samverkar i nätverk för utbyte av erfarenheter, medverkar i en nationell dialog kring lagförslag på museiområdet och deltar i utveckling av internationell museistandard inom Svenska institutet för standarder (SIS).

UTLÅN

Verk ur Göteborgs konstmuseums samlingar är ofta eftersökta av andra museer, nationellt som internationellt. I samband med låneförfrågningar

gör konservator efterforskning och riskbedömning gällande fastighet, klimat, säkerhet och arbetsrutiner. För utlånen används ändamålsenliga lådor och andra preventiva åtgärder för att förebygga skador och nedbrytning under transport. Vissa speciella transportlådor har konstruktionsritats av konservator. Lådbeståndet omstruktureras, gallras och policy för lådbeställning utvecklas årligen. Under 2022 har en ny konstruktion av transportlådor prövats, detta i form av en pendellåda som möjliggör sampackning av flera verk. Inspiration har hämtats från andra internationellt framstående museer, exempelvis Rijksmuseum i Amsterdam. Kvaliteten och konstruktionen har utvecklats i samarbete med konservator och transport- och logistikföretaget MTAB.

Göteborgs konstmuseum är inte längre validerat eller godkänt av Transportstyrelsen enligt förordningen (EU) nr 185/2010 samt (EG) nr 300/2008 då fastigheten i nuvarande skick inte motsvarar ställda krav för validering. En om- och tillbyggnad är således angeläget för den fortsatta utställningsverksamheten.

Under 2022 har 105 verk lånats ut, däribland ett större utlån till konstmuseer i Polen. Till en utställning i Italien lånades en större mar-

Pigmentanalys (microfading) av Pablo Picassos *Yngling från Gosol* (1906).

morskulptur ut, *Kägelspelaren* av John Börjeson. För nedtagning och förflyttning av skulpturen krävdes specialutrustning och extern kompetens, vilket fanns hos transport- och logistikföretaget TransArt. I utlånsärenden som krävt kurir har dessa genomförts antingen på plats eller digitalt. Protokoll för konditionsbesiktning av verken har upprättats. Konstverken som lånats ut har i flertalet fall behövt aktiv konservering och verk på papper har ommonterats med mikroklimatramsystem. Mer omfattande åtgärder behövdes bland

annat för målningen *Motiv från Tjörn* av Karl Nordström med konsolidering av det flagande färgskiktet. Konsolidering krävdes även för målningen *Nordisk sommarkväll* av Richard Bergh, liksom för målningen *Molnet* av prins Eugen.

UTSTÄLLNINGAR

Konservator medverkar i utställningsarbetet för att säkerställa att konsten hanteras och installeras på ett säkert sätt. Detta gäller såväl inlånade

Konservator Malin Borin och enhetschef Anna Hyltze, mottagande av donation med verk av Nils Nilsson och Inge Schiöler.

verk som verk ur museets egen samling. Arbetet innebär bland annat övervakning av ljus- och klimatförhållande. Konservator medverkar vid upp- och nedpackning vid inlån samt, då behov föreligger, arbetar med iordningställande av verk ur samlingen för visning. Det kan handla om aktiva konserveringsinsatser, inramning av verk med mera. Totalt har 8 utställningar (varav 6 med inlån) och cirka 283 verk tagit konservatorerna i anspråk under året. Till dessa har konditionsprotokoll synats eller upprättats och konditions-

besiktning utförts. Med vissa av utställningarna kommer kurirer med inlån och under året tog konservatorerna emot 5 fysiska kurirer och 3 digitala, det vill säga kurirer som övervakade arbetet på distans via digitala plattformar. Digitalt kurirskap och mottagandet av digitala kurirer har krävt kompetensutveckling i dialog med inlånande institutioner och framtagande av nya digitala arbetssätt. Enstaka verk inlånade till utställningar har krävt aktiva konserveringsinsatser, till exempel Barbro Östlihs målningar

Konservator Mira Dolk Flodin under arbete med rengöring av August Hagborgs *Välsignandet av en fiskebåt*, 1881, GKM 2022-3.

270 *Water Street* med plangöring av bulig duk samt stabilisering av kilram, *Front street*, med lagning av reva, *Glen Clove* med plangöring av bula efter skada i utställningen samt *Washington Bridge* som behövde konsolidering av flagande färg efter en tidigare vattenskada.

DOKUMENTATION

Dokumentationen är ett led i arbetet för att strukturera bevarandearbetet men syftar även till att tillgängliggöra korrekt teknisk information om museets verk på nätet. Museets konservatorer arbetar kontinuerligt med att registrera kondition och åtgärdsbehov för verk i samlingen i museets beståndsdatabas MuseumPlus. Under

2022 har det löpande arbetet med konserveringsdokumentation i MuseumPlus resulterat i drygt 100 nya konserveringsposter med struktur- och konditionsbeskrivning. För drygt 80 av dessa verk har åtgärdsförslag upprättats med prioriteringsordning för åtgärd. Cirka 75 poster med beskrivning av konserveringsåtgärd och använda konserveringsmaterial har skapats. Uppskattningsvis 3 200 kortare notiser om kondition för samlingen med konst på papper har förberetts inför registrering i MuseumPlus.

PREVENTIV OCH AKTIV KONSERVERING

Preventiva åtgärder som exempelvis rengöring och montering av baksidesskydd och syrafria

passepartouter hör till konservatorernas vanligaste arbete med museets konstverk.

75 konstverk har under året genomgått konserveringsåtgärder varav vissa varit mer genomgripande. Större åtgärder har till exempel utförts på målningen *Kyrkogård i Tourville* av August Hagborg, där en misspyrdande ojämnt gulnad fernissa avlägsnades. Även verket *Välsignandet av en fiskebåt* av Hagborg genomgick rengöring, fernissavlägsning samt retuschering inför framhängning av Hagborgs verk på våning sex. Inför omhängningen av sal 24 och 25 med göteborgskolorister genomfördes ett flertal konserveringsarbeten, bland annat lagades längre revor i duken på målningen *Den förtrollade skogen* av Tor Bjurström.

I begreppet preventiv konservering ingår uppgiften att skapa det klimat som möjliggör tillgänglighet till museets samlingar nu och i framtiden. Klimat utgörs av temperatur, luftfuktighet, luftkvalitet och ljus. Därav övervakas och styrs museets klimat dygnet runt. Det gäller klimatet i utställningsrum för tillfälliga utställningar, som måste uppfylla långivares och Kammarkollegiets krav samt klimat i basutställningar och magasin. Samtliga klimatvärden registreras och lagras i en databas. Klimatmätare och ljusmätare avläses kontinuerligt och skickas till ackrediterat klimatlaboratorium för kalibrering och underhåll.

Salarna för tillfälliga utställningar uppfyller kraven på ett stabilt klimat. Klimatet i övriga utställningssalar och magasin är däremot inte

tillfredställande för museets uppdrag. Konservator arbetar kontinuerligt tillsammans med andra sakkunniga hos fastighetsförvaltaren Higab, Göteborgs Energi, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys- och teknikkonsultföretaget WSP för att utveckla och förbättra klimatsstyrning och energieffektivisering men större investeringar och fortsatt arbete behövs för att museets klimatanläggning skall fungera fullvärdigt i hela byggnaden. Det finns exempelvis behov av isolering av tegelväggarna i salar som är placerade i hörnlägen i den äldre fastigheten. Driftstörningar har krävt ökad manuell bevakning och hantering för att säkerställa ett stabilt inomhusklimat. En kartläggning av behovet av lokal avfuktning har genomförts. Kartläggningen syftar till att söka minska behovet av manuella insatser. Som en del i arbetet med klimatisering ingår riskhantering gällande drift av klimatanläggning samt hantering av säkerhet och brand. En säkerhetsmanual dokumenterar och strukturerar riskhanteringen. Framtagandet av säkerhetsmanualen sker i samarbete mellan sakkunniga och driftpersonal och fastighetsförvaltaren Higab, Göteborgs Energi, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys- och teknikkonsultföretaget WSP samt från museet konservator och fastighetssamordnare i samråd med museichef och enhetschef för samlingar och utställningar.

I begreppet preventiv konservering ingår även uppgiften att upprätthålla ändamålsenliga magasin. Göteborgs konstmuseum lider fortsatt brist på dessa. För närvarande hyrs externa magasin av vedertagna företag i branschen. Planerade nya gemensamma externa magasin för stadens museer kommer på sikt att lösa stora delar av magasinsproblematiken.

Förstudiearbetet för de nya externa magasinerna har fortsatt pågått under året med detaljerad utformning av kommande magasinslokaler, förvaringssystem, personalutrymmen, verkstäder och arbetsutrustning. Planering av processer inför flytt av samlingarna har utförts, liksom planering av packning inför transport. Kunskapsin-

hämtning för detta arbete har skett i dialog med kollegor på andra museer, till exempel Nasjonal-museet i Oslo och Nationalmuseum i Stockholm. Inflyttningen är beräknad till 2025.

Vidare har ett omtag gjorts av förstudien för om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum. Beräkningarna för magasin betonar behovet av magasin i anslutning till museets huvudbyggnad för högvärdeskonst och transit. En samlingsöversyn har påbörjats inför den kommande evakueringen inför om- och tillbyggnaden. Flera workshopar för att förbereda för framtida stängning och evakuering har genomförts. Arbetet med att förbättra kontrollen över konstverkens placeringar har fortsatt med utveckling av hur placeringar noteras med hjälp av appen Lists, så att placeringsnotiser kan göras mobilt i telefonen.

SAMLINGSÖVERSYN

Samplingsöversynen innebär förberedelser inför flytt av verk till de nya stadengemensamma magasinerna, vilka beräknas vara inflyttningsklara 2025. För skulptursamlingen har konservator gått igenom cirka 120 undermåligt dokumenterade skulpturala verk i magasin i huvudbyggnaden. Verken har fotograferats, de har fått en korrigerad materialteknisk beskrivning i MuseumPlus samt kort beskrivning av kondition. Vidare gjordes en inventering av cirka 330 skulpturer och installationer i externa magasin, där verkens behov inför flytt noterades. För samtliga verk har noterats hur de ska packas inför flytt, och rutinbeskrivningar för packning har tagits fram. För målerisamlingen prioriterades registrering och fotografering motsvarande arkivbilsstandard av prioriterade verk, med fokus på göteborgskolorister, samt montering av transportlist på ett femtiotal målningar med känslig yta.

I samlingen med konst på papper har 8 300 verk har fått nytt syrafritt silkespapper. Konrad Peter Lundblads porträttsamling, bestående av 13 300 gravyrer, har fått nya syrafria kartongkapslar för hållbar förvaring. Arbetet påbörjades i

oktober 2021 och vid 2022 års slut kunde följande siffror presenteras: Antal skannade verk (både i JPEG- och TIFF-format): cirka 9 200, antal monterade verk: cirka 8 700, antal verk som har fått bild, skanning och placering i MuseumPlus: cirka 8 470. Antal verk som är skannade och har foto samt placering i MuseumPlus och är monterade i syrafria lägg med etiketter och placerade i syrafria kapslar: cirka 8 300. Uppskattningsvis 3 200 kortare notiser om kondition för samlingen med konst på papper har förberetts inför registrering i MuseumPlus.

NYFÖRVÄRV

Museets nyförvärvade konstverk besiktigas av konservator och uppgifter om material, teknik, mått, komponenter, installationsanvisningar, påskrifter och signaturer registreras i databasen. Stor vikt läggs vid den förebyggande konserveringen. Konstverken stabiliseras och får lämpliga skydd och förvaringsaskar för att kunna presenteras och bevaras på ett bra sätt. Vid förvärv av konst på papper har undermåliga montage bytts ut mot syrafria material. Enstaka verk har haft större behov av åtgärder vid införlivande i samlingarna såsom målningen *Kafé Bretagne* av Nils Nilsson, där ett flagande färgskikt behövde konsolideras och en missfärgad ytbehandling avlägsnas.

SAMARBETEN

Under 2021 påbörjades ett forskningsprojekt i samarbete med Riksantikvarieämbetet med konservator Mariateresa Pullano som gästkollega. Detta har fortlöpt under 2022 med sakkun-

niga Magnus Mårtensson och Tom Sandström från Riksantikvarieämbetet (RAÄ) för vidare analys av två målningar, *Stilleben* av Marc Chagall (GKM 1079) och *Yngling från Gosól* av Pablo Picasso (GKM 1234). Analyserna är finansierade av två projekt, Gästkollega via RAÄ och ett kommande projekt med Museum Reina Sofia i Madrid till en utställning med Picassos verk. I undersökningarna ingick ljuskänslighetsanalys, så kallad "microfading". För Picassos verk utfördes även identifiering av pigment med hjälp av röntgenfluorescens (XRF). Resultaten kan komma att bli användbara för att jämföra Chagalls och Picassos material och tekniker samt för att utvärdera målningars kondition och möjliga nedbrytningsfaktorer. Målsättningen är en bättre förståelse av dessa konstnärers arbetssätt samt att utveckla en konserveringsstrategi som garanterar bevarandet av och tillgången till verken för nuvarande och framtida generationer.

För att vidare säkerställa bevarandet och tillgången till hela Göteborgs Stads museisamlingar framarbetas en gemensam skadedjurspreventionsplan, IPM och gemensamma arkiv i ett samarbete mellan Göteborgs konsmuseum, Röhsska museet, Sjöfartsmuseet Akvariet och Göteborgs stadsmuseum. För detta ändamål har digitala möten och studiebesök vid de fyra verksamheterna genomförts.

Konservator Victoria Skalleberg medverkade den 22 april i inspelningen av filmen *Den stora magasinshyten: verk på papper*.

Under hösten handledde museets konservatorer två praktikenter, Alicia Larsson, student vid konservatorsprogrammet vid Institutionen för kulturvård vid Göteborgs universitet och Gaia Pizzini, studerande vid Bolognas universitet.

Utlån

Varje år lånar Göteborgs konstmuseum ut verk ur samlingen till museer i Sverige och runt om i världen. Ett omfattande kontaktnät med andra museer, både nationellt och internationellt, ger museet möjlighet att sprida kunskap om museets samling till en större publik och samtidigt locka konstintresserade till Göteborg. Samarbetet med andra museer är viktigt då ett ömsesidigt förtroende gör det möjligt för Göteborgs konstmuseum att i sin tur få låna in betydelsefulla verk till angelägna utställningar. Utlånen är även viktiga för museets kunskapsuppbyggande arbete. I samband med ett utlån sätts föremålet in i ett nytt konsthistoriskt sammanhang, vilket tillför ny kunskap kring verket och konstnärskapet.

Beslut om utlån tas med hänsyn till verkets kondition och att säkerhets- och klimatkrav kan uppfyllas hos låntagande museum. Då utlånen även innebär en förhöjd arbetsbelastning för tekniker, konservatorer, fotograf och intendenten måste även den aspekten beaktas inför varje ny förfrågan.

Under 2022 lånades totalt 102 verk ut till 26 institutioner, vilket innebär en dubblering av antal verk jämfört med 2021. Det totala antalet låntagare ökade, även om dubbleringen av antal verk framför allt berodde på ett antal mer omfattande utlån till några institutioner. Antalet låntagare i Västsverige har även ökat medan antalet internationella låntagare ligger på samma nivå som tidigare år.

Årets större samarbetsprojekt var utlånet till Nationalmuseet i Warszawas utställning *Solstice. Nordic Painting 1880–1910*. Utlånet var

en del av det samarbete som inleddes 2018 då Göteborgs konstmuseum visade utställningen *Młoda Polska. Sekelskifteskunst från Polen*. Ett stort antal verk lånades då in från Nationalmuseet i Warszawa och nu återgäldade Göteborgs konstmuseum denna generositet genom att låna ut 35 verk. Presentationen inkluderade ett hundratal verk från Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island där kvinnliga konstnärskap samt konstnärskolonier gavs ett särskilt fokus. Flera ikonverk ur Göteborgs konstmuseums samling med nordiskt sekelskifte ingick i utlånet. Richards Berghs *Nordisk sommarkväll*, prins Eugens Molnet och Hanna Paulis *Porträtt av konstnären Venny Soldan-Brofeldt* var några av de verk som mötte publiken i Warszawa.

För övrigt gjordes även ett viktigt utlån av verk ur samlingen av Albert Edelfelt till Petit Palais i Paris. Detta var även ett samarbetsprojekt mellan Göteborgs konstmuseum, Petit Palais i Paris och Konstmuseet Ateneum i Helsingfors. Utställningen om Albert Edelfelt visas på samtliga tre institutioner och målningen *På havet* hade en framträdande plats i presentationen på Petit Palais.

Ett stort antal verk av Åke Göransson och Inge Schiöler lånades även ut till Liljevalchs konsthall som visade två parallella separatutställningar om respektive konstnärskap. Utställningen uppmärksammades i media och flertalet av de verk som lånades ut från Göteborgs konstmuseum exponerades i marknadsföring av utställningarna och i katalogerna.

En del fysiska kuriruppdrag har genomförts även om museet även tillämpar digitala kurierer i fall där det anse lämpligt. I samband med samlingsöversyn och förberedelser inför utflyttning av samlingen inför om- och tillbyggnaden av museet, betonas vikten av en mer restriktiv policy för utlån.

Antal utlånade föremål

102 (2022) 41 (2021)

Låntagare (dvs antal utställningar inom följande geografiska spridning)

	(2022)	(2021)
Göteborg/Västsverige	4	2
Stockholm	8	6
Övriga Sverige	4	4
Utländ	10	9
Totalt	26	21

LÅNTAGARE:

Göteborg och Västsverige

Under 2022 lånades totalt 17 verk ut till fyra institutioner inom Göteborg och övriga Västsverige. Till den separata presentationen av Nina Bondesson på Göteborgs Konsthall fick Göteborgs konstmuseums verk *Come in she said I'll give you shelter from the storm* stor uppmärksamhet i utställningen. Verket användes i marknadsföring av utställningen samt gav upphov till utställningens titel.

Hasselbladstiftelsen: *Mörkrum/Svartklubb*

Göteborgs Konsthall: *Nina Bondesson. Kom in sa hon – Mitt rum är en storms öga*

Hallands Konstmuseum: *Konst, kamratskap och doft av hav – Söndrum 1944–56*

Skövde Konstmuseum: *Anna Sjödahl – All denna jävla lycka*

Stockholm

I vanlig ordning var de flesta låntagare under 2022 återkommande, varav några institutioner lånade

verk till ett flertal utställningar. Totalt lånades 33 verk ut till 8 olika utställningar, varav utlånet av Charlotte Gyllenhammars verk *Bursting* utgjorde en av de mer komplicerade installationerna.

Prins Eugens Waldemarsudde: *Isaac Grünewald – Konst och teater, Charlotte Gyllenhammar – Croiser/Korsa*

Liljevalchs konsthall: *Inge Schiöler – Landskap utan gräns, Åke Göransson – Färgens tröst, Harald Lyth – Sannolikheter*

Thielska Galleriet: *"Spegling är första steget mot konst" – Tora Vega Holmström*

Sven-Harrys konstmuseum: *Humanitet – konstens kraft i svåra tider*

Nationalmuseum: *Swedish Grace. Konst och design i 1920-talets Sverige*

Övriga Sverige

Utlånen till institutioner i övriga Sverige låg på samma nivå som under föregående år, fem verk lånades ut till fyra utställningar. En majoritet av utställningarna var turnerande projekt, bland annat *Barbro Östlihn. New York Imprint* som producerats av Göteborgs konstmuseum.

Västerås konstmuseum: *Barbro Östlihn. New York Imprint*

Moderna Museet Malmö: *Annika Elisabeth von Hausswolff – Alternativ sekretess*

Bror Hjorths Hus: *Rebeller & Mademoiseller – Toll, Kleen, Rudbeck*

Norrköpings Konstmuseum: *Katarina Norling – Drömmen i Tunis*

Utländ

Antalet låntagande institutioner under 2022 låg på ungefär samma nivå som föregående år. Totalt lånades 48 verk ut till 10 institutioner. Utöver det stora utlånet till Nationalmuseet i Warszawa utgjorde Göteborgs konstmuseums verk i ett flertal fall bärande ikonverk i respektive utställningspresentation, exempelvis Vincent van Goghs *Olivskog, Saint-Rémy* och Edvard Munchs *Den sjuka flickan*.

Alhambra, Department of Cultural and
Historical Heritage, Andalusia: *The Alhambra
in Modern Art*

Den Hirsprungske Samling: *Ejnar Nielsen.
Livstegn*

Fondazione Prada, Milano: *Useless Bodies?
Elmgreen & Dragset*

Musée d'Orsay: *Edvard Munch. A Poem of Life,
Love and Death*

Museum Kröller-Müller, Otterlo: *Fernand Léger
and the Rooftops of Paris*

Museum Tinguely, Basel: *Party for Öyvind*
Nationalmuseum i Warszawa: *Solstice. Nordic
Painting 1880–1910*

Petit Palais, Paris: *Albert Edelfelt (1854–1905).
Lights of Finland*

Van Gogh Museum, Amsterdam: *Van Gogh and
the Olive Groves*

Venedigbiennalen, The 59th International Art
Exhibition: *The Milk of Dreams. Ulla Wiggen*

Depositioner

Sedan drygt ett sekel driver Göteborgs konstmuseum en depositionsverksamhet i främst kommunala lokaler. Konsten finns deponerad på ett femtiotal olika platser och antalet verk uppgår i dag till cirka 500. De verk som deponeras i externa lokaler är sådana som normalt inte visas i museets publika samlingar men som i och med depositionsverksamheten möter en publik. Göteborgs konstmuseum hyr sedan år 2000 även ut konst till ett fåtal företag, för närvarande tre. Detta görs enligt en årlig tariff om 2 500 kronor per originalverk.

Under 2022 hanterades cirka 71 verk i depositionsverksamheten med insatser från föremålsregistrator, tekniker, konservatorer och fotograf. Totalt fanns 479 verk från Göteborgs konstmuseum deponerade.

Utifrån konservatoriska aspekter har museet beslutat att verk på papper inte längre kommer att deponeras. Arbetet med att samla in deponerade verk på papper samt byta ut dessa mot andra verk, sker löpande.

Teknik

Teknikerfunktionens verksamhetsområde kan delas upp i fortlöpande samlingsförvaltning och tillfälliga utställningsprojekt. I nära samarbete med andra funktioner vid museet hänger teknikerna både fasta och tillfälliga utställningar. Uppgifter som rör samlingsarbete är till exempel intern och extern konstanter, tillverkning av specialanpassning för konstverk som till exempel påbyggnadsskydd för mikroklimat på baksidan av målningar, packning och transport av konstverk inför in- och utlån samt databasarbete. Arbetet med utställningar innefattar många gånger större tekniska installationer och tillfälliga ombyggnationer, ommålning, ljussättning, AV-teknik, montering av texter, materialinköp med mera. I vissa fall inbegriper utställningsarbetet utställningsformgivning samt framtagning av skalenliga modeller, konstruktionsritningar och prototyper.

FÖRÄNDRINGAR

Utvecklingsarbetet för bättre ordning, effektivitet och utnyttjande av befintliga utrymmen har fortsatt under året. Skadedjurskontroll (IPM) har utförts i hela museet men med särskilt fokus på magasin och utställningslokaler.

UTSTÄLLNINGAR

Under året har teknikfunktionen arbetat med nedtagning av ett flertal utställningar varav två kvarstod sedan föregående år: *Mot en annan värld. 25 år av svensk samtidskonst* – Sten A Ols-

sons Kulturstipendium och Emanuel Röhs. Belly of the Beast. Sten A Olssons Kulturstipendium 2021.

Teknikerfunktionen har arbetat med installation av fem nya utställningar. *Barbro Östlihn. New York Imprint* inbegrep gestaltning av utställningsrummet med fototapeter med motiv från New York och särskilt formgivna väggar. Mellan Övre och Mellersta etage löpte en diagonalt formad vägg klädd med en fototapet. Väggen förband de båda etagera och skapade ett brott och en dynamik i utställningsrummet. På Nedre etage fanns en fristående vägg för såväl målningar som digitalt bildspel. På Övre etage byggdes montrar för visning av konstnärens skissböcker. Montrarnas placering gjordes så att besökare lätt kunde jämföra skisserna med de färdiga verken.

Play: videokonst ur samlingen inbegrep en omfattande gestaltning av utställningsrummet med olika former av visningsrum för såväl projektioner som tv-skärmar. Väggarna hade fått en särskild utformning med rundade hörn som korresponderade med den grafiska formgivningen av texter och QR-koder, vilken anspelade på videoformatet.

Vincent van Gogh: Olivskog, Saint-Rémy i fokus visade endast en målning men därutöver en större reproduktion, texter och en film på en tv-skärm.

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa inbegrep gestaltning av utställningsrummet med några fristående väggar och väggfärger i mörkare toner som bakgrund till målningarna.

Eric Magassa och Jelizaveta Suska. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022 visades i två separata rum i Stenahallen. Magassa bjöd på en totalin-

stallation med färgrika tapeter, objekt, fotografier, filmer och ljudspår. Som kontrast var Suskas rum mörklagt och minimalistiskt utformat med ett specialdesignat cirkulärt podium.

Utöver dessa utställningar har teknikerfunktionen även arbetat med den turnerande utställningen av reproduktioner av museets verk, *Konst på besök*.

SAMLINGEN

Inför utflyttningen av samlingen i samband med den kommande om- och tillbyggnaden av museet, har teknikerfunktionen under året arbetat med en större satsning avseende samlingsöversyn. Samlingsöversynen har innefattat registrering, fotografering och rensning i magasin. Museets tekniker har i samband med detta tagit fram nya rutiner för magasinering, packning och transport, bland annat med L-list (en mindre transportrem för packning av känsliga oramade verk) och FHS-montering (ett hängningssystem

för temart på väggen och krokar på gallerväggar). Teknikerna har även konstruerat och byggt en vägg för att skapa en tillfällig fotostudio i Auditoriet för fotografering av större verk. Ett större antal verk har packats och skickats till externt magasin.

Användning av en digital loggbok för att notera placering på verk i databasen MuseumPlus har initierats. Det digitala verktyget underlättar notering av placering, då den därigenom kan noteras direkt i databasen när verket flyttas. Därmed blir placeringsnoteringarna mer tillförlitliga.

Under året har en större omhängning skett i samband med ett utlån till Polen. Omhängningar har även skett i samband med utställningar. Verken i sal 24 togs ner inför en kommande utställning om göteborgskoloristerna. Salen målades om i en violett färg medan fristående väggar målades i terracotta-orange; verk av danska och norska kolorister hängdes fram. I samband med de större utlånen till Polen och Liljevalchs konsthall har en ny typ av pendellådor testats.

Fastighet

Göteborgs konstmuseum uppfördes mellan 1921 och 1923 och har byggts till i två omgångar 1968 och 1996. Verksamheten ställer stora krav på byggnaden vad gäller bland annat säkerhet, klimat och tillgänglighet. Övervakning måste kontinuerligt göras för att säkerställa att byggnaden uppfyller de krav som ställs. Byggnadens skick bevakas i dialog med fastighetsförvaltaren Higab. Den nuvarande byggnaden innebär stora utmaningar som helt kan lösas endast med en om och tillbyggnad av museet, inkluderande moderniserad entré, större utställningsytor, stabilare klimat och ökad säkerhet, förbättrat auditorium och pedagogisk verkstad, större magasin i anslutning till huset, transporthiss, transportintag, moderniserade verkstäder, utökade kontor med mera. I väntan på en långsiktig lösning arbetar museet för att utifrån rådande förutsättningar så långt det är möjligt uppfylla verksamhetens krav.

Under senare år har fastigheten haft en ökad förekomst av långsprötad silverfisk (*Ctenolepisma longicaudata*), vilket krävt preventiva åtgärder. En arbetsgrupp för samordnad skadedjurskontroll (IPM) har bildats. En handlingsplan för arbetet är framtagen och ett strategiskt projekt för tätning av ytor med hög förekomst av långsprötad silverfisk har påbörjats.

MAGASIN

Göteborgs konstmuseum lider fortsatt brist på magasin för samlingen. Magasinen i huvudbyggnaden är undermåliga både vad gäller storlek och

standard, likaså transportvägarna till och från magasinerna. Det saknas godkänt transportintag och transporthissar, liksom mottagningsrum/karantän och packrum. För närvarande hyrs tillfälliga magasinsytor på annan ort som förvaltas av extern leverantör. Detta innebär att samlingen blir svår att nå för museets personal såväl som externa forskare och curatorer. De externt placerade magasinerna innebär även stora kostnader för hyra, transporter och hantering, förutom den belastning på föremålen som transporter innebär.

Arbete pågår med projektering av nya gemensamma fjärrmagasin inom avdelningen Göteborgs museer och konsthall där Göteborgs konstmuseum ingår. Trots planerade fjärrmagasin kommer problematiken i huvudbyggnaden att kvarstå. Gemensamma externa magasin i museisektorn löser inte Göteborgs konstmuseums särskilda behov av magasinsytor i anslutning till museibygnaden. Behoven finns beskrivna i *Underlag förstudie inför en planerad om och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum* (2013), vilken mynnade ut i Higabs *Om och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum: Förstudie lägesrapport* (2015).

MILJÖARBETE

Göteborgs konstmuseums miljöarbete följer en handlingsplan som uppdateras årligen. Till åtgärderna hör återanvändning av transportlådor liksom fortsatt utfasning av glödlampor till förmån för energisparande LED-armatur samt återvinning av färg, kemikalier och trasig teknik.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet är en förutsättning för den verksamhet som bedrivs vid Göteborgs konstmuseum. För bevarande av samlingen, men även för att kunna göra utställningar med inlån av konstverk, krävs att de krav som ställs av samarbetspartner, internationellt arbetande institutioner och försäkringsbolag uppfylls. Säkerhetssamordnaren har ett operativt uppdrag kring säkerhetsarbetet. Under året har säkerhetsfrågor behandlats i den operativa säkerhetsgruppen och träffar inom denna har regelbundet kompletterats med stormöten där aktuella ämnen tas upp med hela bevakningspersonalen.

KLIMAT

Klimat är en viktig del av museets säkerhetsarbete. För att garantera att museets samling såväl som till utställningar inlånade verk inte utsätts för onödiga risker eller påverkan övervakas museets klimat enligt gällande krav. Konservator arbetar kontinuerligt tillsammans med andra sakkunniga hos fastighetsförvaltaren Higab, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys och teknikkonsultföretaget WSP för att utveckla och förbättra klimatsstyrning och energieffektivisering. (Se rubriken "Konservering")

Vän- föreningar

KONSTMUSEETS VÄNNER

Föreningen Konstmuseets Vänner i Göteborg bildades 1942 med syfte att utgöra ett stöd för Göteborgs konstmuseum genom inköp av konstverk till samlingen efter förslag från museet. Ordförande är Anders Vedin och programsamordnare är Anna Wallin Hallgren som är deltidsanställd för föreningens kansli. Museichefen är ledamot i vänföreningens styrelse.

Varje år anordnar föreningen i samarbete med bland annat Göteborgs konstmuseum ett antal aktiviteter såsom förhandsvisningar, konstkurser, medlemsträffar samt kortare och längre konstresor både inom landet och utomlands.

Vårens medlemsprogram innehöll en konstkurs på Göteborgs konstmuseum. Den hade tema "Reproduktion och avtryck" och bestod av sju föreläsningar. Föreningen hade två förhandsvisningar av utställningar, den första av *Barbro Östlihn. New York Imprint* och den andra av *Play: videokonst ur samlingen*. Föreningen arrangerade också två temavisningar på museet samt en föreläsning av papperskonservatorerna Mariateresa Pullano och Victoria Skalleberg. I samarbete med museet arrangerades ett boksamtal med Gunilla Grahn-Hinnfors samt en föreläsning med konst-

nären Krystallia Sakellariou. Under våren fick föreningen även en visning av kvalitetsauktionen på Göteborgs Auktionsverk samt en guidad tur i Trädgårdsföreningen. Föreningens årsmöte hölls i april. Så länge restriktionerna för pandemin gällde tilläts ett begränsat antal deltagare på föreningens aktiviteter.

Under hösten hölls en konstkurs på Göteborgs konstmuseum med tema "Kontroverser, skandaler och konflikter", bestående av sju föreläsningar. Därutöver genomfördes två temavisningar, en föreläsning av Lovisa Törnsten från Bukowskis och en förhandsvisning av utställningen *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*.

I samarbete med museet hölls ett författarsamtal med Tony Fischier samt ett konstnärssamtal med Johanna Arvidsson. Vänföreningens 80-årsjubileum firades i september. Föreningen gjorde även ett besök på Aveny Blommor. Inför julen anordnades en visning av Domkyrkan. Terminen avslutades med den årliga julavslutningen. Under året anordnade Konstmuseets Vänner två dagsresor samt fyra långresor. Vänföreningens volontärer assisterade bland annat vid föreningens 80-årsjubileum och julavslutningen.

BARNBOKSBILDENS VÄNNER

Barnboksbildens Vänner (BBV) är en ideell vänförening till Göteborgs konstmuseum som arbetar för att öka kunskapen om barnboksillustrationer samt stimulera intresset för dessa. Under trettio år har föreningen donerat originalillustrationer till museet och den unika samlingen omfattar i dag nära 3 000 barnboksbilder av ett åttiototal nordiska konstnärer. I första hand förvärvas hela sviter av bilder till en barnbok. Alla förvärv föregås av ett godkännande från museets sida. Föreningen har 200 medlemmar. Ordförande är Christina Wedenmark och museets intendent för samlingar ingår i styrelsen.

BBV har under året haft fem möten. Den 10 februari inbjöd föreningen till ett möte i samarbete med Astrid Lindgren-sällskapet, under vilket Erik Titusson samtalade med Maria Nilsson Thore och Fabian Göranson. På senare tid har det kommit nytgåvor av Astrid Lindgrens klassiska texter, med helt nya illustrationer. Maria Nilsson Thore har gjort bilderböckerna om *Saltråkan* och Fabian Göranson har gjort illustrationer till nytgåvan av *Pippi Långstrump*.

På årsmötet den 31 mars medverkade Bettina Johansson. Hon gjorde bilderna till den första henboken och har blivit uppmärksammas för sina illustrationer till bilderböckerna om *Bararumpor* som representerar en kroppspositiv syn. Den 17 maj berättade Frida Naemi Persson och Sara Gimbergsson om hur de samarbetar kring en bilderbok. Vid tiden för bokmässan genomfördes ett samarbete med Galleri Majnabbe. En sponsring från PRONTO gjorde det möjligt att bjuda in Anders Holmer och Anna Höglund att ställa ut på galleriet under en månads tid. Anders Holmer hade ett flertal workshoppar med barn och vuxna. Linda Holmer, lärare vid HDK, men även elever från HDK, höll i en workshop med barn. Ett samarbete med Majornas bibliotek möjliggjorde dramatiseringar av Holmers och Höglunds texter medan Lilla Bokskåpet sålde illustratörernas böcker på galleriet under den välbesökta utställningen. Medlemsmötet genomfördes tillsammans med medlemmar i Göteborgs Konstnärsklubb. Under adventsmötet berättade Ebba Forslind om hur hon arbetar för att föra fram sitt budskap i sina bilder.

Resor

SAMTLIG PERSONAL

Gemensam studieresa till Halland med besök på arkitekten Sigfrid Ericsons hus och trädgård på Vargaslätten samt på Hallands konstmuseum, Halmstad 19 september.

ÖVRIGA RESOR

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson

Besök på Inge Schiöler-utställning, Stenungsunds Konsthall 4 mars.

Deltagande i ämneskonferens i konstvetenskap, Vitterhetsakademien, Stockholm 19–20 maj.

Besök och möten vid Den Hirschsprungske Samling samt visning och möte på Judiska museet i samband med samarbetsprojekt om judiska konstsamlare, Köpenhamn 9–10 juni.

Möte med Isak Nilsson på Liljevalchs konsthall inför arbetet med *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* och utställningsbesök, Stockholm 18 november.

Utställningskoordinator Tanja Axelryd

Deltagande i Museernas vårmöte, *Klara, färdiga, OMSTÄLLNING! Museerna och klimatkrisen*, Halmstad 26–28 april.

Konservator måleri Malin Borin

Deltagande i workshop om strukturell konservering av måleri på duk, *"Thread-by-thread." Tear Mending Method*, Nationalmuseum, Stockholm 11–13 maj.

Kurirresa med Vincent van Goghs *Olivskog, Saint-Rémy* till Van Gogh Museum samt deltagande i avslutande möte för forskningsgruppen inom projektet *Olive Groves*, Amsterdam, 12–15 juni.

Kurirresa med verk av Charlotte Gyllenhammar, Prins Eugen Waldemarsudde, Stockholm.

Intendent samling Per Dahlström

Studieresa med Sixten Strömboms stipendium inför arbetet med utställningsprojektet *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, Victoria and Albert Museum, Fashion and Textile Museum, The Saatchi Gallery, Imperial War Museum, Tate Gallery, National Gallery och The Design Museum i London samt Brighton Museum and Art Gallery, London och Brighton 5–9 december 2022.

Enhetschef Anna Hyltze

Medverkan i Statens kulturråds referensgrupp kring MU-avtalet, Statens kulturråd, Stockholm 29 april och 18 maj (heldagsmöte), 27 september (möte), 28 november (möte och medverkan i KRO:s seminarium kring MU-avtal).

Programsamordnare Linda Noreen

Studieresa med Sixten Strömboms stipendium, nyöppning av Institute of Contemporary Art, ICASF 1 oktober samt studiebesök med fokus på strategisk publikutveckling på Santa Cruz Museum of Art and History 5 oktober, San Francisco oktober.

Deltagande i Museernas vårmöte, *Klara, färdiga, OMSTÄLLNING! Museerna och klimatkrisen*, Halmstad 26–27 april.

Studiebesök och medverkan i meditationsvisning i samlingen, Moderna Museet, Stockholm 25 augusti.

Intendent utlån Eva Nygårds

Deltagande i forskningsseminarium om Albert Edelfelt, Petit Palais, Paris 18–20 maj.

Kurirresa med verk av Ulla Wiggen, Venedigbiennalen 5–6 december.

Medverkan på konstnässan Market och galleribesök, Stockholm 29 april.

Konservator papper Mariateresa Pullano

Deltagande i Heritage Science Sverige Forum, Riksantikvarieämbetet, Stockholm 8–9 november.

Kurirresa med verk av Jean Metzinger, Kröller-Müller Museum, Otterlo, Nederländerna 10–11 november.

Deltagande i Museernas vårmöte, *Klara, färdiga, OMSTÄLLNING! Museerna och klimatkrisen*, Halmstad 26–28 april.

Eva Ranglin

Deltagande i ARLIS/Norden-konferensen *Queer art and knowledge management*, Oslo 13–15 oktober.

Intendent utställningar Johan Sjöström

Medverkan i Statens konstråds bedömning av arbetsstipendier samt galleribesök, Stockholm 10–11 mars.

Studieresa, Sixten Strömboms stipendium, besök hos konstnären Lee Bul, Seoul, Sydkorea 30 augusti–9 september.

Medverkan på FotoFest, Houston, Texas 28 september–4 oktober.

Konservator papper Victoria Skalleberg

Kurirresa till *Edvard Munch. A Poem of Life, Love and Death*, Musée d'Orsay, Paris 3–5 September.

Museichef Patrik Steorn

Deltagande i Museernas vårmöte, *Klara, färdiga, OMSTÄLLNING! Museerna och klimatkrisen*, Halmstad 26–28 april.

Besök och möten vid Den Hirschsprungske Samling samt visning och möte på Judiska museet i samband med samarbetsprojekt om judiska konstsamlare, Köpenhamn 9–10 juni.

Konservator måleri Petra Victor

Kurirresa med nordisk sekelskifteskunst till Nationalmuseet, Warszawa 7–13 november.

Fort- bildning

GEMENSAMMA UTBILDNINGAR FÖR PERSONALEN

Digital träff med konservator Veronika Eriksson och tekniker Pär Lindblom, Nationalmuseum gällande skulptur- och verkflytt, 17 maj, enheten för utställningar och samlingar.

Digital träff med magasinstekniker och koordinator, Nasjonalmuseum, Oslo gällande verkflytt, 30 augusti, enheten för utställningar och samlingar.

Målgruppssegmentering med Niels Riegholt, CKI och Johanna Hagerius, konsulent publikutveckling RePublik, Regionens centrum för publikutveckling, 6 workshopar under maj-oktober. Deltagare: Anna Hyltze, Johan Lindblom, Malin Opperud, Patrik Steorn, Joel Wolter och Janan Zapata Gutierrez. Arbetsgrupp: Emelie Arendorff Runnerström, Tanja Axelryd, Per Dahlström, Linda Noreen och Johan Sjöström. Storgrupp: Emelie Arendorff Runnerström, Tanja Axelryd, Per Dahlström, Niklas Isaksson, Clive Leaver, Mariateresa Pullano, Johan Sjöström och Joel Wolter.

"Beställarutbildningen", "Genomgång av processkartan beställning till betalning", "Direktupphandling – Utbildning i direktupphandling", utbildning i inköp och upphandling, digitalt utbildningsverktyg, samtliga med beställarbehörighet.

ÖVRIGA UTBILDNINGAR

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
Deltagande i *Museum next: Museums, Health and Wellbeing summit*, digital konferens 31 januari–2 februari.

Deltagande i "Digital förmedling", fortbildningsdag, Röhsska museet, Göteborg 15 november.

Konservator måleri Malin Borin
"Lär dig mer om Teams", digitalt seminarium arrangerat av Kulturförvaltningen 24 januari.

"Study day van Gogh", digital seminarium 29 januari.

"Stora projekt och digital utveckling",
Museisektorsgemensamma föreläsning, Teams
7 mars.

*Operation Night Watch Symposium. Technological
Innovations and Scientific Results*, digital
konferens 11–14 april.

"Nationalmuseum, flytt och konsthanting",
digitalt seminarium 17 maj.

Utflyttning av museisamlingar,
Nationalmuseum, Stockholm
och Nasjonalmuseet, Oslo,
museisektorsgemensamma digitala
föreläsningar.

Tekniker Patrik Elgström
Liftutbildning heldag, Kranpunkten 30
november.

Tekniker Danielle Heath
Liftutbildning heldag, Kranpunkten 17 mars.

Intendet pedagogik Freja Holmberg
Deltagande i "Digital förmedling",
fortbildningsdag, Röhsska museet, Göteborg 15
november.

Enhetschef Anna Hyltze
Medverkan i Statens kulturråds referensgrupp
kring MU-avtalet, 29 april, 18 maj, 26 augusti,
5 och 27 september, 17 oktober, 14, 21 och 28
november och 9 december.

Tekniker Emil Nilsson
Liftutbildning grundkurs, 24 augusti.

Programsamordnare Linda Noreen
Fokus på: Pedagogik i förändring, Fuism –
Föreningen för pedagogisk utveckling i
svenska museer, konferens, Världskulturmuseet,
Göteborg 21 mars.

"Revisioning Relevance", digitalt seminarium
med Nina Simon, arrangerat av RePublik 6 maj.

Intendent Momir Popović
Utbildning i Teams med konsult från IT med
fokus på Planner, Kulturförvaltningen

**Fortbildning, konservator papper Mariateresa
Pullano**

"Lär dig mer om Teams", digitalt seminarium
arrangerat av Kulturförvaltningen 24 januari.

"Global Climate Network: Challenges
and Experiences in Managing Museum
Environment", Stedelijk Museum, Amsterdam,
digitalt seminarium 25 februari.

"Stora projekt och digital utveckling",
museisektorsgemensamma föreläsning, Teams
7 mars.

"Artist interviews and conservation practice",
workshop med Rachel Rivenc, Head of
Conservation and Preservation at the Getty
Research Institute, Göteborgs konstmuseum 30
mars.

"Nationalmuseum, flytt och konsthanting",
digitalt seminarium 17 maj.

NKF:s (Nordiska Konstförbundet) årsmöte, SVK
(Studio Västsvensk Konservering), Göteborg 20
maj.

"Early 17th Century Bolognese Oil Sketches", Icon,
digitalt seminarium 28 september.

"Paper Conservation Network meeting", digital
träff för papperskonservatorer i Norden
1 december.

Utbildning i Teams med konsult från IT med
fokus på Planner, Kulturförvaltningen.

Konstpedagog Karin Silverin

"En grundkurs i syntolkning och ledsagning – för dig som arbetar på museum eller konsthall", Bohusläns museum, Uddevalla, 5 och 19 september.

Konservator papper Victoria Skalleberg

"Lär dig mer om Teams", digitalt seminarium arrangerat av Kulturförvaltningen 24 januari.

"Stora projekt och digital utveckling", museisektorsgemensamma föreläsning, Teams 7 mars.

"Nationalmuseum, flytt och konsthantering", digitalt seminarium 17 maj.

NKF:s (Nordiska Konstförbundet) årsmöte, SVK (Studio Västsvensk Konservering), Göteborg 20 maj.

"Paper Conservation Network meeting", digital träff för papperskonservatorer i Norden 1 december.

Utbildning i Teams med konsult från IT med fokus på Planner, Kulturförvaltningen.

Tekniker Antonio Sognasoldi

Lifutbildning heldag, Cramo 23 februari.

Värd och konstpedagog Gringgo Solomon

Deltagande i *Museum next: Museums, Health and Wellbeing summit*, digital konferens 31 januari–2 februari.

Deltagande i "Actor – försäljning av dagbiljetter och årskort via webben", digital utbildningsdag och workshop 28 september.

Deltagande i "Digital förmedling", fortbildningsdag, Röhsska museet, Göteborg 15 november

Konstpedagog Sofia Trönnberg

Deltagande i "Digital förmedling", fortbildningsdag, Röhsska museet, Göteborg 15 november.

Konservator måleri Petra Victor

"Lär dig mer om Teams", digitalt seminarium arrangerat av Kulturförvaltningen 24 januari.

"Stora projekt och digital utveckling", museisektorsgemensamma föreläsning, Teams 7 mars.

"Nationalmuseum, flytt och konsthantering", digitalt seminarium 17 maj.

"Lagen om anställningsskydd, LAS uppdateringar", digital utbildning arrangerad av Kulturförvaltningen 12 december.

Kalle Våljemark

Digikult, nordisk mötesplats för digitalt kulturarv i praktiken, digital konferens 5–7 april.

Utbildning i Teams med konsult från IT med fokus på Planner, Kulturförvaltningen.

Enhetschef Janan Zapata Gutierrez

Deltagande i "Digital förmedling", fortbildningsdag, Röhsska museet, Göteborg 15 november.

Konstpedagog Anna-Lena Åsemyr

"En grundkurs i syntolkning och ledsagning – för dig som arbetar på museum eller konsthall", Bohusläns museum, Uddevalla, 5 och 19 september.

Med- arbetare

Vid Göteborgs konstmuseum har följande personal varit verksam under 2022:

Ledning

Patrik Steorn, museichef

Enheten för publika möten

Emelie Arendorff Runnerström, konstpedagog
Elin Engström, butiksmedarbetare tjänstledig

fr.o.m. 2022-03-14

Fia Doepel, vikarierande butikspersonal 2022-02-01 t.o.m. 2022-06-30

Helena Hedblom, vikarierande värd 2022-02-01 t.o.m. 2022-07-31

Freja Holmberg, intendent konstpedagogik

Niklas Isaksson, vikarierande butikspersonal

fr.o.m. 2022-03-14

Jonna Kihlsten, konstpedagog tjänstledig fr.o.m. 2022-02-08

Joel Melkerson, vikarierande värdsamordnare t.o.m. 2022-06-06

Linda Noreen, programsamordnare

Sajna Sabbaghpour, värdsamordnare tjänstledig t.o.m. 2022-06-06

Gringgo Solomon, värd samt vikarierande konstpedagog fr.o.m. 2022-02-01

Sofia Trönnberg, vikarierande konstpedagog

Marie Wallgren, receptionist

Janan Zapata Gutierrez, enhetschef

Fredrik von Zweigbergk, butiksföreståndare

Timavlönade och arvoderade konstpedagoger:

Lisbet Ahnoff, Viktor Ankréus, Morgan Eriksson, Miriam Hagström, Tove Lundeqvist, Johannes Nordholm, Ivan Perugi, Karin Silverin och Anna-Lena Åsemyr

Timavlönade vårdar i reception och butik:

Adriana Aires, Viktor Ankréus, Linn Carlson, Felicia Darhult Störby, Bereen Darwish, Fia Doepel, Saga Fagerström, Elma Hamzic, Helena Hedblom, Niklas Isaksson, Alessia Jaconelli, Serusa Katabami, Anna Larsson, Gustav Lejelind, Tove Lundeqvist, Johanna Norelius, Karin Silverin, Sofia Trönnberg och Anna-Lena Åsemyr

Timavlönade utställningsvårdar:

Linn Carlson och Anna Larsson

Timavlönad fotograf programverksamhet:

Fia Doepel

Enheten för utställningar och samling

Tanja Axelryd, utställningskoordinator

Curran Arnett, tekniker

Kristoffer Arvidsson, forskningsledare

Malin Borin, konservator måleri

Per Dahlström, intendent samlingen och

forskningssamordnare

Mira Dolk-Flodin, projektanställd konservator fr.o.m.

2022-05-16

Clive Leaver, tekniker

Anna Hyltze, enhetschef

Dorota Lukianska, tekniker t.o.m. 2022-04-13

Emil Nilsson, tekniker fr.o.m. 2022-08-15

Eva Nygårds, intendent utlån

Anna Petters, föremålstekniker med depositionsansvar

Momir Popović, intendent

Mariateresa Pullano, konservator papper

Eva Ranglin, bibliotekarie

Hossein Sehatlou, fotograf

Johan Sjöström, intendent utställningar

Victoria Skalleberg, konservator papper

Kalle Våljemark, föremålsregistrator

Petra Victor, konservator måleri

Timavlönade och arvoderade tekniker och

utställningsbyggare:

Per Agelii, James Duffy, Patrik Elgström, Danielle Heath,

Dan Lissvik, Dorota Lukianska, Tyler Ripa och Antonio

Sognasoldi

Timavlönad och arvoderad grafisk formgivare:

Emma Engström

Medarbetare på stödenheterna för avdelningen

Göteborgs museer och konsthall verksamma på

Göteborgs konstmuseum

Klas Grinell, utvecklingsledare

Malin Gustafsson, kommunikatör

Helena Karlsson, administratör

Daniel Landahl, fastighets- och säkerhetssamordnare

Johan Lindblom, kommunikatör

Lina Malm, utvecklingsledare

Pnina Yavari Molin, pressansvarig

Håkan Nilsson, lokalvårdare

Malin Opperud, kommunikatör

Olga Simonsuuri, utvecklingsledare

Anette Stenstrand, ekonom

Bokslut

Resultat (belopp i tkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Intäkter	12 358	12 013	345	12 813	8 082	11 012
Kostnader	26 675	26 514	-160	25 915	21 983	22 213
Nettokostnad	14 317	14 501*	185	13 902	13 902	11 201
Resultat	184	0	184	223	-2 110	-426

* Från 2018 tilldelas kommunbidraget inte Göteborgs konstmuseum utan Göteborgs museer och konsthall, där museet ingår.
Därför är nettokostnad i budget att jämföra med erhållet kommunbidrag för verksamheten.

Göteborgs konstmuseum	2022	2021	2020	2019
Antal anläggningsbesök	197 024	113 598	113 138	213 806
varav verksamhetsbesök, totalt	165 992	93 847	93 138	175 324
varav verksamhetsbesök, barn och unga	21 513	16 862	17 769	33 593
Antal deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	7 221	3 026	4 091	14 098
Antal pedagogiska aktiviteter	857	351	543	1 263
varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga	352	110	160	569
Antal utställningar	8	8	8	11
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	10	16	12	10
Öppethållande, antal timmar per vecka	41	41*	41**	41

* Museet var stängt på grund av pandemin t.o.m. 19 april 2021.

** Mellan 7 april och 31 augusti 2020 minskade öppettiderna till 36 timmar per vecka och museet var helt stängt från 14 november med anledning av covid-19.

Antalet besökare under 2022 visar en stark återhämtning för Göteborgs konstmuseum efter pandemiåren. Pandemi restriktioner kvarstod en bit in i februari, vilket påverkat helårets besökssiffror negativt. Från sommaren och framåt har besökarna återvänt i antal som motsvarar och till viss del överträffar åren innan pandemin. Juli 2022 innebar den bästa julimånaden på tio år, sett till antal besökare.

Lägre siffror gällande besök och aktiviteter för barn och unga kan förklaras av kvarvarande effekter av pandemi restriktioner som påverkat skolornas planering och eventuellt även besöksmönster. Med anledning av det påbörjades under hösten projekt Återstart Konstpedagogik, med medel från Kulturrådet.

Bilaga: Vincent van Gogh: Olivskog Saint-Remý i fokus

Malin Borin och Eva Nygårds

I ett unikt internationellt forsknings- och utställningsprojekt har Göteborgs konstmuseums verk av Vincent van Gogh, *Olivskog, Saint-Rémy* (1889), utforskats på djupet. Bland annat har undersökningar av målningens pigment genomförts. Genom projektet får vi ny kunskap om målningens tillkomst och sammanhang, och dessutom framträder en god bild av hur målningen såg ut när den var nymålade.

Göteborgs konstmuseums målning *Olivskog, Saint-Rémy* (1889) av Vincent van Gogh ingår i en serie om femton verk med motivet olivlundar som van Gogh målade under en period i slutet av sitt liv, då han vistades på ett psykiatriskt behandlingshem i Saint-Rémy-de-Provence. Under åren 2019–2022 ingick målningen i ett unikt internationellt forsknings- och utställningsprojekt där samtliga målningar i van Goghs serie med olivlundar analyserades på djupet. Målningarna ställdes även ut på Van Gogh Museum i Amsterdam, Nederländerna och Dallas Museum of Art, USA. Efter att verket kom tillbaka till Göteborgs konstmuseum visades det i en separat utställningspresentation med titeln *Vincent van Gogh: Olivskog, Saint-Rémy i fokus*.

ARBETET MED SERIER

Vincent van Gogh (1853–1890) kom till Saint-Paul de Mausole i Saint-Rémy i maj 1889 och målade där nära 150 målningar inom loppet av ett år. Den här tiden var en av de mest kreativa och produktiva perioderna i hans konstnärskap och han återkom ofta till samma motivkretsar.

Van Gogh ansåg att en konstnär behövde studera ett motiv upprepade gånger i verkligheten för att lära känna det. Först när konstnären lärt sig behärska motivet kunde han eller hon också på ett övertygande sätt översätta det till färg, form och linjer i måleriet, ansåg han. Fördelen med att skildra samma tema återkommande gånger var att van Gogh kunde identifiera motivets specifika egenskaper och därefter skildra

Vincent van Gogh, Nederländerna 1853–1890, *Olivskog, Saint-Rémy*, 1889, olja på duk, 74,50×92,50 cm, inköpt 1917 med stöd av enskilda konstväänner.

det antingen realistiskt eller utifrån en mer subjektiv tolkning.

Att producera verk i serier var något som van Gogh även hade gjort innan han kom till Saint-Rémy och påbörjade arbetet med olivlundarna. Återkommande teman i serien är årstidernas växlingar och jordbrukets olika cykler, vilket även kan tolkas som en referens till livets gång i vidare bemärkelse.

En av orsakerna till att van Gogh gärna arbetade i serier var att han uppfattade dem som kommersiellt gångbara. Serierna delades in i större grupper eller i mindre ensembler av målningar, vars olika färgsättningar kompletterade varandra. Van Gogh besökte en kritikerrosad Claude Monet-utställning på Galerie Georges Petit i Paris 1887 där serier med landskap visades. Troligtvis inspirerades van Gogh av Monets impressionistiska sätt att arbeta med serier, där växlande årstider och ljus utgör viktiga komponenter.

OLIVLUNDARNA

I den första gruppen målningar i van Goghs serie med olivlundar från 1889, syns det tydligt att han närmade sig motivet genom att skildra det ur olika perspektiv och stil. Van Gogh arbetade ofta med motsatsförhållanden, så även i dessa första studier av motivet. Han gjorde närstudier kontra mer övergripande utsnitt och återgav öppna kontra mer slutna bildrum. I vissa av verken har han använt sig av friare penselföring medan andra målningar har mer strukturerad och mekanisk färgpåläggning. Olivlundarna återges omväxlande i subjektiva tolkningar med tonvikt på färg och form respektive mer realistiska avbildningar.

Göteborgs konstmuseums verk ingår i den grupp av verk som utfördes i november 1889. Här är det tydligt att van Gogh har utgått från samma utsnitt och perspektiv men under olika tider på dygnet. Dessa målningar kan betraktas som en reaktion mot vännerna och konstnärskollegorna Paul Gauguins och Emile Bernards mer symbo-

listiska och syntetistiska skildringar av landskap, som van Gogh ansåg var alltför abstrakta och frikopplade från verkligheten.

I ett brev till brodern Theo skriver van Gogh: *"What I've done is a rather harsh and coarse realism beside their (Gauguin och Bernard) abstractions, but it will nevertheless impart the rustic note, and will smell of the soil."* (Brev nr 829, 19 dec, 1889)

Van Goghs reaktion mot detta var att försöka göra mer realistiska avbildningar av olivlundarna. Han tog sig an motivet med en vetenskaplig inställning och återgick även till en impressionistisk och neoimpressionistisk teknik där färglagren inte var lika pastosa som i de tidigare mer symbolistiska verken: *"You'll see that there are no more impastos in the large studies, I prepare the thing with sorts of washes with spirits, and then proceed with touches or hatchings of colour with spaces between them. This imparts atmosphere and uses less paint."* (Brev nr 618 till Theo van Gogh, 7 december, 1889)

Van Gogh verkar först ha haft intentionen att inkludera olivplockande figurer i motivet med olivlundar. Då det troligtvis var dyrt och kanske svårt att anlita modeller var han tvungen att göra ordentliga förstudier innan han påbörjade en målning med olivplockare. Göteborgs konstmuseums verk *Olivskog, Saint-Rémy* är en av dessa förstudier som både van Gogh och speciellt Theo van Gogh ansåg var mycket lyckad. I den skildras de mogna oliverna som gula prickar. Troligen var den en förstudie till *Olivskog med två olivplockare* i Kröller-Müller Museum, Otterlo, Nederländerna, som målades efter *Olivskog, Saint-Rémy*. *Olivskog med två olivplockare* har samma komposition och liknande färgskala men avsevärt blekare färger jämfört med Göteborgsversionen.

De verk som avslutar serien är en fortsättning på temat men med ett tillägg av olivplockare under skördetid. Skörd är ett återkommande ämne i van Goghs produktion som refererar till naturens och livets cykler.

Theo van Gogh tog hand om broderns hela

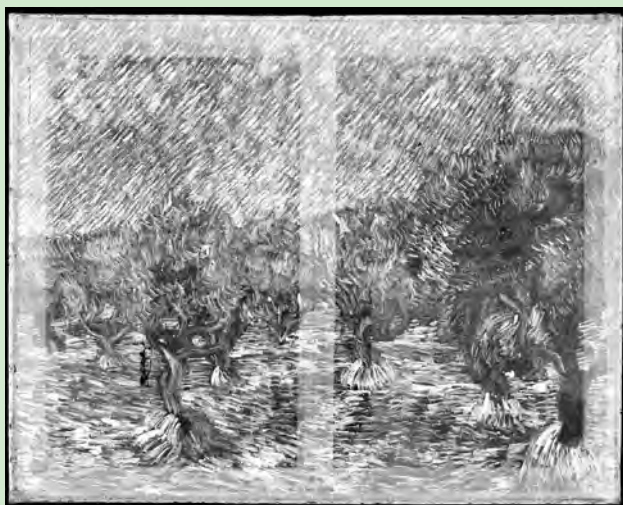
Vincent van Gogh, Nederländerna 1853–1890, *Olivskog med två olivplockare*, december, 1889, olja på duk, 73,3×92,2 cm, Kröller-Müller Museum, Otterlo, Nederländerna, KM 104.796. Foto: Kröller-Müller Museum.

produktion efter hans död. *Olivskog, Saint-Rémy* blev en personlig favorit och Theo van Gogh såg till att den ställdes ut på Salongen i Paris våren 1890. Under en resa till Paris 1917 förvärfvade dåvarande museichef Axel L. Romdahl verket till Göteborgs konstmuseums samling med hjälp av gåvomedel från enskilda konstvännar. Denna ikoniska målning blev början till museets franska samling, innefattande verk av Paul Cézanne, Paul Gauguin, Henri Matisse, Claude Monet och Pablo Picasso.

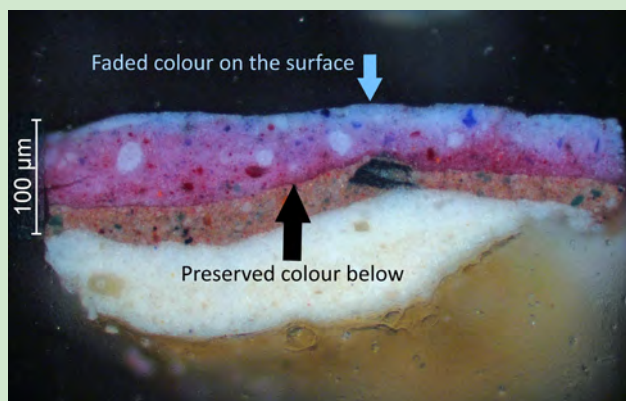
TEKNISKA ANALYSER

En central del i forskningsprojektet utgjordes av djuplodande tekniska analyser av målningens material och måleriteknik. Forskare från Riksantikvarieämbetets kulturarvslaboratorium utförde analyserna med mobil utrustning på Göteborgs konstmuseum. Flera internationella forskargrupper bidrog med kompletterande expertis och analysutrustning.

Forskargruppen började med att röntga målningen för att fånga den inre strukturen på bild.

Röntgenbild av *Olivskog, Saint-Rémy*. Foto: Magnus Mårtensson, Riksantikvarieämbetets kulturavslaboratorium.

Tvärsnitt av ett färgprov där blekningen av ett karminrött pigment syns vid den ljusblå ytan. Foto: Kathrin Hinrichs Degerblad, Riksantikvarieämbetets Kulturavslaboratorium.

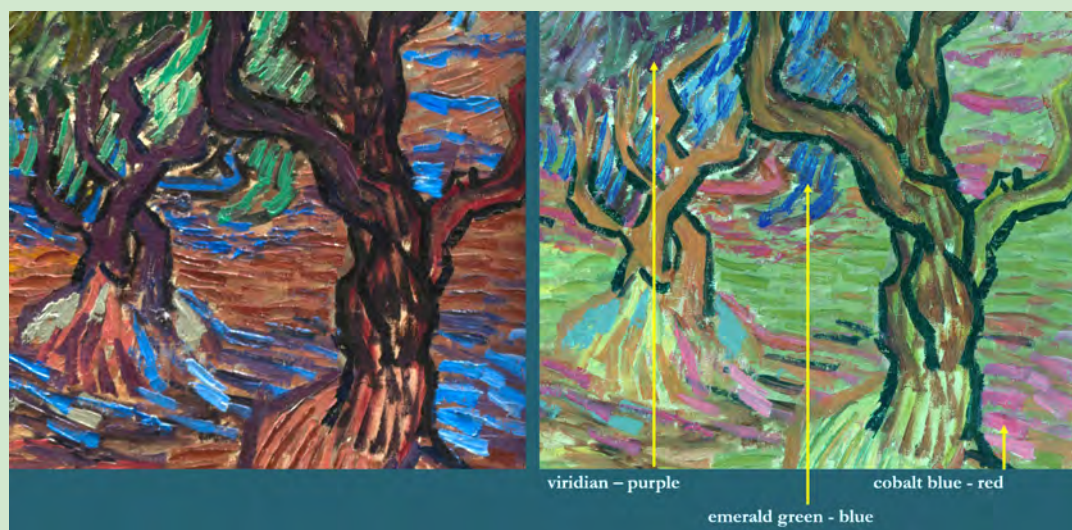
Genom att låta en dator läsa av dukens trådar i röntgenbilden och jämföra med trådarna i målardukar på andra målningar i serien, har man kunnat placera dukarna i den ordning som de blev utklippta av van Gogh ur en viss rulle linneduk. Den här informationen har varit en av pusselbitarna som lagts för att förstå i vilken ordning olivlundarna är målade.

Något som intresserade forskningsledningen var i vilken utsträckning van Gogh målade olivlundarna utomhus eller inomhus. Van Goghs fluktuerande mentala hälsa avgjorde huruvida han var tillåten att måla inifrån klostret, i trädgården eller utanför klostrets murar. Växtmaterial och insekter har hittats i vissa målningar. *Olivskog, Saint-Rémy* är en av dessa med gräsdelar fångade i det understa måleriskiktet. Det verkar alltså sannolikt att van Gogh har skissat fram motivet med uttunnad oljefärg på plats bland olivträden.

Målningarna i serien med olivlundar har genom forskningen visat sig innehålla färger som var experimentella och nya för konstmarknaden vid tiden. Van Gogh använde gärna dessa färger, flera av dem i glänsande röda och lila toner, men vissa av dem var inte hållbara utan bleknade med tiden.

Pigmenten i *Olivskog, Saint-Rémy* analyserades med hjälp av en teknik som heter röntgenfluorescens, XRF. Instrumentet skjuter en stråle mot färgskiktet och varje grundämne i pigmenten avger en viss energi som visas i en topp i ett spektrum som visar vilka grundämnena som ingår. Med hjälp av den här tekniken kunde flera av de pigment som använts i målningen identifieras. Det visade sig att många av färgerna är relativt stabila. Delvis beror det på att flertalet pigment är mineraliska med stabila kristallstrukturer. Men den välbevarade koloriten beror även på att van Gogh råkade välja relativt stabila organiska färger, till exempel ett krapprött färgämne som använts i stor utsträckning, både i den underliggande röda oljeskissen och blandad med koboltblått i trädens lila grenar och i lövverket.

Prover av de organiska färgerna undersöktes på kulturavslaboratoriet i Amsterdam, där de löstes upp och kördes i en vätskekromatograf, UPLC-HRMS. Det visade sig att den välbevarade krappröda färgen är en syntetisk alizarin som är relativt stabil. Det här är första gången man hittar alizarin i verk från perioden. Vidare identifierades färgämnet koschenill som i målningen använts utfällt på pigmentkorn innehållande

Multispektralutrustningen skannar av ytan på *Olivskog, Saint-Rémy*. Bilden till höger är en digital monteringen av de svartvita bilderna från skannern, där varje våglängd sedan har försetts med en färg. Detta kallas "false colour" och gör att vi kan följa utbredningen av ett visst pigment över målningens yta även om det bara med säkerhet har identifierats i en mikroskopisk punkt. Foto: Marco Raffaelli och Alice Dal Fovo, CNR-INO Florence.

tenn. Det här är en typ av karminrött pigment som visat sig förändras kraftigt och blekna med tiden. I *Olivskog, Saint-Rémy* har det karminröda pigmentet använts blandat med koboltblått i de i dag ljusblå penselstråk som syns bland annat i trädens skuggor. Skuggorna har ursprungligen varit lila i kulören.

Blekningen av den karminröda koschenillen kunde ytterligare verifieras genom slipning av färgprov till tvärsnitt som analyserades i mikroskop. Då syntes den blekta färgen på ytan av färgskiktet, och en bevarad lila ton längre ner i färgskiktet. Färgproverna undersöktes också med svepelektronmikroskop, SEM-EDS. Genom den tekniken visualiserades pigmentkornens former och grundämnen lokaliserades till enstaka pigmentkorn, vilket gav möjlighet att se grundämnens fördelning i de olika färgskikten.

Efter att pigmenten hade identifierats punktvis i målningen användes spektralfotografering för att kunna se pigmentens fördelning över hela målningens yta. En avancerade multispektralkamera, som delar upp synlig och nära infraröd strålning i ett stort antal specifika spektra, bidrog med en digitalt framställd färgkarta, en så kallad false colour image. Även fotografering med IRR-kamera utfördes och gav kompletterande information på liknande sätt men i mer långvågig infraröd strålning.

Genom forskningens resultat kommer vi närmare den ursprungliga färgbild som van Gogh skapade 1889. Sammanfattningsvis kan framhållas att pigmenten i Göteborgs konstmuseums målning är välbevarade. Endast de violetta penseldragen i trädens skuggor har märkbart bleknat till ljusblått, medan andra målningar i serien är tydligt förändrade.

Medverkande institutioner:

Forskningsledning *The Olive Grove Series Research Project*: Van Gogh Museum och Dallas Museum.

Forskningsledning *Olivskog, Saint-Rémy*: Göteborgs konstmuseum.

Teknisk analys *Olivskog, Saint-Rémy*: Riksantikvarieämbetets kulturarvslaboratorium, Visby; Cultural Heritage Laboratory, Amsterdam; National Institute of Optics, Florence; Thread Count Automation Project C. R. Johnson, Jr. Cornell University, Ithaca NY.

Källor

Van Gogh and the Olive Groves, red. Nienke Bakker och Nicole R. Myers, Dallas Museum of Art, Yale University Press, Dallas, New Haven, London 2021.

Vincent van Gogh, Brev nr 829 till Theo van Gogh, 19 december 1889.

Vincent van Gogh, Brev nr 618 till Theo van Gogh, 7 december 1889.

Vincent van Gogh, Brev nr 854 till Theo van Gogh, 12 februari 1890.

Société Des Artistes Indépendants. Catalogue Des Oeuvres Exposées 1890: 6e Exposition, Pavillon de la Ville de Paris, Du 20 Mars Au 27 Avril, Paris 1890.

Göteborgs Museum. Årstryck 1918, Göteborg 1918.

De viktigaste delarna av den tekniska fotograferingen finns publicerad på webben via forskningsplattformen Van Gogh Worldwide:

https://vangoghworldwide.org/?utm_medium=referral&utm_source=vgm%20website&utm_campaign=van%20gogh%20world%20wide

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Medverkande: Malin Borin, Per Dahlström, Freja Holmberg, Anna Hyltze, Helena Karlsson, Linda Noreen, Eva Nygårds, Malin Opperud, Anna Petters, Momir Popović, Mariateresa Pullano, Eva Ranglin, Hossein Sehatlou, Johan Sjöström, Anette Stenstrand, Patrik Steorn, Petra Victor, Kalle Våljemark, Anna Wallin Hallgren, Christina Wedenmark, Janan Zapata Gutierrez och Fredrik von Zweigbergk

Omslagsbild: *Barbro Östlihn. New York Imprint*, Etagera

Foto: Hossein Sehatlou där inget annat anges

Grafisk form: Jonatan Sahlin

Tryck: Åtta45

Göteborgs konstmuseum

Göteborg 2023

ISSN 0432-126X

BARBRO ÖSTLIHN

NEW YORK IMPRINT